

Europos sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto Nr. 10.1.1.- ESFA-V-912_01_0017 „Sveikatos sektoriaus procesų valdymo tobulinimas, plėtojant visuomenės sveikatos stebėseną“ veiklos 2.1 „Lietuvos sveikatos 2014–2025 metų strategijos vertinimo modelio sukūrimas ir įdiegimas“

LIETUVOS SVEIKATOS 2014–2025 METŲ STRATEGIJOS VERTINIMO MODELIS

Parengė:

Aušra Želviene
Žilvinė Našlėnė
Jonė Jaselionienė
Robertas Skrobotovas
Indrė Petrauskaitė
Almeda Vaidelauskaitė

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

Turinys

1. Įvadas	2
2. LSS rodiklių reikšmių vertinimas.....	5
3. Vertinimo aspektų pasirinkimas.....	14
4. Loginio modelio sąvoka ir naudojimas.....	19
1 PRIEDAS. LSS loginis modelis.	26
2 PRIEDAS. LSS rodiklių aprašai.....	45

1. Įvadas

Vykdamas projekto „Sveikatos sektoriaus procesų valdymo tobulinimas, plėtojant visuomenės sveikatos stebėseną“, kuris atitinka 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 10 prioriteto „Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus viešasis valdymas“ Nr. 10.1.1-ESFA-V-912 priemonę „Nacionalinių reformų skatinimas ir viešojo valdymo institucijų veiklos gerinimas“, 2.1. veiklą „Lietuvos sveikatos strategijos vertinimo modelio sukūrimas ir įdiegimas“ sukurtas Lietuvos sveikatos 2014–2025 metų strategijos vertinimo modelis.

Lietuvos sveikatos strategijos (toliau – LSS) vertinimo modelis – tai metodika, kurioje, remiantis Lietuvos teisės aktais, patirties apžvalga, taip pat užsienio šalių pavyzdžiais, pateikti LSS nurodytų vertinimo rodiklių aprašymai bei jų vertinimo metodai (t. y. modelio taikymas). Modelis skirtas atlikti tarpinį ir galutinį LSS vertinimą, jo elementus siūloma taikyti atliekant kasmetinę rezultatų stebėseną:

- Patobulinti ir aiškiai aprašyti LSS rezultatų vertinimo metodai;
- Sudarytas LSS įgyvendinimo loginis modelis (1 priedas);
- Parengti rodiklių aprašai: remiantis LSS, pateikiami labiausiai vertinimo rodikliams darantys įtaką kiti rodikliai bei veiksmai, kurie buvo numatyti vertinimo rodikliams pasiekti;
- Rodikliai paruošti integravimui į naujai kuriamą visuomenės sveikatos stebėsenos informacinę sistemą (VSS IS).

Sveikatos strategija gali būti vertinama 3 laikotarpiais/periodais:

- *Metinė peržiūra / vertinimas.* Šis vertinimas orientuotas į metiniuose veiklos planuose nurodytus rodiklius ir tikslus. Dažniausiai vertinami išteklių, veiklų ir trumpalaikių rezultatų rodikliai.
- *Tarpinis vertinimas.* Šis vertinimas dažniausiai vykdomas įpusėjus numatytam strategijos įgyvendinimo laikotarpiui ir apima visus strategijoje numatytus tikslus, įskaitant ir ilgalaikius bei poveikio rodiklius. Rezultatai naudojami siekiant suderinti nacionalinius prioritetus ir tikslus.
- *Galutinis vertinimas.* Šis vertinimas apima viso sveikatos strategijos įgyvendinimo laikotarpio pažangos ir veiklos analizę. Vertinimas grindžiamas metinėmis peržiūromis ir tarpiniu vertinimu, taip pat įtraukiant ir specifinius viso strategijos laikotarpio tyrimus, reikalingus nuodugniam įvertinimui.

Iki šiol Lietuvos sveikatos programa buvo vertinta ne vieną kartą, o pagrindinis dėmesys buvo skiriamas rezultatyvumui (1.1 lentelė). 1998–2010 m. laikotarpio buvo rasti 6 Lietuvos sveikatos programos vertinimai.

1.1 lentelė. Lietuvos sveikatos programų vertinimų patirtis.

Nr.	Programos įgyvendinimo metai	Vertinimai	Vertinti aspektai	Vertintojai
1.	1998–2010	2004 m. Sveikatos priežiūros reformos tikslų ir uždavinių įgyvendinimo strategija	Rezultatyvumas, tęstinumas	SAM sudaryta darbo grupė
2.		2004 m.	Rezultatyvumas, sveikatos sistemos funkcionavimo efektyvumas	Nacionalinė sveikatos taryba
3.		2006 m. tarpinis	Rezultatyvumas, siūlomoms priemonėms tęstinumui	Nenurodyta. Seimui teikė SAM
4.		2011 m. sveikatos sistemų reformų analizė	Rezultatyvumas, vertintas platesnis kontekstas	Ekspertai
5.		2011 m.	Rezultatyvumas	Nacionalinė sveikatos taryba
6.		2014 m. naujos LSS pradžioje	Rezultatyvumas	Ekspertai
7.	2014–2025	Kasmetinė rodiklių stebėseną	Rezultatyvumas	HI
8.		2020 m.		

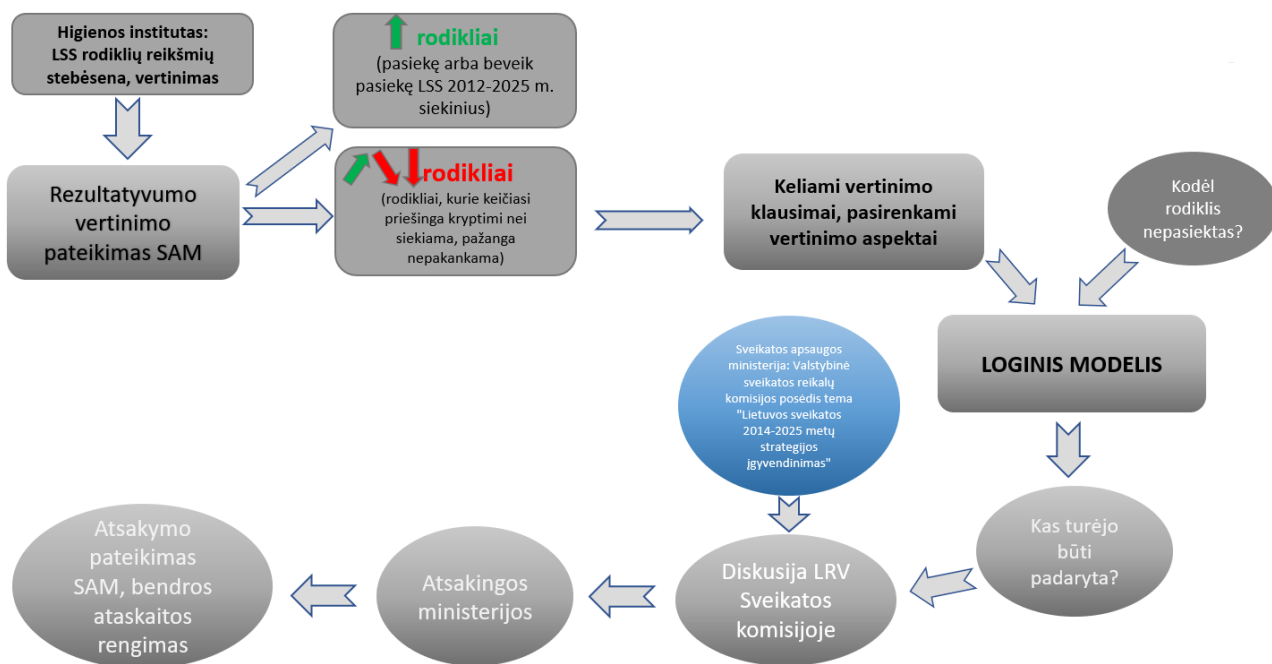
Lietuvos sveikatos 2014–2025 m. strategijos metinis vertinimas: esama situacija. Nuo 2014 m. Higienos institutas LSS įgyvendinimą vertina kiekvienais metais atliekant vertinimo rodiklių reikšmių pasiekimo stebėseną. 2020 m. numatyta atlikti tarpinį, o 2025 m. – galutinį LSS vertinimą (1.1 pav.). LSS yra patvirtintas 21 vertinimo kriterijus (rodiklis), pagal kuriuos stebima, ar tikslai pasiekti (2 priedas). LSS, kaip pirminė vertinimo reikšmė, pasirinktos 2012 m. rodiklių reikšmės, kurios turi pasikeisti iki 2020 m. numatytų tarpinių reikšmių. Tarpinis LSS tikslų įgyvendinimo vertinimas numatytas 2020 m., o galutinis pasiektų rezultatų vertinimas – 2025 m., tačiau stebėti, kaip keičiasi situacija, naudinga nuolatos. Taip galima anksčiau pastebėti neigiamą ar

nepakankamai spartų pokytį bei imtis priemonių, galinčių padėti pasiekti numatytų tikslų. Rodikliai vertinami naudojant naujausius prieinamus statistinius duomenis 3 aspektais:

- rodiklių pokyčio kryptimi,
- rodiklių pokyčio dydžiu,
- padėtimi Lietuvos savivaldybėse, jei rodiklio siekinio kol kas nepavyksta įgyvendinti.

Sveikatos apsaugos ministerija (toliau – SAM) informaciją apie LSS įgyvendinimą kiekvienais metais pateikia Vyriausybei savo metinėje veiklos ataskaitoje.

LSS vertinimo modelis skirtas atlikti tarpinį ir galutinį LSS vertinimus. Jo elementai pagal poreikį ir galimybes gali būti naudojami kasmetiniam vertinimui.

1.1 pav. LSS vertinimo modelis

Rengiant LSS 2014–2025 metų strategijos vertinimo modelį buvo siekiama patobulinti ir aiškiai aprašyti LSS rodiklių vertinimo metodiką. 2018–2025 metų rodiklių reikšmėms vertinti siūloma remtis Eurostato metodika, kur LSS rodiklių reikšmių pokyčio vertinimas pagrįstas stebint rodiklio tendenciją metų bėgyje: rodiklis krypsta link nustatyto tikslo, ar juda priešinga linkme (žr. 2 skyrių).

Atsižvelgiant į LSS vertinimo rodiklių rezultatyvumą, SAM iniciatyva turėtų būti vykdoma išsamesnė nepasiektų vertinimo rodiklių rezultatų ir aplinkybių analizė bei pasirenkami atitinkami

vertinimo aspektai (žr. 3 skyrių). Norint atlikti detalesnę analizę ir nustatyti, kodėl LSS rodiklis nebuvo pasiektas, sudarytas LSS įgyvendinimo loginis modelis (1 priedas). Loginis modelis yra diagrama, parodanti svarbiausias vertinamos strategijos sudedamąsias dalis ir apibūdinanti strategijos struktūrą bei logiką (žr. 4 skyrių). Jame taip pat nurodomos Strategijos įgyvendinime dalyvaujančios institucijos. Remiantis šia informacija iš kitų strateginių dokumentų atrikti rodikliai, papildantys LSS rodiklius (2 priedas). LSS rodiklius papildantys rodikliai turi įtakos pagrindinių LSS rodiklių pasiekimui, todėl nepasiektus rodiklius reiktų vertinti apžvelgiant kituose Lietuvos sveikatos ilgalaikiuose, vidutinės trukmės ir trumpalaikiuose strateginiuose dokumentuose numatytus pasiekti identiškus ir LSS papildančius rodiklius. LSS parengta vadovaujantis Pasaulio sveikatos organizacijos (toliau – PSO) Europos regiono strateginiu sveikatos politikos dokumentu „Sveikata 2020“ ir remiantis Europos Sąjungos valstybių narių gerąja patirtimi bei vertybine sistema. Be to, kai kurių rodiklių tikslas yra pasiekti ES valstybių narių vidurkį. Todėl dar vienas aspektas, kuris svarbus LSS tikslų pasiekimo vertinimui – rodiklių palyginimas su užsienio šalių rodikliais ir jų siekiamais tikslais, todėl loginis modelis buvo susietas su Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO), PSO bei Eurostato siūlomais rodikliais (2 priedas). Tokia LSS papildančių rodiklių analizė padeda atsakyti į klausimą, kas turėjo būti padaryta ir kas gali prisiimti atsakomybę už nepasiektus rodiklius. Diskusijos ir dialogai tarp LSS įgyvendinančių institucijų bei atsakingų ministerijų politikos formuotojams padėtų priimti tolimesnius veiksmus ir sprendimus, kurie padėtų įgyvendinti nepasiektus rodiklius.

Toliau aprašyti konkretūs LSS tarpinio vertinimo žingsniai.

2. LSS rodiklių reikšmių vertinimas

Stebėseną ir vertinimą – tai nacionalinės sveikatos strategijos komponentas, pagrįstas logine bei išsamia stebėsenos ir vertinimo sistema, kuri skirta pagrindinių rodiklių rinkinių sudarymui, kiekvieno rodiklio duomenų šaltinių nustatymui, duomenų spragų užpildymo planų kūrimui, analizės atlikimui, duomenų kokybės vertinimui, bendradarbiavimui ir rezultatų sklaidos vykdymui. Pagrindinis stiprios sveikatos informacijos sistemos elementas yra visapusiškas požiūris, kuriuo remiantis nustatoma, kokie duomenys turėtų būti renkami ir naudojami. Apibendrinantys rodikliai, reikalingi sveikatos strategijos vertinimui, turėtų būti nustatomi remiantis įvairiais duomenų šaltiniais ir sveikatos sistemos aspektais [1].

¹ Monitoring, evaluation and review of national health strategies, 2011, WHO

Lietuvos sveikatos informacijos sistemą sudaro daug sveikatos rodiklių ir jų rinkinių, skirtų konkrečioms ir detalioms sveikatos problemoms bei sritims analizuoti. Lietuvos sveikatos strategijos pagrindinis iššūkis yra pasirinkti rodiklius, kurie padėtų objektyviai ir veiksmingai stebėti daromą pažangą ir vertinti, ar teisinga kryptimi einama siekiant sveikatos strategijoje nustatytų tikslų. Tinkamas rodiklių parinkimas svarbus mokslinių tyrimų pagrįstumui, tinkamumui, naudinga politikos formuotojams. Pagrindinis rodiklių rinkinys turi atspindėti aktualios sveikatos strategijos įgyvendinimui reikalingos informacijos poreikį ir apimti strategijos išteklius, rezultatus bei poveikį. Nėra nustatyto tikslo reikiamo pagrindinių rodiklių skaičiaus, tačiau remiantis užsienio šalių patirtimi, rekomenduojama, kad šalyje strategijos įgyvendinimui turėtų būti skirta ne daugiau kaip 25 rodikliai. Svarbu nepamiršti, kad strategijos vertinimui numatyti kiekybiniai rodikliai yra tarsi atspirties taškai detalesnės analizės atlikimui.

Priklausomai nuo sveikatos strategijos tikslų ir uždavinių, į pagrindinių rodiklių sąrašą gali būti įtraukti ir labai specifiniai / specifinių ligų rodikliai, taip pat rodikliai iš kitų įvairių sričių programų, parengtų siekiant įgyvendinti sveikatos strategiją.

Tikslai ir siekiai

Sveikatos strategijos įgyvendinimo vertinimo rodikliai turi atspindėti sveikatos strategijos tikslus ir uždavinius, turi būti tinkami ir aiškiai išmatuojami. Taip pat turėtų būti nurodytas rodiklių atnaujinimo ir ataskaitų teikimo grafikas.

Siekių ir tikslų įgyvendinimo matavimas bei vertinimas gali būti skirtingi priklausomai nuo rodiklio:

- *Apčiuopiamas ir tikslus (kiekybinis)* rodiklis rodo paprastą rodiklio lygio pasikeitimą (pvz., skiepijimo apimties padidėjimas nuo 70 proc. iki 85 proc. per penkerius metus);
- *Santykinis* rodiklis rodo santykinį pokytį, kuris nepriklauso nuo pradinės reikšmės. Toks tikslų nustatymas naudojamas, kai yra neiškus siekis (pvz., mirtingumo rodiklio sumažėjimas trečdaliu);
- Norint nustatyti rodiklio įgyvendinimą naudojant *metinį pokytį*, svarbu turėti pradinę duomenų reikšmę, tuomet tikslas gali būti sumažinti ar padidinti rodiklį (pvz. 2 proc.).

Sveikatos strategijos tikslų nustatymas turėtų būti grindžiamas kriterijais, kurie būtų susiję su siekiamu ir įgyvendinamu tikslu lygiu. Tikslai turėtų būti realūs ir pasiekiami per nustatytą laikotarpį ir su tam skirtais ištekliais. Racionalus tikslų parinkimas grindžiamas skaičiavimais, kurie apima finansavimo galimybes, kiek tai turės įtakos intervencijai ir galiausiai koks bus poveikis sveikatai.

Rodiklių vertinimas. Rodiklių reikšmių pokyčio vertinimas. LSS rodiklių reikšmių pokyčio vertinimo metodika pagrįsta Eurostato naudojama metodika stebint rodiklio tendenciją metų bėgyje: rodiklis krypsta link nustatyto LSS tikslo, ar juda priešinga linkme. Lietuvos sveikatos strategijoje, kaip pirminė vertinimo reikšmė, pateikti 2012 m. rodikliai, kurių reikšmės turi pasikeisti iki 2020 m. numatytų tarpinių reikšmių (2.1 lentelė).

Rodiklių vertinime naudojamos rodyklės nebūtinai rodo rodiklio judėjimo kryptį, o judėjimą link LSS tikslo. Atvirkštiniai rodikliai – tokie rodikliai, kurių didėjimas yra nesiektinas, tačiau, jei rodiklio tendencija juda link LSS tikslo, vertinimui naudojama žalia rodyklė (pvz., mirtingumas dėl savižudybių – jei stebimas mažėjimas – žalia rodyklė).

2.1 lentelė. Vertinimo kategorijos ir vertinimui naudojami simboliai.

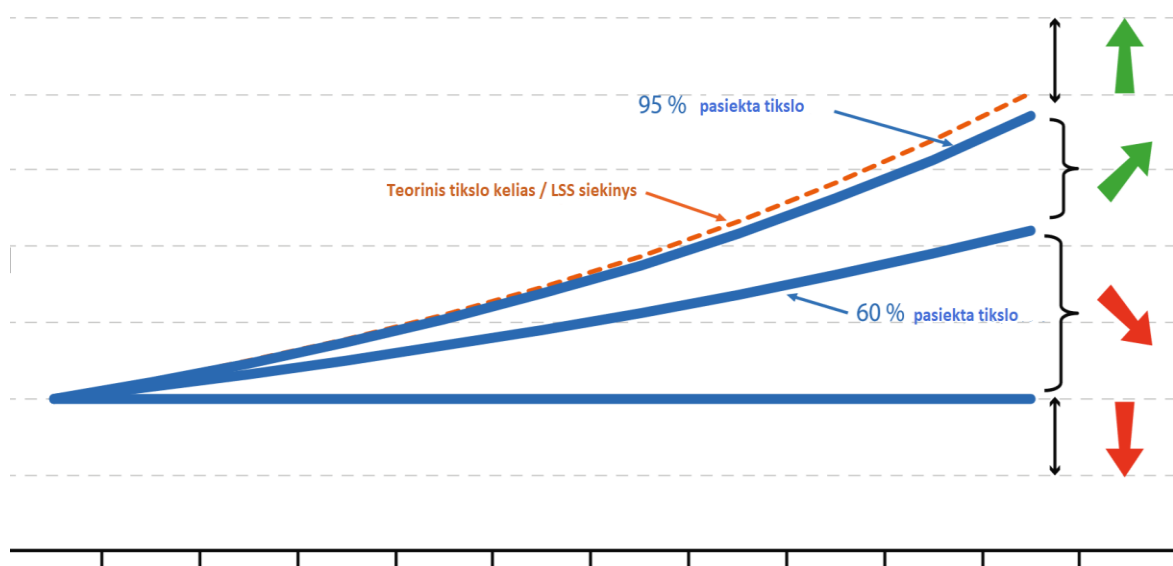
Simolis	Rodikliai su kiekybiniu tikslu	Rodikliai be kiekybinio tikslo
	Reikšminga pažanga siekiant LSS tikslo	Reikšminga pažanga siekiant LSS tikslo
	Vidutinė pažanga siekiant LSS tikslo	Vidutinė pažanga siekiant LSS tikslo
	Nepakankama pažanga siekiant LSS tikslo	Nepakankama pažanga siekiant LSS tikslo
	Judėjimas priešinga nei LSS tikslas kryptimi	Reikšmingas judėjimas priešinga nei LSS tikslas kryptimi
:	Negalima apskaičiuoti rodiklio tendencijos (pvz. dėl per trumpos laiko eilutės)	

Rodiklių tendencijos gali būti vertinamos dviem laikotarpiais:

- Ilgalaikė tendencija – pagrįsta rodiklio pokyčiais per pastaruosius 10–15 metų (dažniausiai nuo 2001 m. iki 2016 m. arba nuo 2002 m. iki 2017 m., LSS atveju vertinama 13 m. tendencija: nuo 2012 m. iki 2025 m.);
- Trumpalaikė tendencija – pagrįsta rodiklio raida per pastaruosius 3–5 metus (dažniausiai 2011–2016 m., 2012–2017 m.). Trumpalaikė tendencijai vaizduoti gali būti naudojama pasisukusi rodyklė – nepakankama pažanga (nepakankamai tvirta tendencija).

Siekiant įvertinti, ar LSS numatyti tikslai gali būti pasiekti, neužtenka įvertinti rodiklių pokyčio kryptį, – reikia nustatyti, ar esamos vertinimo rodiklių reikšmės pakankamai sparčiai keičiasi laukiama kryptimi – **rodiklių reikšmių pokyčio tempą**. Kiekvieno rodiklio pokytis lyginamas su teoriniu pokyčiu, kuriam esant būtų pasiektas rodiklio siekinys. Tačiau ne visi rodikliai turi kiekybinius tikslus, t. y. ne visų rodiklių tikslas pamatuojamas kiekybiškai. Tokių rodiklių LSS yra keletas: stabilizuoti šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio augimą, stabilizuoti mirčių dėl narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo augimą, stabilizuoti nutukusių vyrų ir moterų dalies augimą. Todėl rodikliai yra skiriami į dvi grupes: turintys kiekybinius tikslus ir neturintys kiekybinių tikslų. Tačiau iš esmės rodiklių vertinimas grindžiamas *metiniu augimo tempu*, pagal kurį vertinamas rodiklio augimo tempas ir kryptis.

Rodiklių su kiekybiniais tikslais vertinimas. Esant kiekybiniam tikslui, faktinis rodiklio pokytis lyginamas su teoriniu pokyčiu, kuriam esant būtų pasiektas LSS rodiklio tikslas (2.1 pav.).

2.1 pav. Rodiklių su kiekybiniais tikslais vertinimas

Jei faktinis pokytis yra 95 proc. ar didesnis – rodiklis sparčiai juda link LSS tikslo. 60–95 proc. pasiektas tikslas rodo, kad pažanga, siekiant LSS tikslo yra nepakankamai didelė, o 0–60 proc. – pažanga, siekiant LSS tikslo yra nepakankama. Pokytis, mažesnis už 0 proc. rodo, kad rodiklis krypta į priešingą pusę nei LSS tikslas (2.2 lentelė).

2.2 lentelė. Ribos, vertinant rodiklius su kiekybiniais tikslais.

Faktinio ir laukiamo pokyčio santykis	Simboliai
≥ 95 %	
< 95 % and ≥ 60 %	
< 60 % and ≥ 0 %	
< 0 %	

Metiniam rodiklio pokyčiui apskaičiuoti naudojama formulė (1), kurioje vertinami pirmojo (2012 m.) ir paskutiniojo analizuojamojo laikotarpio duomenys:

$$(1) \text{ Metinis rodiklio pokytis} = \left(\frac{y_t}{y_{t_0}} \right)^{\frac{1}{t-t_0}} - 1$$

Kur: t_0 = pradiniai vertinami metai (LSS 2012 m.);

t = paskutiniai vertinami metai;

y_{t_0} = rodiklio reikšmė pradiniais vertinamais metais (LSS 2012 m.);

y_t = rodiklio reikšmė paskutiniais vertinamais metais.

Norint gauti procentinę išraišką, gautą atsakymą reikia padauginti iš 100.

Šio tipo rodiklių reikšmių faktinis (stebimas) augimo tempas yra lyginamas su teoriniu augimo tempu. Remiantis 2012 m. pradine bei 2020 m. tarpinio vertinimo reikšmėmis, apskaičiuojama, kiek vidutiniškai per metus turėtų pasikeisti rodiklis, kad būtų įgyvendintas LSS 2020 m. tikslas. Faktinių (stebimų) ir teorinių (reikalingų) tendencijų kitimas apskaičiuojamas 3 veiksmiais:

$$(2a) \text{ Rodiklio pokytis (faktinis)} = \left(\frac{y_t}{y_{t_0}} \right)^{\frac{1}{t-t_0}} - 1$$

Norint gauti procentinę išraišką, gautą atsakymą reikia padauginti iš 100.

Kur: t_0 = pradiniai vertinami metai (LSS 2012 m.);
 t = paskutiniai vertinami metai;
 y_{t_0} = rodiklio reikšmė pradiniais vertinamais metais (LSS 2012 m.);
 y_t = rodiklio reikšmė paskutiniais vertinamais metais.

(2b) Rodiklio pokytis (laukiamas) =
$$\left(\frac{x_{t_1}}{y_{t_0}} \right)^{\frac{1}{t_1 - t_0}} - 1$$

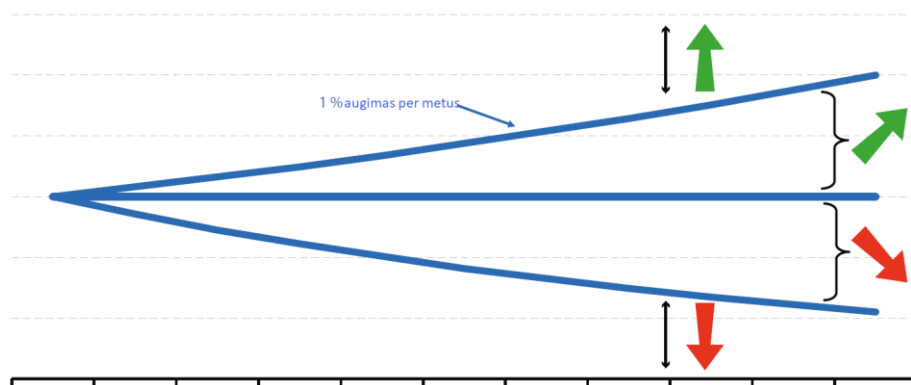
Kur: t_0 = pradiniai vertinami metai (LSS 2012 m.);
 t_1 = tikslo pasiekimo metai;
 y_{t_0} = rodiklio reikšmė pradiniais vertinamais metais (LSS 2012 m.);
 x_{t_1} = siekinio reikšmė tikslo pasiekimo metais.

Norint gauti procentinę išraišką, gautą atsakymą reikia padauginti iš 100.

(2c) Faktinio ir laukiamo rodiklio augimo greičio santykis =
$$\frac{\text{Metinis rodiklio pokytis (faktinis)}}{\text{Metinis rodiklio pokytis (laukiamas)}}$$

Įvykęs pokytis gaunamas iš 100 atėmus faktinio ir laukiamo rodiklio augimo greičio santykį (2c).

Rodiklių be kiekybinių tikslų vertinimas. Kai rodiklis neturi kiekybinio tikslo, lyginama tendencija norima kryptimi. Stebimas rodiklio pokytis – jei rodiklio pokytis per metus link laukiamos tendencijos 1 proc. ir daugiau, vertinama, kad rodiklis daro pažangą siekiant LSS tikslo, pasikeitimas laikomas reikšmingu (2.2 pav.).

2.2 pav. Rodiklių be kiekybinių tikslų vertinimas

Jei rodiklio pokytis per metus 0–1 proc. – vertinama, kad tai nedidelė pažanga siekiant LSS tikslo (2.3 lentelė).

2.3 lentelė. Ribos, vertinant rodiklius be kiekybinių tikslų.

Rodiklio pokytis link laukiamos reikšmės	Simboliai
$\geq 1\%$	
$< 1\%$ and $\geq 0\%$	
$< 0\%$ and $\geq -1\%$	
$< -1\%$	

Metiniam rodiklio pokyčiui apskaičiuoti naudojama formulė (3), kurioje vertinami pirmojo (2012 m.) ir paskutiniojo analizuojamojo laikotarpio duomenys:

$$(3) \text{ Metinis rodiklio pokytis} = \left(\frac{y_t}{y_{t_0}} \right)^{\frac{1}{t-t_0}} - 1$$

Kur: t_0 = pradiniai vertinami metai (LSS 2012 m.);

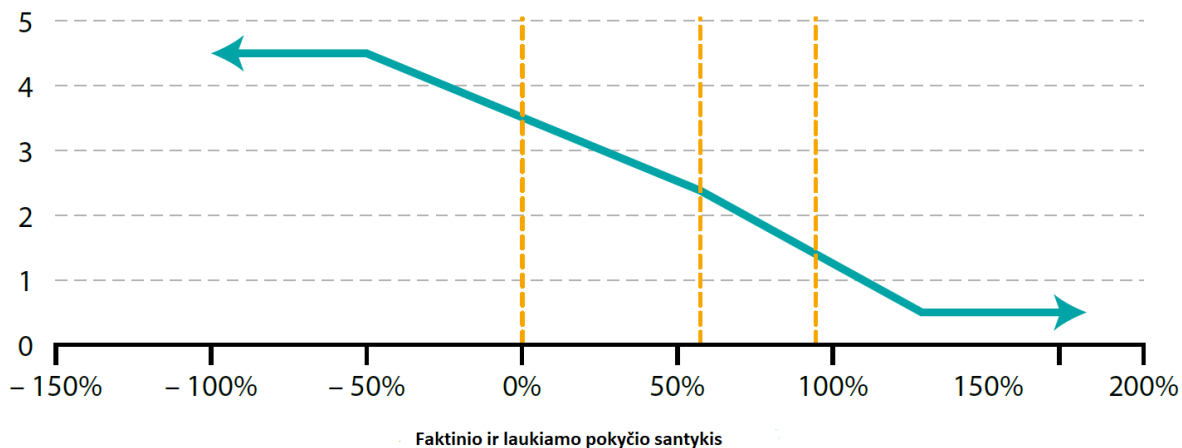
t = paskutiniai vertinami metai;

y_{t_0} = rodiklio reikšmė pradiniais vertinamais metais (LSS 2012 m.);

y_t = rodiklio reikšmė paskutiniais vertinamais metais.

Norint gauti procentinę išraišką, gautą atsakymą reikia padauginti iš 100.

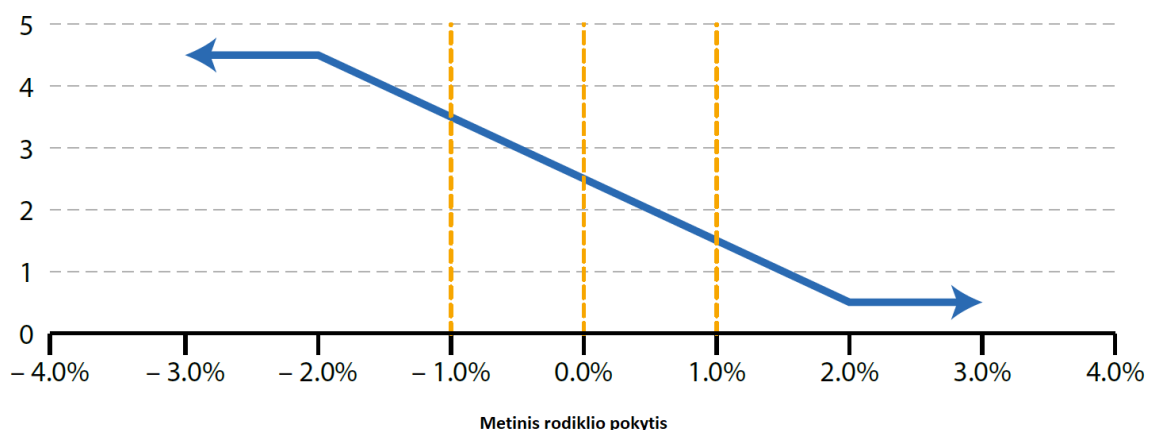
LSS tikslų vertinimas. Rodikliai su kiekybiniais tikslais. Įvertinus kiekvieno LSS rodiklio, turinčio metinius pokyčius ir jų tempus, įvertiname tikslo pasiekimą. Tikslo pasiekimas vertinamas balais nuo 0,5 (geriausias) iki 4,5 (blogiausias), kurie priskiriami pagal įvertintą rodiklio pokytį (procentais) (pagal 2.2 lentelę). Galutinis tikslo vertinimas gaunamas apskaičiavus visų tam tikslui priklausančių rodiklių balų vidurkį. Rodikliai, kurių tendencijos negali būti vertinamos dėl nepakankamos laiko eilutės ar kitų priežasčių, į vidutinį balų skaičių neįtraukiami (2.3 pav.).

2.3 pav. LSS tikslų vertinimas balais, kai rodikliai turi kiekybinius tikslus

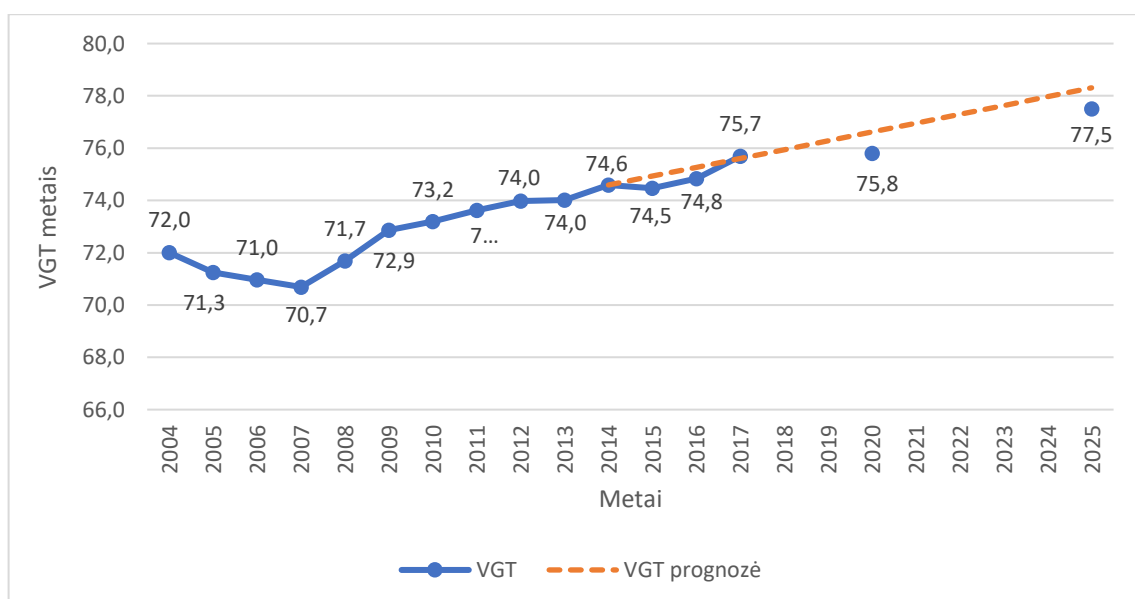
Eurostato metodikoje tikslų vertinimo funkcija nėra tiesinė, ribiniai taškai nustatyti atsižvelgiant į rodiklio faktinio ir laukiamo pokyčio santykį nuo 130 proc. iki 60 proc. Santykis, esantis žemiau 0 proc. rodo rodiklio judėjimą nuo LSS tikslo. Rodikliai, kurių santykis yra 60 proc., gauna 2,5 balų. Rodikliai, kurių santykis yra 130 proc. ar didesnis, gauna 0,5 balo. Rodikliai, kurių santykis yra -60 proc. arba mažesnis, gauna 4,5 balų.

Rodikliai be kiekybinių tikslų. Vertinant tikslų pasiekimą, kuriame nustatyti rodikliai neturi aiškių kiekybinių tikslų, ribiniai taškai yra nuo 2 proc. iki -2 proc. Rodikliai, kurių augimo tempas lygus 0,0 proc., gauna 2,5 balo. Rodikliai, kurių augimas pageidaujama kryptimi siekia 2,0 proc. arba daugiau, gauna 0,5 balo. Rodikliai, kurių augimo tempas yra 2,0 ar daugiau neteisinga kryptimi, gauna 4,5 balų (2.4 pav.).

2.4 pav. LSS tikslų vertinimas balais, kai rodikliai neturi kiekybinių tikslų

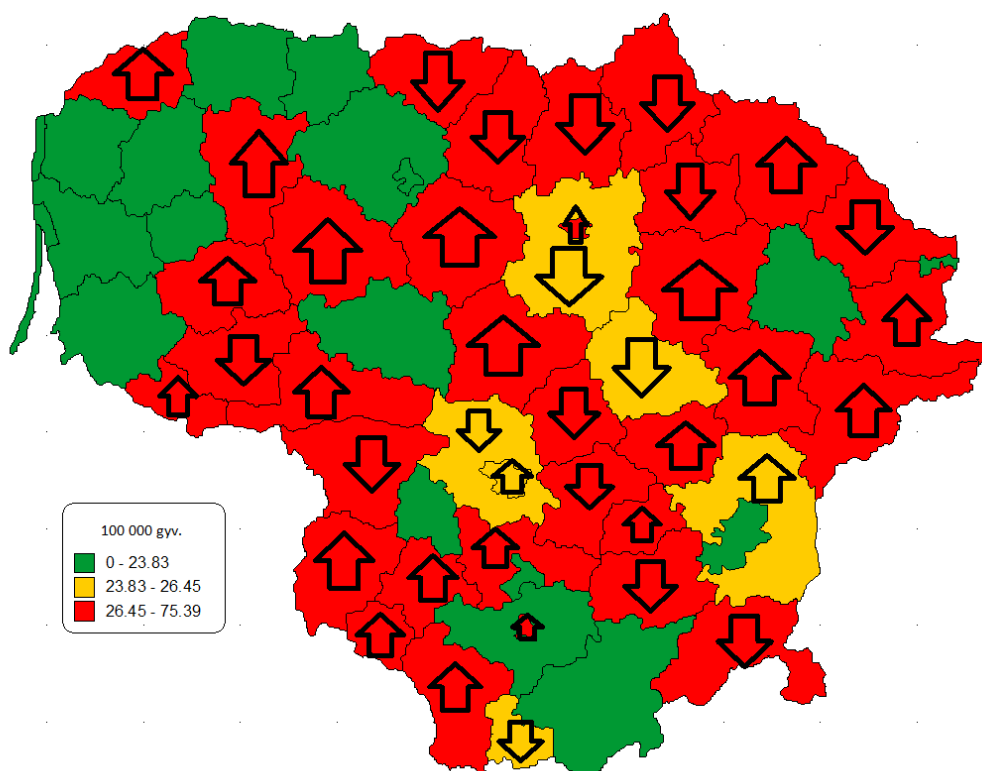
Rodiklių reikšmių pokytis įgyvendinant LSS. Rekomenduotina atlikti LSS rodiklių reikšmių prognozę, kuri parodytų rodiklio pokytį nuo 2014 m. (nes nuo šių metų buvo pradėta vykdyti LSS), kuris būtų įvykęs, jei nebūtų įgyvendinamos LSS priemonės. Tai padeda įvertinti LSS vykdomos politikos įtaką rodiklio pokyčiui, vaizdingiau matosi rodiklio kryptys. Prognozavimas naudojamas analizuojant rodiklių tendencijas, - tai yra specialus būdas numatyti rodiklius naudojant istorinius (praeities) rodiklius. Tačiau reiktų nepamiršti, kad prognozavimas parodo tik tikimybinis rodiklius ir juos vertinti bei naudoti planuojant strateginius dokumentus reiktų atsargiai. LSS rodiklių prognozavimui naudojamas *Excel Forecast Sheet* įrankis, kurio pagalba nubrėžiama linija, su tikimybinėmis reikšmėmis. Prognozė numato būsimas reikšmes naudodama esamus laiku pagrįstus duomenis ir eksponentinio glotninimo (angl. *Exponential smoothing forecast*) algoritmo AAA versiją (angl. *additive error, additive trend, additive seasonality or Holt-Winters Forecasting Algorithm*). Šis metodas tinka duomenims, turintiems kryptingą tendenciją – išlygina nedidelius ankstesnės rodiklių tendencijos nuokrypius vidutinėmis vienodomis reikšmėmis per visą laikotarpį, be to gali numatyti pasikliautinuosius intervalus (angl. *Confidence intervals*) [2]. Numatyta reikšmė yra retrospektyvinių reikšmių tęsinys pagal nurodytą paskirties datą. Šiai funkcijai atlikti svarbu, kad laiko eilutėje tarp skirtingų elementų būtų vienodas intervalas. Rodiklio prognozės analizės pavyzdys pateikiamas 2.5 paveiksle. Atliekant prognozę ir taikant eksponentinio glotninimo metodą rekomenduojama naudoti 10 ar daugiau metų periodą. Pavyzdyje pateikiama prognozė naudojant 10 metų periodą – nuo 2004 iki 2014 metų.

2.5 pav. LSS rodiklio prognozės pateikimas grafiškai

² https://ncss-wpengine.netdna-ssl.com/wp-content/themes/ncss/pdf/Procedures/NCSS/Exponential_Smoothing-Trend_and_Seasonal.pdf

Rodiklių reikšmių padėtis Lietuvos savivaldybėse. Padėtis Lietuvos savivaldybėse pateikiama žemėlapyje, jei rodiklio siekinio kol kas nepavyksta įgyvendinti. Čia savivaldybių padėtis vertinama pagal du aspektus – LSS tikslą ir Lietuvos vidurkį. Žemėlapyje žaliai žymimos savivaldybės, kuriose rodiklis yra didesnis nei siekiama reikšmė vertinamais metais, geltonai – savivaldybės, kuriose rodiklis yra tarp siekiamos vertinamų metų LSS reikšmės ir Lietuvos vidurkio, raudonai – savivaldybės, rodiklis yra mažesnis nei Lietuvos vidurkis. Nukreiptos į viršų rodyklės parodo rodiklio reikšmės didėjimą lyginant su praėjusiais metais, o į apačią – mažėjimą (2.6 pav.).

2.6 pav. Rodiklių reikšmių vertinimo pavyzdys Lietuvos savivaldybėse

3. Vertinimo aspektų pasirinkimas

Strateginio planavimo dokumentai rengiami ir vertinami atsižvelgiant į Strateginio planavimo metodikos nuostatas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 827 „Dėl strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“. Strateginio planavimo metodika nustato strateginio planavimo sistemą, planavimo dokumentų rengimo ir tvirtinimo tvarką, strateginio veiklos plano vertinimo kriterijų sudarymą, strateginių veiklos planų įgyvendinimo rezultatų stebėseną, programų **vertinimą** bei atsiskaitymą už rezultatus. Programų vertinimas yra

sisteminas ir objektyvus planuojamų vykdyti, vykdomų ar baigtų vykdyti programų tinkamumo, rezultatyvumo, efektyvumo, naudingumo ir ilgalaikio poveikio nustatymas [3].

Vertinimas apibrėžiamas kaip išsami, mokslškai pagrįsta informacijos apie programos veiklą, ypatybes, rezultatus ir poveikį, analizė, nustatanti konkrečios programos ar intervencijos privalumus. Tai skiriasi nuo stebėsenos, kuri apibrėžiama kaip nuolatinis prioritėtinės informacijos apie programą ir jos numatomus rezultatus stebėjimas ir ataskaitų teikimas. Vertinimai (angl. *evaluation*) dažnai pateikiami po svarstymo, kai dėl duomenų spragų užkertamas kelias naudingam įvertinimui (angl. *assessment*), kas programoje veikia ir kas turėjo didžiausią poveikį. Vertinimai turi būti planuojami iš anksto, rengiant sveikatos strategijos stebėsenos ir vertinimo planą, ir turėtų būti viena pagrindinių šio plano dalių. *Perspektyvinis* vertinimas turėtų būti grindžiamas tvirta stebėsenos sistema, kurioje pateikiami duomenys apie pagrindines rodiklių tendencijas [4].

Lietuvos Respublikos finansų ministro patvirtinta Programų vertinimo metodika [5] ir Programų vertinimo metodikos taikymo rekomendacijos [6] nurodo gaires, kaip turėtų būti atliekami strateginio planavimo dokumentų vertinimai. Strateginio planavimo sistemą sudaro ilgos (10–20 metų), vidutinės (4–9 metai) ir trumpos (iki 3 metų) trukmės planavimo dokumentai bei institucijos, atsakingos už planavimo dokumentų parengimą, tvirtinimą, įgyvendinimą, vertinimą ir atsiskaitymą.

Higienos institutui atlikus rezultatyvumo vertinimą, pateikus rezultatus ir išvadas SAM, keliami vertinimo klausimai ir pasirenkami aspektai.

Remiantis strateginio planavimo dokumentų vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 827 „Dėl strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“, SAM gali nustatyti vertinimo pobūdį ir klausimus.

Vertinimo pobūdis. Vertinimai gali būti išoriniai ir vidiniai. Išorinius vertinimus atlieka asmenys (institucijos, nepriklausomi ekspertai), nepriklausantys programą įgyvendinančiai institucijai, vidinis vertinimas atliekamas pačios programą įgyvendinančios institucijos. Vertinimas, atliekamas arba organizuojamas Finansų ministerijos, laikomas centralizuotu, ministerijų ar kitų asignavimų valdytojų institucijos – decentralizuotu, atsakingų ministerijų, Finansų ministerijos ir

³ „Strateginio planavimo metodika“

<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.A6665E0FB4EC>

⁴ Monitoring, evaluation and review of national health strategies, 2011, WHO

⁵ Programų vertinimo metodika

<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.A885CFA7B6A7>

⁶ Programų vertinimo metodikos taikymo rekomendacijos

https://finmin.lrv.lt/uploads/finmin/documents/files/LT_ver/Veiklos_sritys/Veiklos_efektyvumo_tobulinimas/PVrekomendacijos2011.pdf

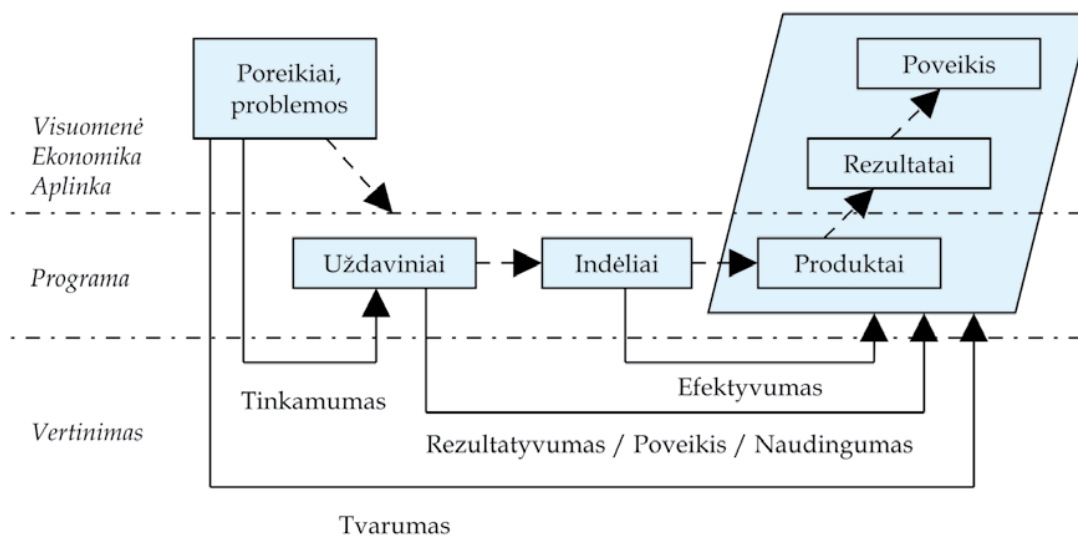
Ministro Pirmininko tarybos atstovų – mišriu. Priklausomai nuo konkretaus vertinimo apimtys ir jo įgyvendinimo tipo, gali būti rengiamos kelių tipų ataskaitos.

Vertinimo klausimai. atsižvelgiant į LSS rodiklių vertinimo rezultatus, Sveikatos apsaugos ministerijoje turėtų būti keliami vertinimo klausimai, pasirenkami vertinimo aspektai bei priimami sprendimai dėl jų tikslingumo, tobulinimo ir tęstinumo. Pagrindiniai programų vertinimo kriterijai pavaizduoti 3.1 paveiksle.

Tinkamumas	• Ar programos tikslai ir uždaviniai atitinka visuomenės poreikius?
Efektyvumas	• Ar rezultatai pasiekti su mažiausiomis išlaidomis?
Rezultatyvumas	• Ar pasiekti planuoti programos tikslai ir rezultatai?
Naudingumas	• Ar programos rezultatai atitinka naudos gavėjų poreikius?
Tęstinumas	• Ar programos rezultatai ir poveikis yra ilgalaikiai?

3.1 pav. Programų vertinimo kriterijai

Programų vertinimo rekomendacijos nurodo, kad pasirenkant programų vertinimo aspektus svarbu žinoti, kada ir koks iš jų yra tinkamas (3.2 pav.).

3.2 pav. Programų vertinimo loginė struktūra

Šaltinis: Viešosios politikos ir vadybos institutas pagal V. Nakrošis, N. Jarmalavičiūtė, D. Burakienė. *Ką, kaip ir kodėl vertiname? Trumpai apie Europos Sąjungos finansuojamų programų vertinimą*. Lietuvos Respublikos finansų ministerija, 2007.

Kaip minėta, vertinimas gali būti išankstinis, tarpinis bei galutinis. Teminis vertinimas gali būti atliekamas bet kuriuo programos įgyvendinimo laikotarpiu (etapu). Įprastai vertinimo uždaviniai ir klausimai suformuluojami atsižvelgiant į minėtus vertinimo tipus bei pagrindinius vertinimo kriterijus (3.2 lentelė) [7].

3.2 lentelė. Klausimai pagal programų vertinimo aspektus.

Aspekto pavadinimas	Svarbiausi aspekto klausimai	Tinkamas vertinimo tipas
Tinkamumas	<ul style="list-style-type: none"> • Ar programos tikslai ir uždaviniai atitinka Vyriausybės prioritetus ir dera su ilgalaikiais ir vidutinės trukmės strateginių dokumentų tikslais? • Ar programa atitinka konkrečios tikslinės grupės ar visuomenės poreikius ir siekia spręsti aktualias problemas? • Ar valstybės intervencija vykdant vertinamą programą/ priemonę/ veiklą yra pakankamai pagrįsta? • Ar/ kaip/ kiek pasikeitė konkrečios tikslinės grupės/ visuomenės poreikiai programos įgyvendinimo laikotarpiu ir, ar vykdoma programa išlieka aktuali? Ar yra poreikis koreguoti programos tikslus? • Koks programos ryšys su kitomis programomis? Ar nėra programų dubliavimo? • Kokia yra programos intervencijų logika (tikslai- uždaviniai-priemonės)? Ar reikia ją patobulinti? 	Išankstinis, tarpinis
Efektyvumas	<ul style="list-style-type: none"> • Kaip naudojamos programai skirtos finansinės lėšos? • Ar programos tikslai ir uždaviniai siejami/ pasiekti mažiausiomis sąnaudomis? Ar galima pasiekti geresnių rezultatų tais pačiais (ar net mažesniais) kaštais? • Ar tinkama programos įgyvendinimo institucinė struktūra? • Ar programos valdymas ir administravimas vyksta efektyviai? • Ar programos įgyvendinimui pakanka žmoniškųjų išteklių ir administracinių gebėjimų? • Ar vyksta efektyvus bendradarbiavimas su kitomis įstaigomis įgyvendinant programą? • Kokiais būdais galima pagerinti programos tikslų įgyvendinimo efektyvumą? 	Tarpinis, baigiamasis
Rezultatyvumas	<ul style="list-style-type: none"> • Koks yra programos tikslų ir uždavinių pasiekimo, priemonių įgyvendinimo laipsnis? Kodėl jie (ne)įgyvendinti? Kokios kliūtys trukdė pasiekti numatytus rezultatus? • Ar pasirinktos tinkamos priemonės programos 	Tarpinis, baigiamasis

⁷ „Ka, kaip ir kodėl vertiname?“ Trumpai apie ES finansuojamų programų vertinimą, 2007. BPD, ES.

	<p>tiksams pasiekti? Ar programos tikslai būtų geriau pasiekiami, naudojant kitas priemones? Kokių priemonių naudojimas padėtų pasiekti geresnių rezultatų?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kokie išoriniai veiksniai daro įtaką programos tikslų pasiekimui? • Kokiais būdais galima pagerinti tikslų pasiekiamumą? • Ar programos pasiekti/ siekiami produktai ir rezultatai yra kokybiški? 	
Naudingumas	<ul style="list-style-type: none"> • Kokia yra programos rezultatų nauda naudos gavėjams, kitoms suinteresuotoms grupėms, visuomenei? Kodėl programos rezultatai nepakankamai naudingi naudos gavėjams? • Koks yra socio-ekonominis programos įgyvendinimo poveikis (efektai)? Koks yra grynas poveikis? • Ar pastebėtas nenumatytas šalutinis programos įgyvendinimo poveikis (efektai)? • Ar programos vykdymas sukėlė laukiamą poveikį (efektus)? Ar siekiamas poveikis būtų atsiradęs, nevykdant programos? • Ar taikant kitas priemones (projektus) būtų galima pasiekti didesnę poveikį (efektus)? 	Baigiamasis
Tęstinumas	<ul style="list-style-type: none"> • Ar programos sukurti rezultatai bus tvarūs ir naudojami programai pasibaigus? • Ar programos rezultatai bus ilgalaikiai? • Ar programos rezultatai išliks be papildomo finansavimo? Kokie kiti indėliai reikalingi, norint užtikrinti rezultatų tęstinumą? 	Baigiamasis

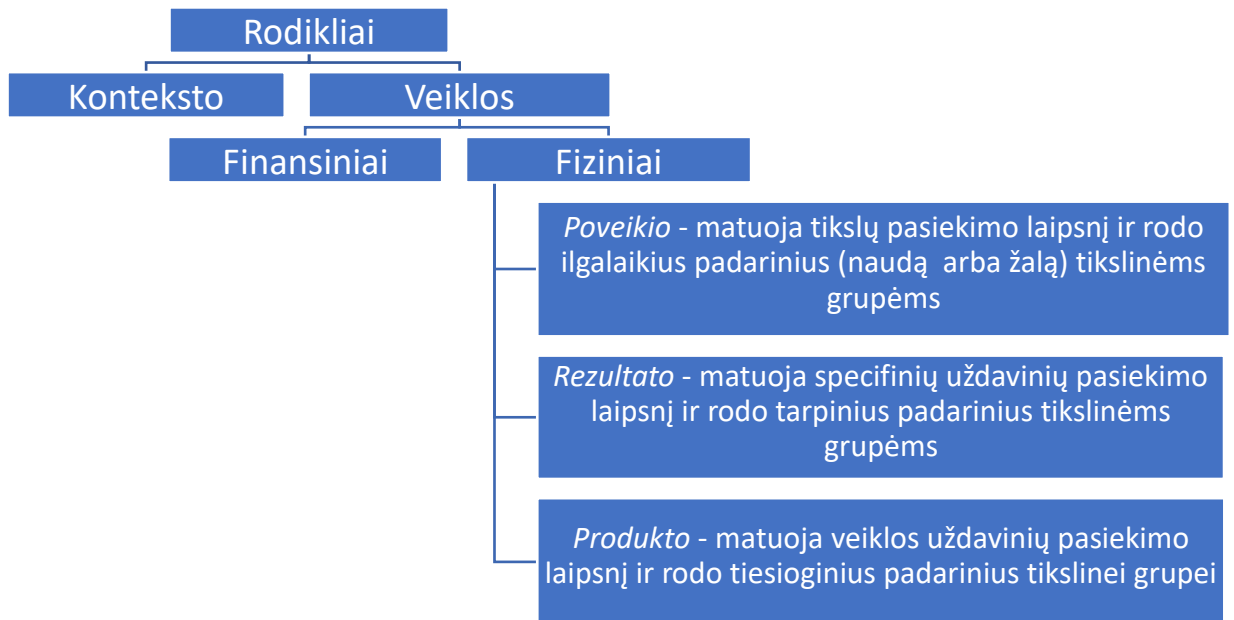
Šaltinis: Viešosios politikos ir vadybos institutas

Atliekant vertinimą gali būti pasirenkami ir derinami skirtingi tyrimo metodai (turimos informacijos analizė, anketinė apklausa, interviu, atvejo analizė, ekspertų nuomonė, statistinė analizė, matematinis modeliavimas). Jų pasirinkimas priklauso nuo vertinimo tipo, apimties, klausimų.

Programų vertinimas yra susijęs su programų stebėseną, tačiau jis apima ne tik duomenų rinkimą, kaupimą, apibendrinimą, bet ir papildomos informacijos surinkimą, analizę, rekomendacijų pateikimą. Vertinimo ir stebėsenos ryšys:

Stebėsenos rodikliais, kurie nustatomi rengiant programas, matuojamas tikslų ir uždavinių pasiekimo lygis, o jų analizė leidžia įvertinti efektyvumą, rezultatyvumą, poveikį ir kitus aspektus. Rodikliai yra skirstomi į pagrindinius konteksto (angl. *context indicators*) ir veiklos (angl. *performance indicators*) rodiklius (3.3 pav.).

3.3 pav. Programos rodiklių skirstymas pagal matuojamus objektus

4. Loginio modelio sąvoka ir naudojimas

Siekiant atsakyti į iškeltus klausimus, siūloma naudotis LSS vertinimui sukurtu loginiu modeliu (1 priedas). Loginiai modeliai yra diagramos, parodančios svarbiausias vertinamos programos sudedamąsias dalis ir apibūdinančios programos struktūrą bei logiką. Užsienio autoriai apibūdina loginį modelį kaip patikimą, suprantamą priemonę, padedančią programai veikti pagal tam tikras sąlygas [8].

Loginis modelis – tai yra įrankis:

- sudaryti programos „žemėlapi“ planavimo ar vertinimo metu;
- parodyti programos pagrindimo seką ir numatyti ryšį tarp programos veiklų ir jų rezultatų;

⁸ Išoraitė M., Loginio programų modelio panaudojimas įgyvendinant veiklos auditą, Viešoji politika ir administravimas, 2004. Nr. 7.

- palengvinti suinteresuotų šalių įsitraukimą;
- rinkti, kaupti informaciją vykdant stebėseną bei plėtojant gaires vertinimui [9].

Loginis modelis programoms planuoti ir įvertinti daugelyje šalių naudojamas jau nuo 1980 metų ir pastaruoju metu tapo labai populiarus [10]. Jis padeda įvertinti programos hierarchiją pagal tikslus ir įsipareigojimus. Pradedant nuo aukščiausių programos tikslų ir numatomo poveikio, programos loginis modelis apima paprogrames, paprogramių elementus ir su jais susijusią veiklą. Be to, šis modelis gali apimti faktų, kurie paaiškintų šių sudedamųjų dalių ryšį, išdėstymą. Tiksliai apibrėžtas loginis modelis nustato išorinius veiksnius, kurie gali sutrukdyti ar padėti programos vykdytojams pasiekti programos tikslus, taip pat gali nurodyti veiksnius, kurie daro įtaką dalyvių įtraukimui į programą. Todėl gerai pagrįstas loginis modelis sudaro žinių bazę programos rezultatams pasiekti.

Parengtas ir suderintas programos loginis modelis padeda suformuoti sisteminių požiūrį į programos planavimą, įgyvendinimą bei vertinimą, kadangi jis ne tik nurodo pirminį darbo planą, bet ir iliustruoja pokyčius, susijusius su programa. Loginė programos veiksmų seka leidžia numatyti įrodymais paremtų sprendimų prielaidas.

Loginio modelio sudarymas padeda geriau suprasti kaip susiję programos procesai – planavimas, įgyvendinimas ir vertinimas. Loginis modelis vizualizuoja ryšį tarp programos veiklų ir laukiamų rezultatų.

Programos loginio modelio kūrimas yra būtinas bet kokiam vertinimui, nes jame pateikiamas konceptualus ir pagrįstas vertinamos programos aprašymas, kurio formatas ir turinys gali būti įvairūs. Dauguma loginių modelių pateikia scheminį ar grafinį vaizdą apie tai, kaip programa turi veikti. Loginis modelis padeda paaiškinti laukiamus trumpalaikius, tarpinius ir ilgalaikius rezultatus, bendrą suinteresuotųjų šalių suvokimą apie programos tikslą ir apimtį, apibrėžti kriterijus, leidžiančius nustatyti ar rezultatai bus pasiekti bei nuspręsti, kaip informacija bus renkama, kad tikslai būtų pasiekti. Remiantis modeliu, galima suplanuoti efektyvesnį vertinimo išteklių panaudojimą, apibrėžti ataskaitų teikimo struktūrą, tobulinti programos kūrimą, planavimą ir vadybą [11].

Vykdamas vertinimą, loginiu modeliu pradedamas programos vertinimo klausimų sudarymas (4.1 pav.). Klausimai yra pagrįsti suinteresuotų šalių interesais ir prioritetais, loginio modelio

⁹ M.J. Harris. Evaluating public and community health programs, 2010.

¹⁰ NSW HEALTH Developing and Using Program Logic A Guide, Evidence and Evaluation Guidance Series, Population and Public Health Division, 2017.

¹¹ Program Evaluation Reference and Resource Guide. For the Ontario public service. Treasury Board Office, Ministry of Finance, 2007

elementais, kurie padeda suformuluoti vertinimo klausimus. Tai puikus įrankis nustatyti tinkamas matavimo sudedamąsias dalis [12].

Ką mes norime sužinoti apie ...?			
Ištekliai	Veikla	Rezultatai	Tikslai
Kokie žmogiškieji, finansiniai ir materialiniai ištekliai skirti iniciatyvai?	Kokios veiklos imtasi įgyvendinti šiai iniciatyvai?	Kokie ankstyvieji rezultatai prasidėjus iniciatyvai?	Kokie yra trumpalaikiai, vidutinės trukmės ir ilgalaikiai rezultatai? Kokį efektą programa turi rizikos veiksniams?
Vertinimo veikla			
Išvalgos keisti praktiką		Efekto vertinimas	
Supratimas, kaip strategija įgyvendinama, ir kas rodo, kad ji veikia		Strategijos poveikio supratimas	

4.1 pav. Loginis modelis vertinimo klausimų nustatymui

Pasaulio sveikatos organizacija pateikia nacionalinės sveikatos strategijos stebėsenos ir vertinimo sistemos loginį modelį, kurį sudaro 4 pagrindinės rodiklių (sveikatos strategijos vertinimo) sritys: ištekliai ir veikla, rezultatai, pasiekti per trumpą laiką, vidutinės trukmės ir ilgalaikiai rezultatai (poveikis). Modelis vaizduoja, kaip sveikatos strategijos ištekliai (finansavimas, infrastruktūra, dalyvaujančios institucijos) ir atliekamos veiklos atsispindi rezultatuose bei poveikiuose.

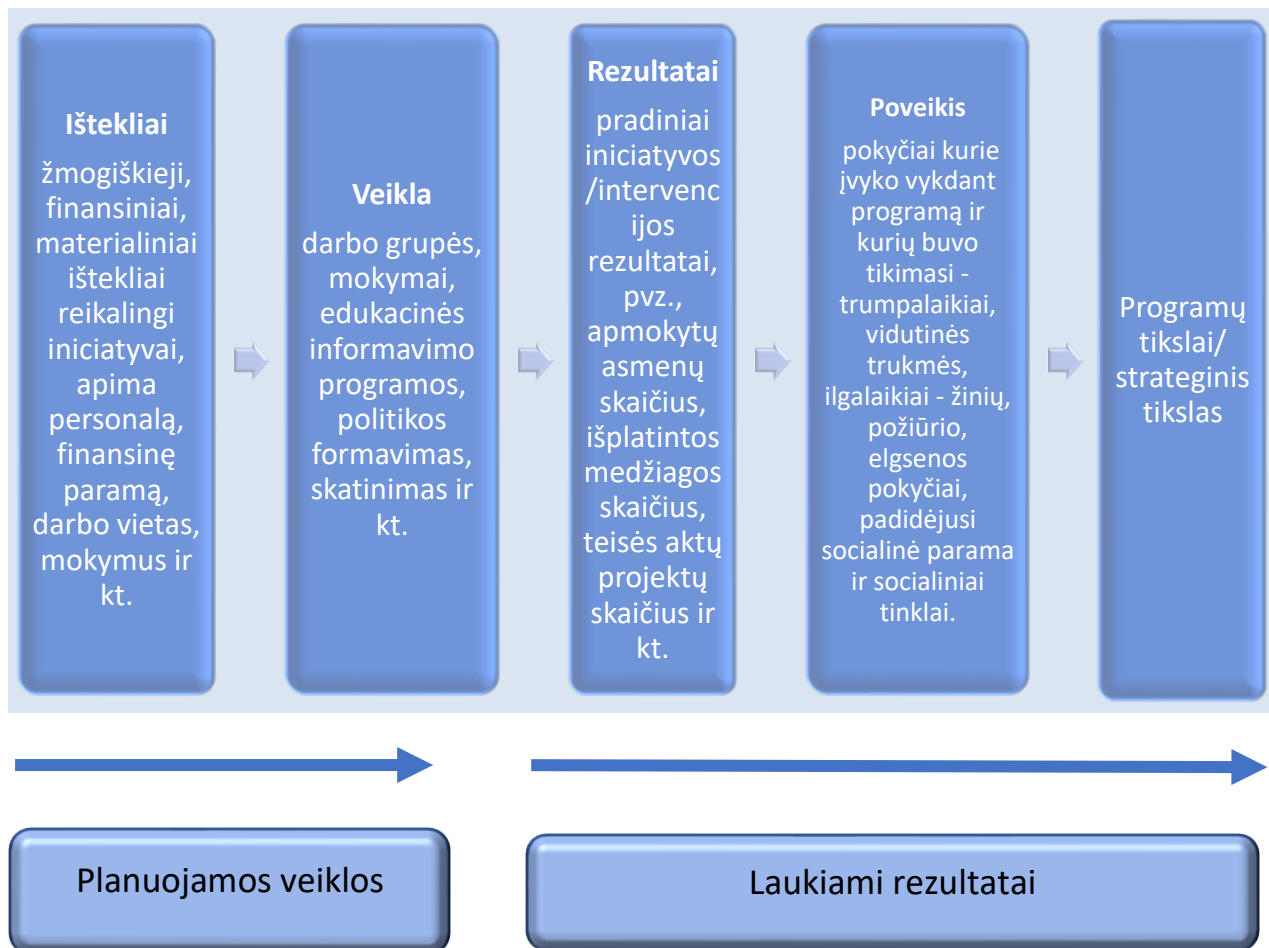
Loginis sveikatos strategijos vertinimo modelis ne tik palengvina pagrindinių kiekvieno strategijos įgyvendinimo etapo rodiklių nustatymą, bet ir susieja rodiklius su duomenų rinkimo metodais bei parodo kaip duomenys turi būti perduodami ir naudojami informuojant asmenis, priimančius sprendimus ir formuojančius politiką sveikatos srityje.

Loginio modelio elementai

Modeliai gali būti įvairių formų (linijiniai, apskriti, sąrašai) ir įvairaus detalumo (paprasti, sudėtingi). Įprastai loginio modelio struktūrą sudaro **ištekliai**, **veiklos** ir **rezultatai** (efektas), kuriais pasiekiamas trumpalaikis, vidutinio laikotarpio ir ilgesnio laikotarpio **poveikis** bei atitinkamas išorinis poveikis (4.2 pav.). Kuo modelis detalesnis, tuo jis naudingesnis – gali būti įtraukiami

¹² M.J. Harris. Evaluating public and community health programs, 2010.

programos tikslas ir misija, kontekstas, aplinkybės ar situacija kurios metu programa pasiūlyta, prielaidos susijusios su planuojama programa, išoriniai sėkmingam programos įgyvendinimui galintys daryti įtaką veiksniai, siūlomos programos vertinimo aprašymas [13, 14].

4.2 pav. Pagrindiniai loginio modelio elementai

- **Ištekliai** apima žmogiškuosius, finansinius ir organizacinius išteklius, reikalingus tam, kad programa veiktų (kartais šis elementas vadinamas indėliu). Pavyzdžiui, ištekliai gali būti įvairūs programos / strategijos finansavimo šaltiniai, partneriai, darbuotojų sugaištas laikas, žinios, įgūdžiai ar techninė pagalba, įranga ar įrenginiai. Taip pat ištekliams priskiriama

¹³ Evaluation Guide, Developing and Using a Logic Model, Department of Health and Human Services Centers for Disease Control and Prevention.

¹⁴ J. F. McKenzie, B.L. Neiger, R. Thackeray. Planning, implementing and evaluating health promotions programs: A Primer (7th Edition), 2009.

programos žinių bazė, įskaitant mokymo medžiagą, mokymo programą, tyrimų rezultatus, valstybės įstaigų įsitraukimas [15].

- Programos **veikla** yra tai, ką programa darys su ištekliais, t. y. procesas, priemonės, įvykiai, technologija ir veiksmai, kurie yra iš anksto apgalvota programos įgyvendinimo dalis.
- **Rezultatai** – tiesioginis programos produktas ir gali apimti paslaugų rūšis, lygius ir užduotis, kurie bus pasiekti vykdant programos veiklas. Šie ankstyvieji darbo produktai dažnai yra pažangos dokumentai, pvz., sukurtos valstybės lygmens partnerystės, sveikatos priežiūros specialistų mokymai, leidiniai.
- **Pokytis (poveikis)** – specifinis programos dalyvių elgesio, žinių, sugebėjimo, padėties funkcionavimo lygio pasikeitimas. Pokyčiai – tai planuojami programos pasiekimai. Šių pokyčio rezultatų apibūdinimas (greitai pasiekiami, pasiekiami per vidutinį ar ilgą laikotarpį) priklauso nuo programos tikslo, trukmės ar programos intervencijos lūkesčių.
 - Pokyčiai, pasiekti per **trumpą** laikotarpį (angl. *short-term outcomes*) – tai tiesioginis programos ar intervencijos veiksmų poveikis. Šie rezultatai dažnai sutelkia dėmesį į numatomos auditorijos žinias ir požiūrį, pvz., įgautos žinios, padidintas informuotumas, įgyti įgūdžiai, padidėjusi motyvacija, pakitęs požiūris.
 - Pokyčiai, pasiekti per **vidutinės trukmės** laikotarpį (angl. *intermediate outcomes*) – tai žmonių ar organizacijų elgesio pokyčiai, vyriausybės ar organizacijos patvirtinti politikos pokyčiai, asmenų ar grupių vykdomos valdymo strategijos.
 - Pokyčiai, pasiekti per **ilgą** laikotarpį (angl. *long-term outcomes*) – rezultatai, kuriems pasiekti reikia ilgesnio laiko ir atitinka vidutinės trukmės reikalaujančius rezultatus, kai pakitęs elgesys lemia pasikeitusias sąlygas, pvz., pagerėjusios ekonominės sąlygos – didesnės pajamos ar finansinis stabilumas; geresnės socialinės sąlygos – sumažėjęs smurtas arba skurdas ir pan.
- **Poveikis** – pasikeitimas per numatytą laikotarpį ir susijęs su galutiniu programos pasiekimu / poveikiu, pavyzdžiui, trumpalaikis poveikis galėtų būti pasiekiamas per 1–3 metus, ilgesnio laikotarpio: per 4–6 metus ir ilgo laikotarpio fundamentinis numatomas ar nenumatomas pasikeitimas, kuris yra kaip programos raidos rezultatas (kartais vadinamas efektu); per 7–10 metų, pavyzdžiui, mirtingumo dėl kraujotakos ligų sumažėjimas ir kt.

Loginis modelis susieja problemą su intervencija (ištekliais bei rezultatais) ir poveikiu, todėl apibūdinamas kaip sisteminis ir vaizdinis būdas pateikti žinias apie turimų programos išteklių, planuojamos veiklos ir laukiamų rezultatų ryšį [16].

¹⁵ McCawley Paul F. The Logic Model for Program Planning and Evaluation, University of Idaho Extension.

Loginio modelio nauda

Efektyvus programos įvertinimas yra daugiau negu duomenų rinkimas, analizė ir duomenų teikimas. Loginis modelis – tai naudinga įvertinimo priemonė, palengvinanti efektyvų programos planavimą, įgyvendinimą ir įvertinimą.

Loginis programos modelis jungia trumpalaikį ir ilgalaikį poveikį su programos veikla (procesu) ir teorinėmis programos prielaidomis, palengvina programos planavimo darbą ir programos tikslų bei jų įvykdymo bendradarbiavimą. Loginis programos modelis – tai puiki priemonė, skirta suinteresuotų šalių įtraukimui į programos planavimą ir vertinimą ir palengvinanti bendrą kalbą bei supratimą apie programą ir jos veikimą. Dar vienas aspektas, programos loginis modelis informuoja apie svarbiausias ir opiausias sritis, kurioms turi būti skiriamas ypatingas dėmesys programos vertinimo metu [17, 18]. Užsienio autoriai nurodo, kad loginis modelis naudingas ir tuo, kad teikia bendrą supratimą apie programų kūrimą ir perspektyvas, supratimą apie programų elementų jungtis ir galimas problemas bei patobulintą programų vertinimą [19, 20, 21].

Atsakingos institucijos

Užtikrinti tinkamai veikiančią stebėsenos ir vertinimo sistemą reikalinga palaikanti institucinė aplinka, apibrėžti vaidmenys ir suinteresuotų subjektų atsakomybė. Lietuvos sveikatos strategijos įgyvendinimą koordinuoja Sveikatos apsaugos ministerija, bendradarbiaujant valstybės ir savivaldybių suinteresuotoms institucijoms, kitoms ministerijoms, nevyriausybinėms organizacijoms, akademinėms institucijoms verslo įmonėms bendruomenei ir plėtros partneriams per Lietuvos nacionalinę visuomenės sveikatos priežiūros strategiją 2014–2020 metams, taip pat Nacionalinę pažangos programą ir tarpinstitucinį veiklos planą „Sveikata visiems“, Užimtumo didinimo 2014–2020 metų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. 878 „Dėl Užimtumo didinimo 2014–2020 metų programos patvirtinimo“, Valstybinę saugaus eismo plėtros 2011–2017 metų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. kovo 2 d. nutarimu Nr. 257 „Dėl Valstybinės saugaus eismo plėtros 2011–2017 metų programos patvirtinimo“, Valstybinę aplinkos monitoringo 2011–2017

¹⁶ Jakubauskienė M. JPSPP modelio vertinimas: principai ir metodai, 2016.

¹⁷ WK Kellogg Foundation. Logic Model Development Guide. Battle Creek, Michigan: WK Kellogg Foundation; 2004.

¹⁸ NSW Agency for Clinical Innovation. Understanding Program Evaluation: An ACI Framework. Sydney: Agency for Clinical Innovation; 2013.

¹⁹ Betts, Sherry C. and Marta Elva Stuart. A logic model application: Community – university collaboration. The Forum for Family and Consumer Issues, 7(2), 2002.

²⁰ Bickman, L. The functions of program theory. New directions in program evaluation: Using program theory in evaluation., No 33. San Francisco: Jossey – Bass, 1987.

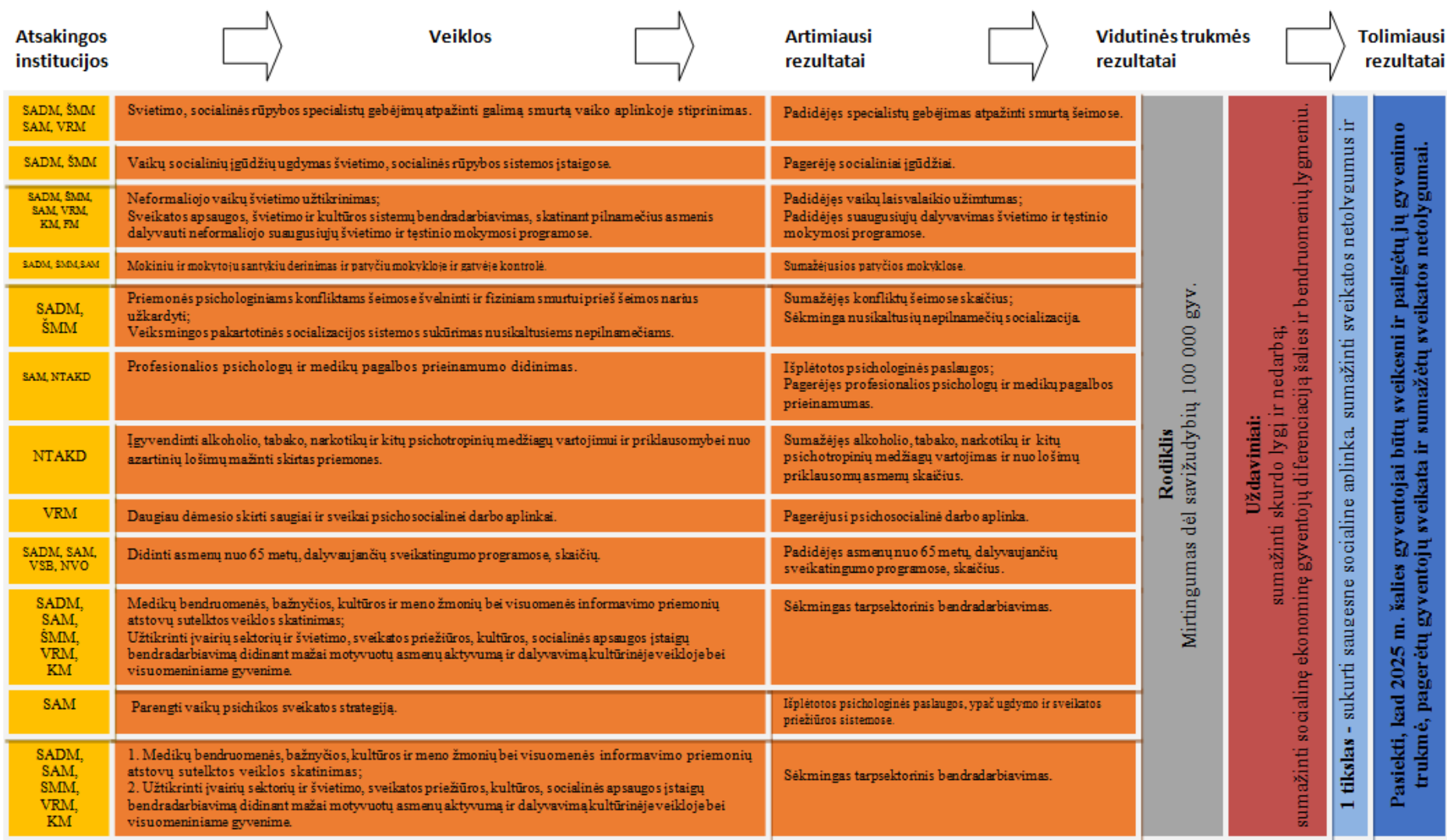
²¹ Chen, H.T. Theory-Driven Evaluation. Newbury Park, California, 1990.

metų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. kovo 2 d. nutarimu Nr. 315 „Dėl Valstybinės aplinkos monitoringo 2011–2017 metų programos patvirtinimo“, Nacionalinę klimato kaitos valdymo politikos strategiją, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. lapkričio 6 d. nutarimu Nr. XI-2375 „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos patvirtinimo“, Nacionalinę narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos 2010–2016 metų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2010 m. lapkričio 4 d. nutarimu Nr. XI-1078 „Dėl Nacionalinės narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos 2010–2016 metų programos patvirtinimo“, ir Alkoholio ir tabako kontrolės programą (tarpinstitucinį veiklos planą), patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugsėjo 14 d. nutarimu Nr. 1080 „Dėl Alkoholio ir tabako kontrolės programos (tarpinstitucinio veiklos plano) patvirtinimo“, ir kitus strateginio planavimo dokumentus, prisidedančius prie kompleksinės aplinkos gerai visuomenės sveikatai užtikrinti sukūrimo.

Sveikatos programų stebėseną, peržiūros ir vertinimai turėtų būti neatskirti nuo bendro sveikatos strategijos vertinimo, o prie jo prisidėti. Atskirų sričių sveikatos programos turėtų būti vertinamos netgi anksčiau negu atliekant nacionalinės sveikatos strategijos peržiūrą, kad vertinant sveikatos strategijos įgyvendinimą, būtų galima remtis specifinių sveikatos programų įgyvendinimo duomenimis.

1 PRIEDAS. LSS loginis modelis.

Savižudybių prevencijos vykdymas

Natūralaus šalčio poveikio sukeltų sveikatos sutrikimų, mirčių skaičiaus bei socialinės ir ekonominės nelygybės mažinimui skirtos priemonės

Atsakingos institucijos	Veiklos	Artimiausi rezultatai	Vidutinės trukmės rezultatai	Tolimiausi rezultatai
SAM, NTAKD	Alkoholinių gėrimų ir neteisėtų narkotinių bei psichotropinių medžiagų vartojimo mažinimas.	Sumažėjęs alkoholinių gėrimų vartojimas; Sumažėjęs neteisėtų narkotinių bei psichotropinių medžiagų vartojimas.	Rodiklis Skurdo riziką ar socialinę atskirtį patiriančių asmenų dalis, proc.	Uždaviniai: sumažinti skurdo lygį ir needarbą; sumažinti socialinę gyventojų diferenciaciją šalies ir bendruomenių lygmeniu. 1 tikslas - sukurti saugesnę socialinę aplinką, sumažinti sveikatos nelygumus ir socialinę atskirtį. Pasiekti, kad 2025 m. šalies gyventojai būtų sveikesni ir paalgėję jų gyvenimo trukmė, pagerėtų gyventojų sveikata ir sumažėtų sveikatos netolygumai.
SAM NTAKD	Sveikatos priežiūros paslaugų socialiai pažeidžiamiems asmenims plėtra.	Didesnė sveikatos priežiūros paslaugų socialiai pažeidžiamiems asmenims pasiūla.		
SAM, SADM	Socialinių paslaugų socialiai pažeidžiamiems asmenims, ypač nakvynės namų (laikino apgyvendinimo įstaigų) ir išblaivavimo paslaugų, plėtra.	Išplėstos socialinės paslaugos socialiai pažeidžiamiems asmenims, ypač nakvynės namų (laikino apgyvendinimo įstaigų) ir išblaivavimo paslaugos.		
Kalėjimų departamentas, TM, SAM	Priemonių, padedančių integruoti iš laisvės atėmimo vietų grįžusius asmenis į visuomenę, plėtra.	Padidėjęs iš laisvės atėmimo vietų grįžusių asmenų skaičius, sėkmingai integravusių į visuomenę.		
SADM, FinMin, Vyriausybė	Gyventojų socialinės ir ekonominės (pajamų) nelygybės mažinimo priemonės.	Sumažėjusi socialinė ir ekonominė (pajamų) nelygybė.	Rodiklis Asmenų, gyvenančių namų ūkiuose, susiduriančiuose su ekonominiais sunkumais, dalis (negali sauleisti bent kas antrą dieną valgyti mėsos, žuvies ar analogiško vegetariško maisto).	
Bendruomenės, savivaldybės	Mažinti benamių skaičių.	Sumažėjęs benamių skaičius.		
SADM, ŠMM, SAM	Bendruomenių solidarumo stiprinimo priemonių vykdymas.	Padidėjęs solidarių bendruomenių skaičius.		

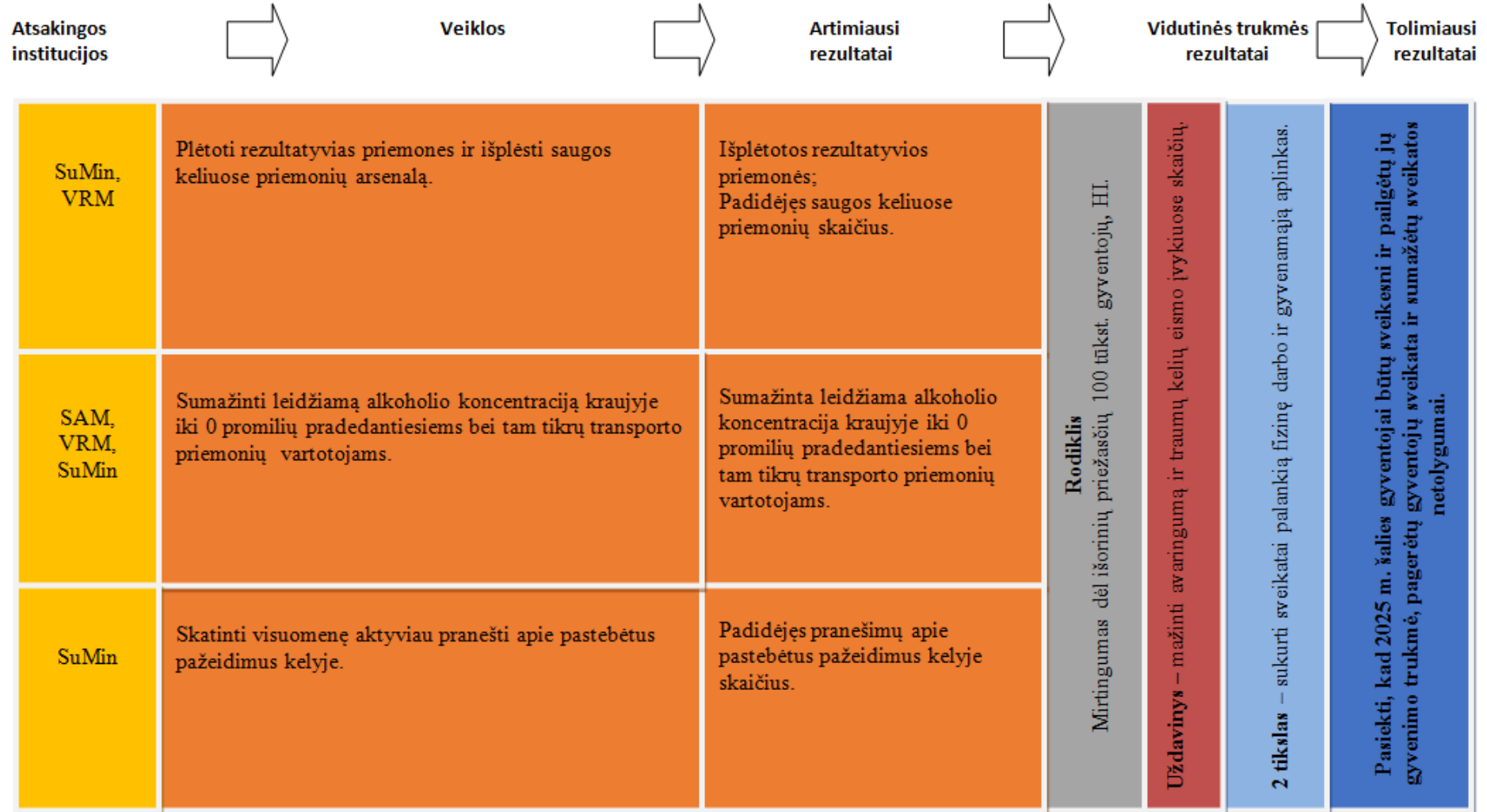
Natūralaus šalčio poveikio sukeltų sveikatos sutrikimų, mirčių skaičiaus bei socialinės ir ekonominės nelygybės mažinimui skirtos priemonės

Atsakingos institucijos	Veiklos	Artimiausi rezultatai	Vidutinės trukmės rezultatai	Tolimiausi rezultatai
SAM, NTAKD	Alkoholinių gėrimų ir neteisėtų narkotinių bei psichotropinių medžiagų vartojimo mažinimas.	Sumažėjęs alkoholinių gėrimų vartojimas; Sumažėjęs neteisėtų narkotinių bei psichotropinių medžiagų vartojimas.	Rodiklis Skurdo riziką ar socialinę atskirtį patiriančių asmenų dalis, proc.	Uždaviniai: sumažinti skurdo lygį ir needarbą; sumažinti socialinę ekonominių gyventojų diferenciaciją šalies ir bendruomenių lygmeniu. 1 tikslas - sukurti saugesnę socialinę aplinką, sumažinti sveikatos nelygumus ir socialinę atskirtį. Pasiekti, kad 2025 m. šalies gyventojai būtų sveikesni ir paalgėję jų gyvenimo trukmė, pagerėtų gyventojų sveikata ir sumažėtų sveikatos netolygumai.
SAM NTAKD	Sveikatos priežiūros paslaugų socialiai pažeidžiamiems asmenims plėtra.	Didesnė sveikatos priežiūros paslaugų socialiai pažeidžiamiems asmenims pasiūla.		
SAM, SADM	Socialinių paslaugų socialiai pažeidžiamiems asmenims, ypač nakvynės namų (laikino apgyvendinimo įstaigų) ir išblaivavimo paslaugų, plėtra.	Išplėstos socialinės paslaugos socialiai pažeidžiamiems asmenims, ypač nakvynės namų (laikino apgyvendinimo įstaigų) ir išblaivavimo paslaugos.		
Kalėjimų departamentas, TM, SAM	Priemonių, padedančių integruoti iš laisvės atėmimo vietų grįžusius asmenis į visuomenę, plėtra.	Padidėjęs iš laisvės atėmimo vietų grįžusių asmenų skaičius, sėkmingai integravusių į visuomenę.		
SADM, FinMin, Vyriausybė	Gyventojų socialinės ir ekonominės (pajamų) nelygybės mažinimo priemonės.	Sumažėjusi socialinė ir ekonominė (pajamų) nelygybė.	Rodiklis Asmenų, gyvenančių namų ūkiuose, susiduriančiuose su ekonominiais sunkumais, dalis (negali sauleisti bent kas antrą dieną valgyti mėsos, žuvies ar analogiško vegetariško maisto).	
Bendruomenės, savivaldybės	Mažinti benamių skaičių.	Sumažėjęs benamių skaičius.		
SADM, ŠMM, SAM	Bendruomenių solidarumo stiprinimo priemonių vykdymas.	Padidėjęs solidarių bendruomenių skaičius.		

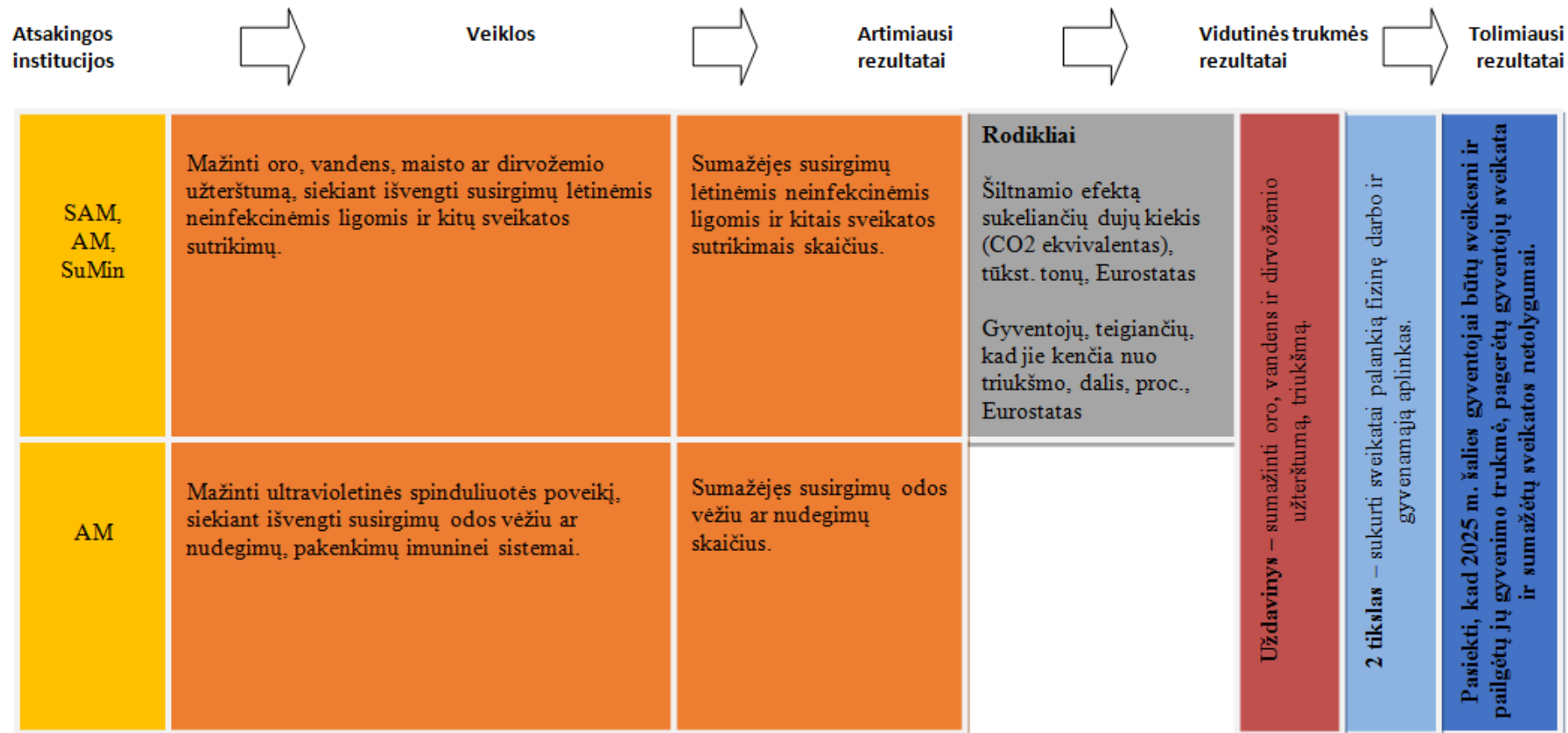
Priemonės saugiai leisti laisvalaikį

Atsakingos institucijos	Veiklos	Artimiausi rezultatai	Vidutinės trukmės rezultatai	Tolimiausi rezultatai
ŠMM	Užtikrinti gyventojų švietimą, skatinti individualių apsaugos priemonių naudojimą.	Padidėjęs gyventojų raštingumas apie individualių apsaugos priemonių naudojimą; Padidėjęs individualių apsaugos priemonių naudojimas.	Rodiklis Mirtingumas dėl išorinių priežasčių 100 tūkst. gyventojų, HL.	Uždavinys – kurti saugias darbo ir sveikos buities sąlygas, didinti prekių ir paslaugų vartotojų saugumą. 2 tikslas – sukurti sveikatai palankią fizinę darbo ir gyvenamąją aplinkas. Pasiekti, kad 2025 m. šalies gyventojai būtų sveikesni ir pailgėtų jų gyvenimo trukmė, pagerėtų gyventojų sveikata ir sumažėtų sveikatos netolygumai.
ŠMM	Didinti plaukimo pamokų skaičių mokiniams.	Padidėjęs plaukimo pamokų skaičius mokiniams; Sumažėjęs skendimų skaičius.		
SAM, VRM	Tobulinti pirmosios medicinos pagalbos mokymą.	Padidėjęs skaičius asmenų, išklausiusių pirmosios pagalbos mokymus.		
VRM	Stiprinti saugos tarybų darbą masinėse poilsio vietose, gerinti gelbėtojų kvalifikaciją ir jų materialinį aprūpinimą.	Sumažėjęs nelaimingų atsitikimų skaičius masinėse poilsio vietose; Pagerėjusi gelbėtojų kvalifikacija ir materialinis aprūpinimas.		
SAM, VRM	Mažinti alkoholinių gėrimų prieinamumą ir vartojimą, stiprinti prekybos alkoholiniais gėrimais taisyklių laikymosi priežiūrą ir kontrolę.	Sumažėjęs alkoholio vartojimas; Sustiprinta prekybos alkoholiniais gėrimais taisyklių laikymosi priežiūra ir kontrolė.		
NVO	Remti savanorystę ir NVO pastangas plėtoti saugų laisvalaikį.	Padidėjęs savanorių skaičius.		

Avaringumo ir traumų keliuose mažinimo priemonės

Aplinkos apsaugos priemonės

Alkoholio vartojimo mažinimas

SADM, NTAKD	Organizuoti socialines prevencines kampanijas tikslinėms asmenų grupėms.	Suorganizuotos socialinės prevencinės kampanijos tikslinėms asmenų grupėms..	Rodiklis Legalaus alkoholio suvartojimas vienam gyventojui per metus, litrais absoliutaus alkoholio, LSD
SAM	Organizuoti pagalbą priklausomų nuo alkoholio asmenų šeimos nariams ir artimiesiems.	Suorganizuota pagalba priklausomų nuo alkoholio asmenų šeimos nariams ir artimiesiems..	
SAM, SADM	Plėtoti psichologinės, medicininės bei socialinės reabilitacijos ir socialinės integracijos paslaugas asmenims, sergantiems priklausomybe nuo alkoholio.	Išplėtos psichologinių, medicininių bei socialinės reabilitacijos paslaugos.	
SAM, SADM	Mažinti alkoholinių gėrimų paklausą ir vartojimą, taikant efektyvias, moksliškai pagrįstas PSO rekomenduojamas priemones, apimančias pardavimų vietų, laiko, alkoholinių gėrimų reklamos ribojimą.	Pritaikytos efektyvios priemonės (pardavimo vietos, laikas, reklamos) ir sumažėjusi alkoholinių gėrimų paklausa ir vartojimas.	
VRM, SAM	Diegti ankstyvosios intervencijos programas pirminėje sveikatos priežiūros grandyje.	Įdiegtos ankstyvosios intervencinės programos pirminėje sveikatos priežiūros grandyje.	
SAM	Užkardyti falsifikuotų alkoholinių gėrimų gamybą ir kontrabandą; Ugdyti nepalankias visuomenės nuostatas dėl falsifikuotų ir kontrabandinių gėrimų.	Sumažėjusi nelegalaus alkoholio gamyba ir jo kontrabanda.	
VRM, SAM	Didinti amžiaus cenzą pirkti ir vartoti alkoholinius gėrimus iki 20 metų amžiaus.	Padidintas amžiaus cenzas pirkti ir vartoti alkoholinius gėrimus iki 20 metų amžiaus.	
	Pasitelkiant NVO, informuoti visuomenę apie alkoholio vartojimo žalą sveikatai, plėtojant informavimą ir švietimą sveikos gyvensenos ir sveikatos klausimais.	Pagerėjusios visuomenės žinios apie alkoholio vartojimo žalą sveikatai.	
NVO, SAM	Didinti alkoholinių gėrimų akcizą.	Padidintas alkoholinių gėrimų akcizas.	
SAM, savivaldybės	Mažinti pardavimo vietų tinklą.	Sumažintas alkoholio pardavimų vietų tinklas.	
VRM, SAM, FinMin, NTAKD	Skatinti visišką nepakantumą vairavimui apsvaigus nuo alkoholio.	Sugriežtinta atsakomybė už vairavimą apsvaigus nuo alkoholio.	
	Griežtinti atsakomybę už prekybos alkoholiniais gėrimais pažeidimus.	Sugriežtintos prekybos alkoholiniais gėrimais licenzijos panaikinimo taisyklės.	

Uždavinys - sumažinti alkoholinių gėrimų vartojimą ir prieinamumą.

3 tikslas – formuoti sveiką gyvenseną ir jos kultūrą.

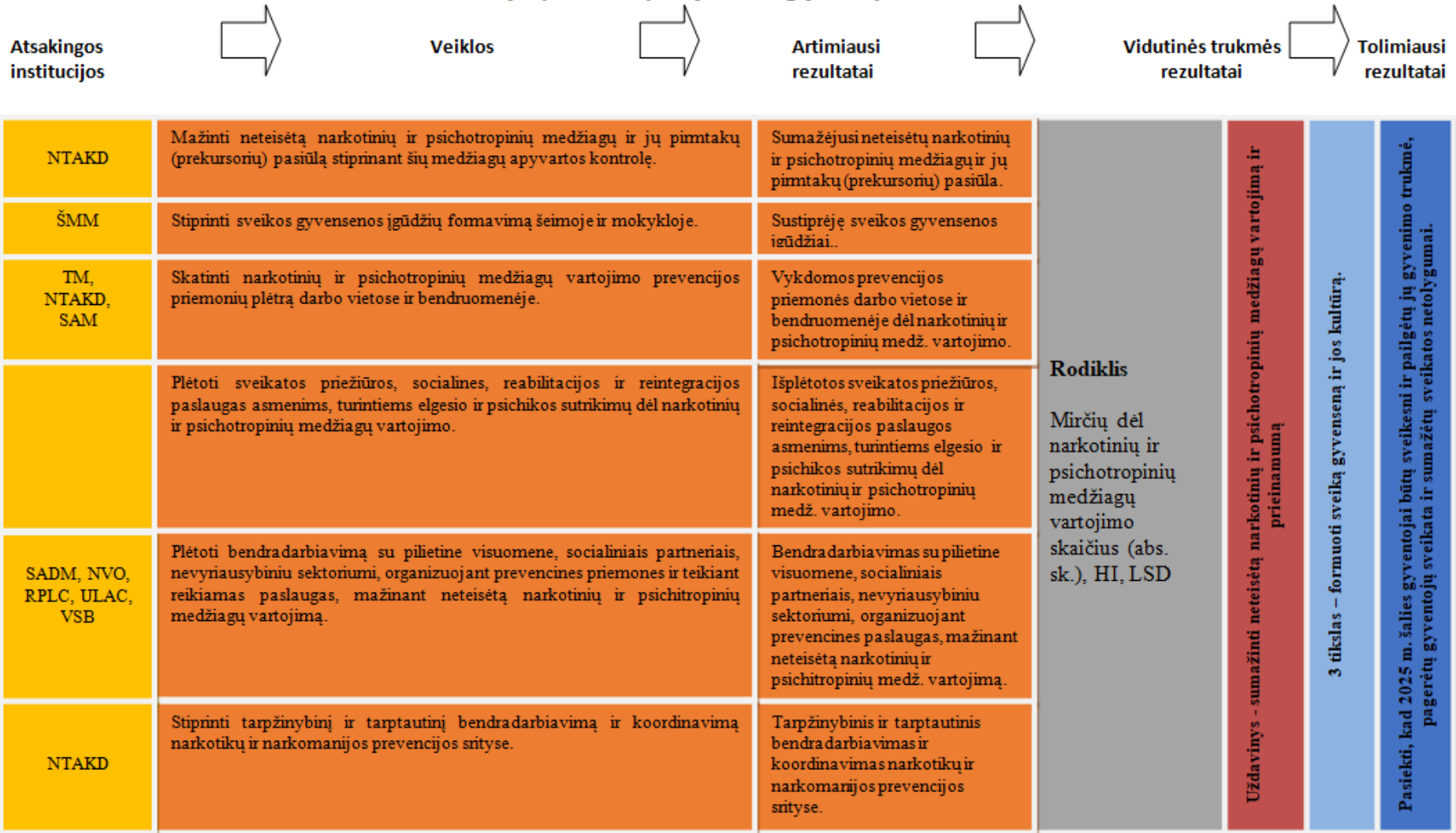
Pasiekti, kad 2025 m. šalies gyventojai būtų sveikesni ir pailgėtų jų gyvenimo trukmė, pagerėtų gyventojų sveikata ir sumažėtų sveikatos netolygumai.

Rūkymo mažinimas

SAM, NTAKD	Mažinti tabako gaminių ir jų pakaitalų prieinamumą didinant jų kainas, riboti jų prekybą elektroninių ryšių tinklais.	Sumažėjęs tabako gaminių ir jų pakaitalų prieinamumas (padidėjusi jų kaina bei apribota prekyba elektroninių ryšių tinklais).	Rodiklis Tabako suvartojimas vienam gyventojui per metus, cigarečių skaičius, LSD, Tyrimas
VRM, SAM	Tabako gaminių reguliavimo priemonėmis didinti nepilnamečių apsaugą nuo jų vartojimo.	Sumažėjęs nepilnamečių rūkymo paplitimas.	
AM, SAM, savivaldybės	Plėsti aplinką be tabako dūmų.	Sumažintas rūkymui leidžiamų vietų skaičius.	
SAM, ŠMM	Diegti ankstyvasias pažintines programas mokyklose, įtraukiant temas apie tabako gaminių vartojimo daromą žalą.	Seminarų ir pamokų apie tabako gaminių vartojimo daromą žalą skaičius.	
			Uždavinys – sumažinti tabako vartojimą ir prieinamumą.
			3 tikslas – formuoti sveiką gyvenseną ir jos kultūrą.
			Pasiekti, kad 2025 m. šalies gyventojai būtų sveikesni ir pailgėtų jų gyvenimo trukmė, pagerėtų gyventojų sveikata ir sumažėtų sveikatos netolygumai.

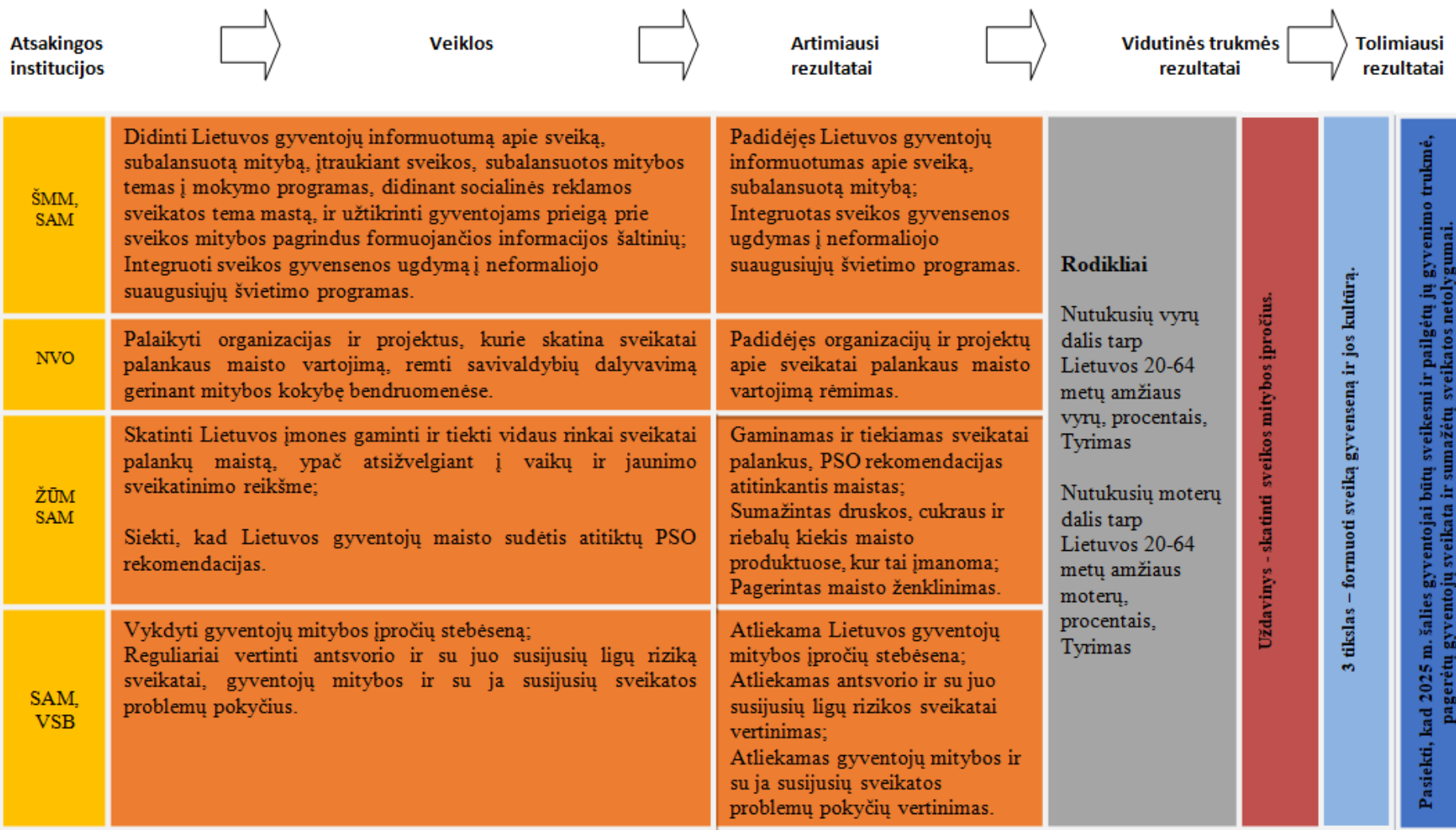
Narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo mažinimas

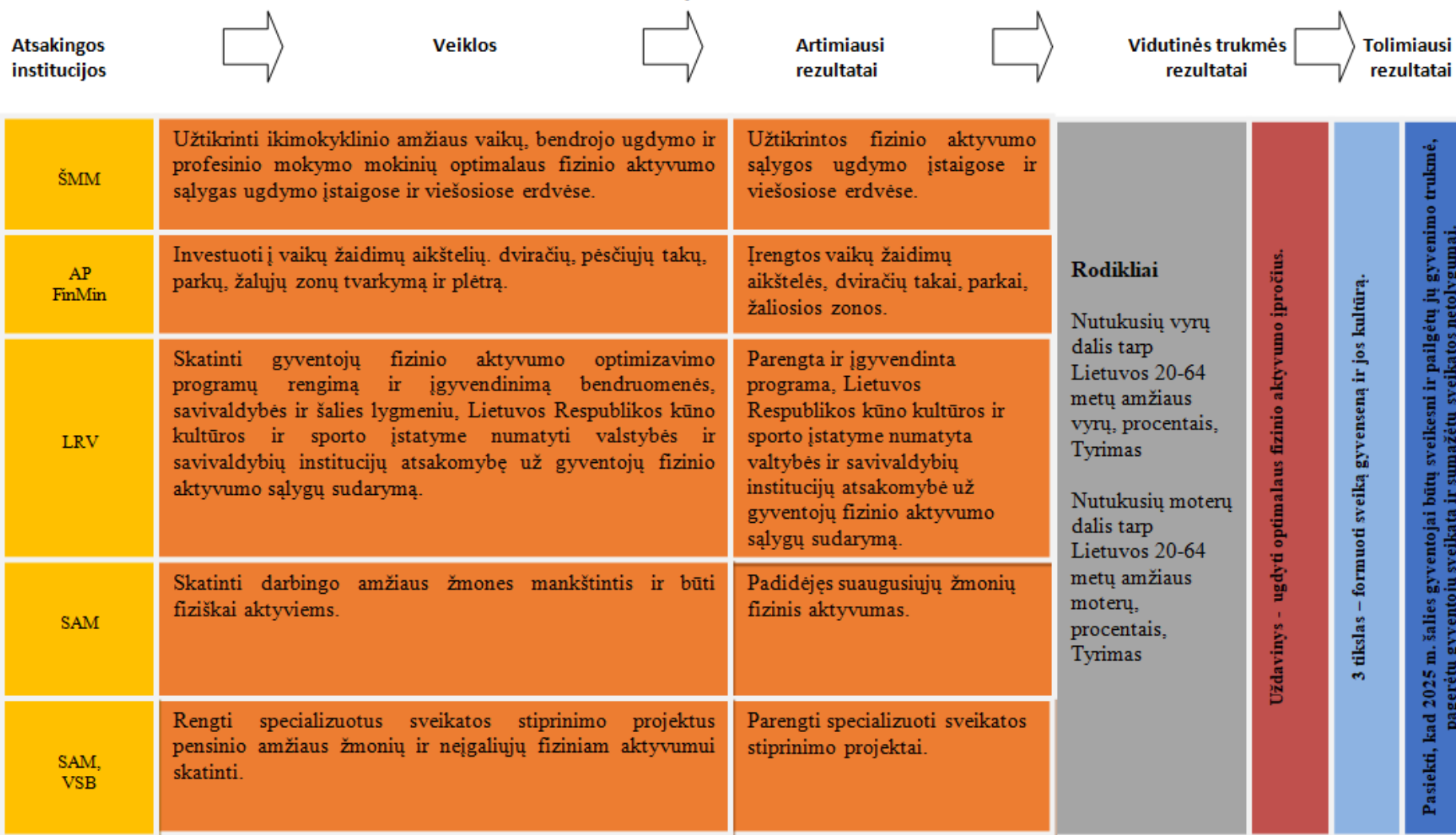
Azartinių lošimų, kompiuterinių žaidimų ir pan. prieinamumo mažinimas

Sveikos mitybos skatinimas

Fizinio aktyvumo skatinimas

Burnos higienos ir profilaktinės burnos sveikatos priežiūros įpročių skatinimas ir psichoemocinės sveikatos stiprinimas

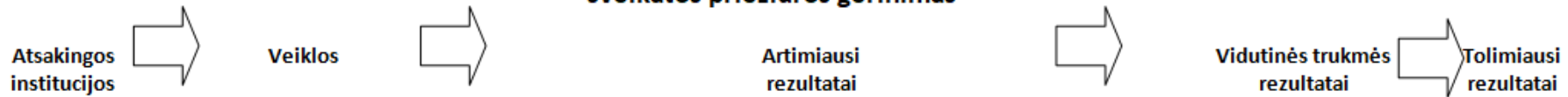
Sveikatos sistemos tvarumo ir kokybės užtikrinimas

SAM, SADM, KM, NVO	Igyvendinti principą "Sveikata visose politikos srityse", skatinti tarpžinybinį ir valstybės institucijų bei NVO kompleksinį bendradarbiavimą, ypač didinti socialinės, kultūrinės ir sveikatos sričių sanglauda, panaudojant kultūros ir meno sričių potencialą.	Igyvendintas principas "Sveikata visose politikos srityse"; Padidėjęs tarpžinybinis ir valstybės institucijų bei NVO kompleksinis bendradarbiavimas; Padidėjusi socialinės, kultūrinės ir sveikatos sričių sanglauda, panaudojant kultūro ir meno sričių potencialą.	
SAM, SADM, NVO	Skatinti veiklas, kurios prisideda prie teigiamo poveikio žmogaus psichikos bei fizinei sveikatai ir socialinės gerovės stiprinimo.	Padidėjęs veidų, kurios prisideda prie teigiamo poveikio žmogaus psichikos bei fizinei sveikatai ir socialinės gerovės stiprinimo, skaičius.	
LRV, FinMin, SAM, VLK	Didinti valdžios sektoriaus išlaidų dalį tarp visų išlaidų sveikatos priežiūrai.	Padidėjusi valdžios sektoriaus išlaidų dalis tarp visų išlaidų sveikatos priežiūrai.	Rodiklis Bendrosios sveikatos priežiūros išlaidos, proc. nuo BVP
LRV, FinMin	Didinti investicijas į sveikatos priežiūros sektorių.	Padidėjusios investicijos į sveikatos priežiūros sektorių.	Rodiklis Valdžios sektoriaus išlaidų dalis tarp visų sveikatos priežiūros išlaidų, proc.
SAM, NVO	Didinti sveikatingumo programų, kurias įgyvendina NVO, skaičių ir pritraukti ES struktūrinių fondų lėšas šioms programoms finansuoti.	Padidėjęs sveikatingumo programų, kurias įgyvendina NVO, skaičius; Padidėjusios ES struktūrinių fondų lėšos šioms programoms finansuoti.	Rodiklis Išlaidų prevencijai ir visuomenės sveikatos priežiūrai dalis tarp esamųjų sveikatos priežiūros išlaidų, proc.
SAM	Diegti įrodymais pagrįstas sveikatos technologijas, modernizuojant medicinos prietaisus, teikiant valstybės paramą sveikatos priežiūros specialistų kvalifikacijos kėlimui.	Padidėjęs įrodymais pagrįstų sveikatos technologijų, modernizuojant medicinos prietaisus, teikiant valstybės paramą sveikatos priežiūros specialistų kvalifikacijos kėlimui, skaičius.	
SAM	Patvirtinti ir įdiegti šalies mastu sveikatos priežiūros įstaigų veiklos kokybės bei efektyvumo vertinimo kriterijus ir rodiklių sistema; Reguliariai atlikti sveikatos priežiūros įstaigų veiklos kokybės ir efektyvumo lyginamąją analizę, sveikatos priežiūros įstaigų finansavimą labiau sieti su jų veiklos kokybe, efektyvumu ir rezultatyvumu.	Patvirtinti ir įdiegti šalies mastu sveikatos priežiūros įstaigų veiklos kokybės bei efektyvumo vertinimo kriterijai ir rodiklių sistema; Reguliariai atliekama sveikatos priežiūros įstaigų veiklos kokybės ir efektyvumo lyginamoji analizė; Sveikatos priežiūros įstaigų finansavimas labiau siejamas su jų veiklos kokybe, efektyvumu ir rezultatyvumu.	
SAM	Įdiegti farmacinę rūpybą ir stiprinti visuomenės vaistinės vaidmenį nacionalinėje sveikatos sistemoje.	Įdiegta farmacinė rūpyba ir sustiprintas visuomenės vaistinės vaidmuo nacionalinėje sveikatos sistemoje.	

<p>Uždavinys - užtikrinti sveikatos sistemos tvarumą ir kokybę, plėtojant sveikatos priežiūros technologijas, kurių efektyvumas pagrįstas mokslo įrodymais</p>
<p>4 tikslas - užtikrinti kokybišką ir efektyvią sveikatos priežiūrą, orientuotą į gyventojų poreikius</p>
<p>Pasiekti, kad 2025 m. šalies gyventojai būtų sveiksmi ir patigėtų jų gyvenimo trukmė, pagerėtų gyventojų sveikata ir sumažėtų sveikatos netolygumai.</p>

Sveikatos infrastruktūros plėtojimas ir sveikatos priežiūros paslaugų kokybės, saugos, prieinamumo ir į pacientą orientuotos sveikatos priežiūros gerinimas

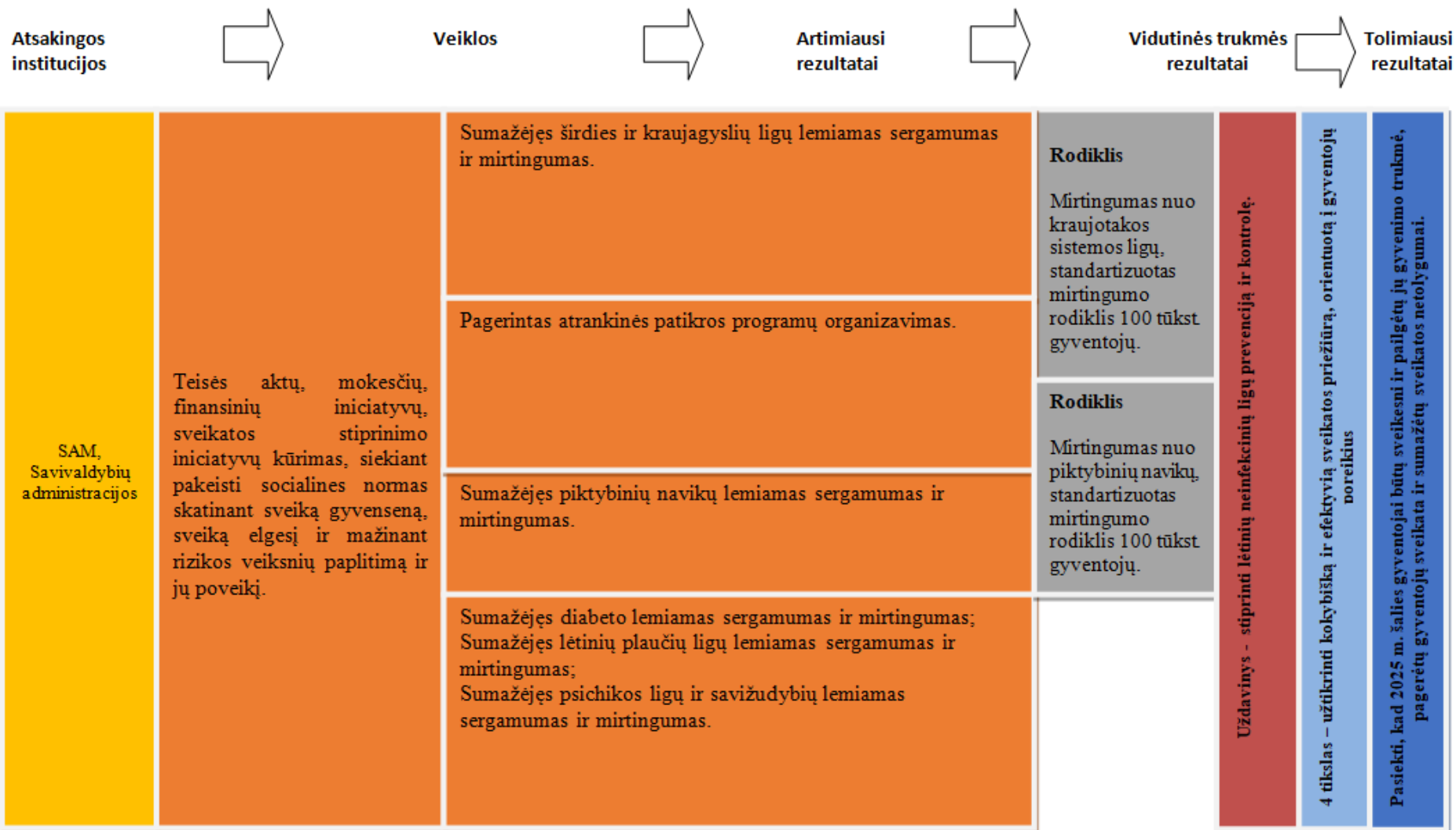
SAM	Gerinti pirminės sveikatos priežiūros organizavimą.	Užtikrintas tolygus pirminės sveikatos priežiūros įstaigų išdėstymas savivaldybėse, glaudus pirminės sveikatos priežiūros specialistų bendradarbiavimas su kitais sveikatos priežiūros specialistais, socialinės apsaugos ir švietimo, kultūros sektorių darbuotojais ir meno kūrėjais, NVO, vietos bendruomenėmis.	Rodikliai Šeimos gydytojų skaičius 10 tūkst. gyventojų; Slaugytojų (įskaitant akušerius), tenkančių vienam gydytojui, skaičius.
SAM struktūriniai padaliniai, VASPVT, VTPT, VTMT, NTB, RPLC	Skatinti skirtingo lygmens sveikatos priežiūros įstaigų bendradarbiavimą.	Užtikrintas efektyvus viešųjų sveikatos priežiūros paslaugų teikimo organizavimas ir pacientų srautų valdymas.	
SAM	Didinti sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą labiausiai pažeidžiamoms gyventojų grupėms.	Išplėtos odontologijos, medicininės rehabilitacijos ir sveikatos grąžinimo paslaugos mažas pajamas turintiems ar jų neturintiems asmenims; psichosocialinės pagalbos paslaugos sergantiems onkologinėmis ligomis; priklausomybės ligų diagnostikos ir prevencijos paslaugos "žemo slenksčio" kabinetuose.	Uždavinys – plėtoti sveikatos infrastruktūrą ir gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, saugą, prieinamumą ir į pacientą orientuotą sveikatos priežiūrą 4 tikslas – užtikrinti kokybišką ir efektyvią sveikatos priežiūrą, orientuotą į gyventojų poreikius Pasiekti, kad 2025 m. šalies gyventojai būtų sveikesni ir pailgėtų jų gyvenimo trukmė, pagerėtų gyventojų sveikata ir sumažėtų sveikatos netolygumai.
	Didinti tuberkuliozės diagnostikos ir gydymo efektyvumą.	Sumažėjęs Lietuvos gyventojų sergamumas ir mirštamumas nuo tuberkuliozės bei sumažėjusi socialinė nelygybė tam tikrose visuomenės grupėse.	
	Didinti pacientų saugą.	Užtikrinta hospitalinių infekcijų prevencija, kontroliuojant ligoninių patalpų oro kokybę ir medicinos prietaisų naudojimo, sterilizavimo ir švaros tinkamumą; Įdiegta nepageidaujamų įvykių stebėsenos sistema; Patobulinta farmakologinio budrumo sistema, siekiant efektyviau stebėti nepageidaujamas vaistų reakcijas.	
	Didinti lytiškai plintančių infekcijų diagnostikos ir gydymo efektyvumą, ypač atkreipiant dėmesį į jaunimą ir paauglius.	Padidėjęs lytiškai plintančių infekcijų diagnostikos ir gydymo efektyvumas.	

Motinos ir vaiko sveikatos gerinimas

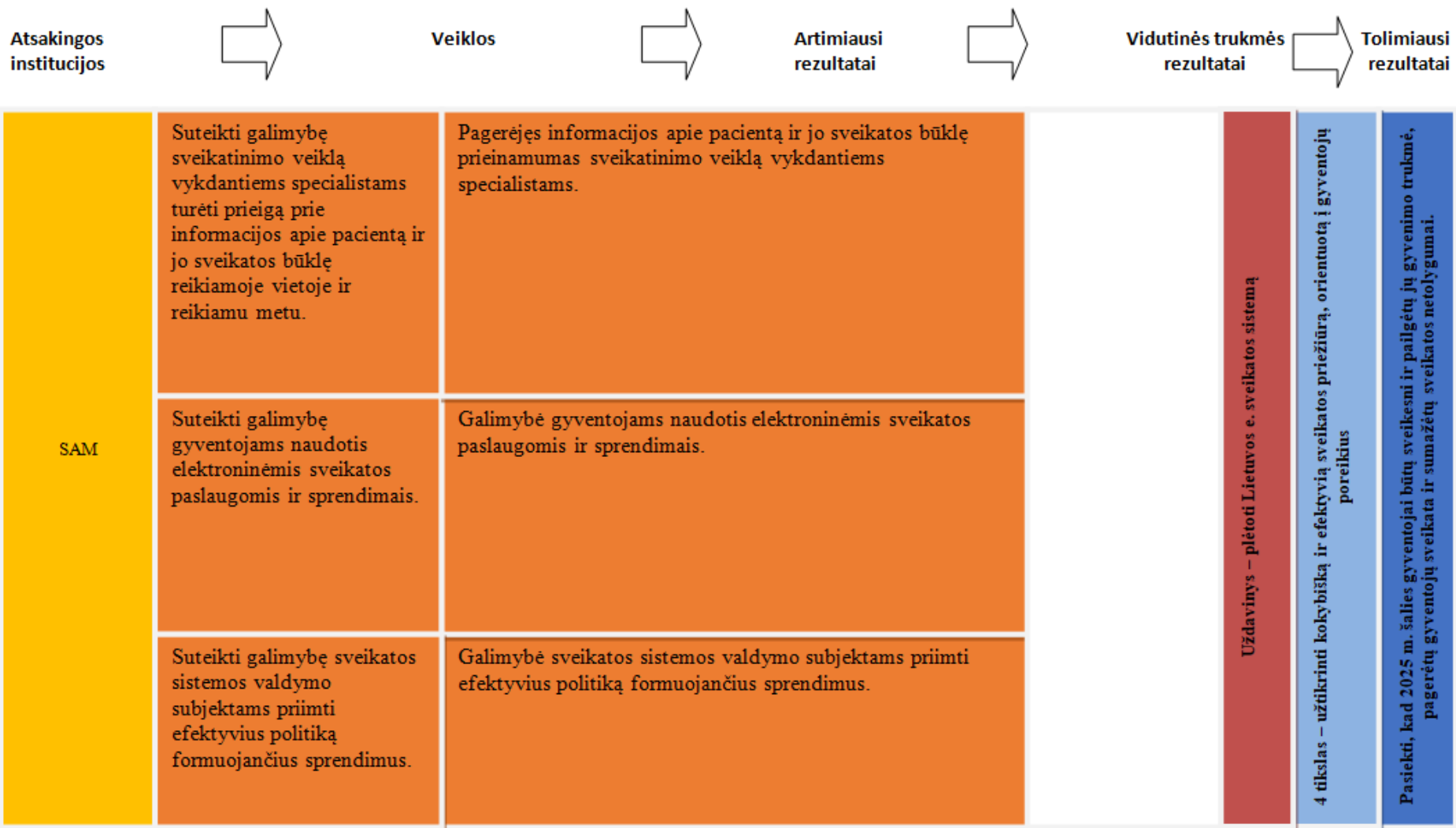

SAM	Teikti aukštos kokybės, prieinamas sveikatos priežiūros paslaugas motinos ir vaiko sveikatai saugoti ir gerinti.	Teikiamos aukštos kokybės, prieinamos sveikatos priežiūros paslaugos motinos ir vaiko sveikatai saugoti ir gerinti.	Rodiklis Sumažėjęs kūdikių mirtingumas 1 000 gyvų gimusių kūdikių Lietuvoje	Uždavinys - gerinti motinos ir vaiko sveikatą	4 tikslas – užtikrinti kokybišką ir efektyvią sveikatos priežiūrą, orientuotą į gyventojų poreikius	Pasiekti, kad 2025 m. šalies gyventojai būtų sveikesni ir paįgėtų jų gyvenimo trukmė, pagerėtų gyventojų sveikata ir sumažėtų sveikatos netolygumai.
SAM, ŠMM	Aprūpinti kūdikius ir vaikus sveikatai saugiu geriamuoju vandeniu ir užtikrinti tinkamas sanitarines sąlygas.	Kūdikiai ir vaikai aprūpinti sveikatai saugiu geriamuoju vandeniu, užtikrintos tinkamos sanitarinės sąlygos namuose, vaikų socialinės globos įstaigose, vaikų priežiūros centruose, ugdymo ir gydymo įstaigose.				
SAM, ŠMM, ŽŪM	Įgyvendinti PSO Europos sveikos mitybos politikos veiksmų plano rekomendacijas.	Įgyvendintos PSO Europos sveikos mitybos politikos veiksmų plano rekomendacijos.				
SAM, AM, SM, ŠMM	Skatinti tarpžinybinį bendradarbiavimą.	Sumažintas triukšmo, elektromagnetinių prietaisų, transporto, užteršto oro poveikis kūdikių ir vaikų sveikatai namuose, vaikų socialinės globos įstaigose, vaikų priežiūros centruose, darželiuose, mokyklose ir gydymo įstaigose.				
SAM	Plėtoti imunoprofilaktikos priemones, išplėsti vaikų skiepijamą valstybės lėšomis.	Išplėtos imunoprofilaktikos priemonės, išplėstas vaikų skiepijimas valstybės lėšomis.				
SAM, AM, SM, ŠMM	Užtikrinti vaikams saugią ir sveiką gyvenamąją aplinką bei saugią ir sveiką aplinką darželiuose, mokyklose ir viešosiose erdvėse.	Užtikrinta saugi ir sveika gyvenamoji aplinka vaikams darželiuose, mokyklose ir viešosiose erdvėse.				

Lėtinių neinfekcinių ligų prevencijos ir kontrolės stiprinimas bei Lietuvos e. sveikatos sistemos plėtojimas

Lietuvos e. sveikatos sistemos plėtojimas

Sveikatos priežiūros užtikrinimas krizių ir ekstremaliųjų situacijų atvejais

2 PRIEDAS. LSS rodiklių aprašai.

Pavadinimas	Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė	
Apibrėžimas	<i>Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė</i> – tikimybinis rodiklis, rodantis, kiek vidutiniškai metų gyvens kiekvienas gimęs arba sulaukęs tam tikro amžiaus žmogus, jeigu visą būsimą tiriamosios kartos gyvenimą kiekvienos gyventojų amžiaus grupės žmonių mirtingumas nekis.	
Pagrindimas	Pagrindinis gyventojų sveikatos rodiklis. Jis parodo bendrą rizikos veiksnių poveikį, ligų paplitimą, intervencijų bei gydymo veiksmingumą.	
Rodiklio sudedamosios dalys ir sąvokų apibrėžimai	<i>Mirtingumas</i> – mirusiųjų skaičius per metus 1000 gyventojų.	
Skaičiavimas	Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė skaičiuojama pagal išgyvenimo lenteles, kuriose pateiktas tam tikro amžiaus žmonių mirtingumas. Gyvenimo trukmės lentelės sudarytos remiantis mirties tikimybe pagal Farro metodą: $qx = Mx / (Bx + (Mx/2))$, kur Mx – mirčių skaičius amžiuje x , pagal laikotarpį $x + 1$; Bx – vidutinis gyventojų amžius x , pagal $x + 1$ bazinį laikotarpį; qx – mirties tikimybė x metų iki $x + 1$ metų. Pagal Farro metodą – amžiaus grupių žmonių mirtingumas nekinta, taigi gyvenimo metai, nugyventi žmogaus, mirusio tame intervale, yra (vidutiniškai) pusė intervalo padalos.	
Matavimo vienetai	Metai.	
Duomenų valdytojas ir teikėjas	Lietuvos statistikos departamentas.	
Surinkimo metodas ir duomenų šaltinis	Ištisinis tyrimas.	
Periodiškumas	Metinis.	
	Rodiklis	Dokumentas
Susiję rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	Vidutinės tikėtinės gyvenimo trukmės pokyčiai	Nacionalinė demografinės (gyventojų) politikos strategija
	Vidutinė 60 m. gyventojų būsimojo gyvenimo trukmė	Nacionalinė gyventojų senėjimo pasekmių įveikimo strategija
	Vidutinės sveiko gyvenimo trukmės pailgėjimas	Lietuvos sveikatos sistemos 2011–2020 metų plėtros metmenų
	Numatoma vidutinė sveiko gyvenimo trukmė	2011–2020 m. valstybinė sporto strategija

Identiški rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	Lietuvos gyventojų vidutinė būsimo gyvenimo trukmė	Strateginis SAM planas	
	Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė	Nacionalinė darnaus vystymosi strategija	
Susiję EBPO rodikliai	Mirtingumas pagal išsilavinimo lygį ir priežastį	„Health at a Glance“	Murtin, F et al. (2017)
	Pagrindinės mirties priežastys		Eurostato duomenų bazė
	Potencialiai prarasti gyvenimo metai	EBPO duomenų bazė	
	Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė nuo 65 m.		
Identiški EBPO rodikliai	Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė	„Health at a Glance“	Eurostato duomenų bazė
		Lietuvos sveikatos profilis EBPO	
		EBPO duomenų bazė	
Susiję PSO rodikliai	Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė nuo 1 metų	Sveikata 2020	
	Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė nuo 15 metų		
	Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė nuo 45 metų		
	Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė nuo 65 metų		
	Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė su negalia		
Identiški PSO rodikliai	Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė	Sveikata 2020	
Pastabos	–		

Pavadinimas	Vidutinės būsimo gyvenimo trukmės skirtumo tarp vyrų ir moterų mažinimas, ilgėjant vyrų būsimo gyvenimo trukmei	
Apibrėžimas	<i>Vidutinės tikėtinos gyvenimo trukmės skirtumas tarp vyrų ir moterų</i> – rodiklis, rodantis skirtumą tarp vyrų ir moterų vidutinės būsimo gyvenimo trukmės.	
Pagrindimas	Pagrindinis gyventojų sveikatos rodiklis. Jis atspindi sveikatos netolygumus tarp lyčių ir parodo bendrą rizikos veiksnių poveikį, ligų paplitimą, intervencijų bei gydymo veiksmingumą.	
Rodiklio sudedamosios dalys ir sąvokų apibrėžimai	<p><i>Mirtingumas</i> – mirusiųjų skaičius per metus 1000 gyventojų.</p> <p><i>Vyrų vidutinė būsimo gyvenimo trukmė</i> – tikimybinis rodiklis, rodantis, kiek vidutiniškai metų gyvens kiekvienas gimęs arba sulaukęs tam tikro amžiaus vyras, jeigu visą būsimą tiriamosios kartos gyvenimą kiekvienos amžiaus grupės vyrų mirtingumas nekis.</p> <p><i>Moterų vidutinė būsimo gyvenimo trukmė</i> – tikimybinis rodiklis, rodantis, kiek vidutiniškai metų gyvens kiekviena gimusi arba sulaukusi tam tikro amžiaus moteris, jeigu visą būsimą tiriamosios kartos gyvenimą kiekvienos amžiaus grupės moterų mirtingumas nekis.</p>	
Skaičiavimas	<p>Vidutinė tikėtina vyrų ir moterų gyvenimo trukmė skaičiuojama pagal išgyvenimo lenteles, kuriose pateiktas tam tikro amžiaus vyrų ir moterų mirtingumas. Gyvenimo trukmės lentelės sudarytos remiantis mirties tikimybe pagal Farro metodą:</p> <p>$qx = Mx / (Bx + (Mx/2))$, kur Mx – mirčių skaičius amžiuje x, pagal laikotarpį $x + 1$; Bx – vidutinis gyventojų amžius x, pagal $x + 1$ bazinį laikotarpį; qx – mirties tikimybė x metų iki $x + 1$ metų. Pagal Farro metodą – amžiaus grupių žmonių mirtingumas nekinta, taigi gyvenimo metai, nuyventi žmogaus, mirusio tame intervale, yra (vidutiniškai) pusė intervalo padalos. Apskaičiavus vyrų ir moterų vidutinę tikėtiną gyvenimo trukmę, skaičiuojamas jų skirtumas: moterų VTGT - vyrų VTGT.</p>	
Matavimo vienetai	Metai.	
Duomenų valdytojas ir teikėjas	Lietuvos statistikos departamentas.	
Surinkimo metodas ir duomenų šaltinis	Ištisinis tyrimas.	
Periodiškumas	Metinis.	
	Rodiklis	Dokumentas
Susiję rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	Vyrų 60 m. gyventojų būsimojo gyvenimo trukmė	Nacionalinė gyventojų senėjimo pasekmių įveikimo strategija
	Moterų 60 m. gyventojų būsimojo gyvenimo trukmė	
	Vyrų vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė	Nacionalinė darnaus vystymosi strategija
	Moterų vidutinė tikėtina gyvenimo	

	trukmė		
Identiški rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	–	–	
Susiję EBPO rodikliai	Vidutinė tikėtina vyrų gyvenimo trukmė nuo gimimo	„Health at a Glance“	Eurostato duomenų bazė
	Vidutinė tikėtina moterų gyvenimo trukmė nuo gimimo		
	Vyrų vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė nuo 65 m.		
	Moterų vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė nuo 65 m.		
	30 m. vyrų vidutinės gyvenimo trukmės skirtumas tarp žemiausio ir aukščiausio išsilavinimo	„Health at a Glance“	Eurostato duomenų bazė
	30 m. moterų vidutinės gyvenimo trukmės skirtumas tarp žemiausio ir aukščiausio išsilavinimo		
	Vyrų mirtingumas pagal išsilavinimo lygį ir priežastį		
	Moterų mirtingumas pagal išsilavinimo lygį ir priežastį		
	Vyrų pagrindinės mirties priežastys		
	Moterų pagrindinės mirties priežastys		
Identiški EBPO rodikliai	–	–	
Susiję PSO rodikliai	Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė	Sveikata 2020	
	Vyrų vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė		
	Moterų vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė		
	Vyrų vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė su negalia	Sveikata visiems duomenų bazė	
	Moterų vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė su negalia		
Identiški PSO rodikliai		–	
Pastabos	–		

Pavadinimas	Gyventojų, teigiančių, kad jie kenčia nuo triukšmo, dalis	
Apibrėžimas	Gyventojai, kurie kenčia nuo ilgalaikio triukšmo ir patiria žalą sveikatai (triukšmo, sklindančio iš kaimynų butų, laiptinės arba iš lauko).	
Pagrindimas	Triukšmas yra ne tik aplinkosaugos problema, bet ir veiksnys, keliantis vis didesnę grėsmę visuomenės sveikatai. Nustatyta, kad dėl transporto sukeliama triukšmo Europos gyventojai kasmet praranda ne mažiau kaip 1 mln. Sveiko gyvenimo metų. Triukšmas ne tik dirgina klausą ar trikdo žmonių miegą, bet gali sukelti širdies priepuolius, susilpninti gebėjimą mokytis.	
Rodiklio sudedamosios dalys ir sąvokų apibrėžimai	<i>Gyventojai</i> – asmenų, nuolat gyvenančių tam tikroje teritorijoje, visuma, kintanti dėl gimimų, mirimų ir migracijos. <i>Triukšmas</i> – dirbtinai sukelti įvairaus stiprumo ir dažnio garsai, kurie trukdo dirbti, poilsiauti ir kenkia sveikatai.	
Skaičiavimas	$= \frac{\text{gyventojai, teigiantys, kad jie kenčia nuo triukšmo}}{\text{Lietuvos nuolatiniai gyventojai}} \times 100 \text{ proc.}$	
Matavimo vienetai	Procentai	
Duomenų valdytojas ir teikėjas	Eurostatas	
Surinkimo metodas ir duomenų šaltinis	Tęstinis	
Periodiškumas	Metinis	
	Rodiklis	Dokumentas
Susiję rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	Įrengtų triukšmo slopinimo sienelių ilgis (kilometrai)	LR susisiekimo ministro valdymo sričių 2019–2021 m. strateginis veiklos planas
	Modernizuota triukšmo stebėjimo sistema (vienetai)	
	Triukšmo mažinimo priemonių geležinkeliuose įrengimas	
	Šalia valstybinės reikšmės kelių, geležinkelio tinklo įrengtos triukšmo slopinimo sienelės, kilometrais	Nacionalinė susisiekimo plėtros 2014–2022 m. programa
	Šalia valstybinės reikšmės kelių įrengtos triukšmo slopinimo sienelės, kilometrais	
	Asmenys, gyvenantys namų ūkiuose, susiduriančiuose su būsto problemomis (triukšmas, aplinkos ir oro užterštumas, nesaugus rajonas)	LR vidaus reikalų ministrui pavestų valdymo sričių 2018–2020 ir 2019–2021 m. strateginis veiklos planas
	Įrengtų triukšmą slopinančių priemonių ilgis, kaupiamaisiais kilometrais	2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Regioninė plėtra“ tarpinstitucinis veiklos planas
	2014–2020 m. Nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Sveikata visiems“ tarpinstitucinis	

		veiklos planas
Identiški rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	Gyventojų, teigiančių, kad jie kenčia nuo triukšmo, dalis	Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros 2016–2023 m. plėtros programa
		Nacionalinė aplinkos apsaugos strategija
Susiję EBPO rodikliai	–	–
Identiški EBPO rodikliai	–	–
Susiję PSO rodikliai	–	–
Identiški PSO rodikliai	–	–
Pastabos	–	

Pavadinimas	Šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis (CO₂ ekvivalentas)	
Apibrėžimas	Rodiklis matuoja visus žmogaus sukurtus šiltnamio efektą sukeliančių dujų, įskaitant anglies dioksidą (CO ₂), metaną (CH ₄), azoto oksidą (N ₂ O), F dujų. Šios dujos sujungiamos į vieną vienetą, naudojant dujų specifinius globalinio atšilimo potencialus. Bendras šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis išreiškiamas CO ₂ ekvivalentu vienetais.	
Pagrindimas	Rodiklis yra išteklių efektyvumo rezultatų suvestinės dalis. Ji naudojama siekiant stebėti pažangą kuriant efektyvius išteklius (Europa 2020).	
Rodiklio sudedamosios dalys ir sąvokų apibrėžimai	<p><i>Šiltnamio efektą sukeliančios dujos</i> – tai visos dujos, kurios dėl tam tikros molekulinės struktūros gali absorbuoti infraraudonuosius spindulius (šilumą).</p> <p><i>Šiltnamio efektas</i> – žemės paviršiaus įkaitinimas dėl atmosferoje esančių dujų.</p> <p><i>CO₂ ekvivalentas</i> – dujos, kurios sukelia šiltnamio efektą (anglies dioksidas, metanas, azoto oksidas, F dujos) yra perskaičiuojamos naudojant specifinius globalinio atšilimo potencialus ir išreiškiamos CO₂ ekvivalentu.</p>	
Skaičiavimas	–	
Matavimo vienetai	Tūkst. tonų CO ₂ ekvivalento	
Duomenų valdytojas ir teikėjas	Eurostatas	
Surinkimo metodas ir duomenų šaltinis	Tęstinis	
Periodiškumas	Metinis	
	Rodiklis	Dokumentas
Susiję rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	Metinis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio transporto sektoriuje limitas	Nacionalinė susisiekimo plėtros 2014–2022 m. programa
	Metinis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ES prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemoje nedalyvaujančiuose sektoriuose limitas	LR aplinkos ministro valdymo sričių 2019–2021 m. strateginis veiklos planas
	Pramonės įmonėse sumažėjęs išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis palyginti su 2005 m.	LR aplinkos ministro valdymo sričių 2019–2021 m. strateginis veiklos planas
	Metinis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio atliekų sektoriuje limitas	

	Metinis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio kituose sektoriuose limitas	
	Sumažintas neigiamas ūkinės veiklos poveikis aplinkai, įgyvendinus oro taršos mažinimo projektus	
	Ploto, kuriame taikoma tausaus ūkininkavimo praktika (ekologinis ūkininkavimas, agrarinės aplinkosaugos ir klimatas priemonės) padidėjimas	Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros skatinimas 2019–2021 m. programa
	Asmenų, informuotų apie klimato kaitos poveikį žmonių sveikatai, skaičiaus didėjimas, palyginti su 2015 m.	Strateginis SAM planas
	Šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažėjimas per metus. Keičiant iškastinį kurą naudojančius į atsinaujinančius energijos išteklius naudojančius katilus	2014–2020 m. nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Sveikata visiems“ tarpinstitucinis veiklos planas
	Asmenys, gyvenantys namų ūkiuose, susiduriančiuose su būsto problemomis (problemų tipai: triukšmas, aplinkos ir oro užterštumas, nesaugus rajonas), procentais	2014–2020 m. nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Regioninė plėtra“ tarpinstitucinis veiklos planas
	Metinis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio transporto sektoriuje limitas	Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos 2013–2020 m. tikslų ir uždavinių įgyvendinimo tarpinstitucinis veiklos planas
	Asmenų, gyvenančių namų ūkiuose ir susiduriančių su oro, aplinkos tarša (smogu, dulkėmis, nemaloniais kvapais, užterštu vandeniui)	Nacionalinis visuomenės sveikatos priežiūros 2016–2023 m. plėtros programa
Identiški rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo	Bendras metinis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, mln. t CO ₂ ekvivalentu	LR aplinkos ministro valdymo sričių 2019-2021 m. strateginis veiklos planas
	Metinis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis	LRV programos įgyvendinimo planas

dokumentų	Išmetamų į atmosferą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis	Nacionalinė pažangos programa 2014–2020
	Išmetamų į atmosferą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis CO ₂ ekvivalentu	Nacionalinė darnaus vystymosi strategijos
	Išmetamų į atmosferą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis	Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“.
Susiję EBPO rodikliai	Šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio emisija	EBPO duomenų bazė
	Oro taršos šaltiniai	EBPO duomenų bazė
	Šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis pagal šaltinius	
Identiški EBPO rodikliai	Šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis	EBPO duomenų bazė
Susiję PSO rodikliai	Gyventojų, naudojančių daugiausia švarų kurą ir technologijas, dalis	Darnaus vystymosi rodikliai
	Atsinaujinančių išteklių energijos dalis, palyginti su bendruoju galutiniu energijos suvartojimu	
	Bendras Lietuvos teikiamas finansavimas besivystančioms šalims klimato kaitos srityje	
Identiški PSO rodikliai	–	–
Pastabos	–	

Pavadinimas	Kūdikių mirtingumas 1000 gyvų gimusių kūdikių Lietuvoje		
Apibrėžimas	Kūdikių (vaikų iki vienerių metų) mirtingumas parodo, kiek mirė kūdikių (vaikų iki vienerių metų) per metus 1000 gyvų gimusių.		
Pagrindimas	<i>Sustiprinti motinos ir vaiko sveikatą</i> – yra pirmaeilis valstybės ir sveikatos sistemos uždavinys. Kūdikių mirtingumo 1000 gyvų gimusių rodiklis tolygiai mažėjo ilgą laikotarpį nuo 1991 m. iki 2014 m. Nuo 2014 m. iki 2016 m. didėjo, o vėliau vėl pastebimas sumažėjimas.		
Rodiklio sudedamosios dalys ir sąvokų apibrėžimai	<i>Kūdikis</i> – vaikas iki 1 metų <i>Mirtis</i> – negrįžtama žmogaus organizmo, kaip visumos, žūtis. <i>Gyvas gimęs</i> – kūdikis, kuris iš karto po gimimo parodo pirmuosius gyvybės požymius (savarankišką kvėpavimą ar širdies plakimą). Gyvo gimusiojo gimimas registruojamas suteikiant jam asmens kodą, įrašant gimimo įrašą ir išduodant gimimo liudijimą.		
Skaičiavimas	$\frac{\text{mirusių iki 1 metų vaikų skaičius per metus}}{\text{gyvų gimusiųjų skaičius tais pačiais metais}} \times 1000$		
Matavimo vienetai	Kūdikiai		
Duomenų valdytojas ir teikėjas	Higienos institutas		
Surinkimo metodas ir duomenų šaltinis	Mirties atvejų ir jų priežasčių valstybės registras, sveikatos statistinės apskaitos forma Nr. 106/a „Medicininis mirties liudijimas“, Nr. 106-2-1/a „Medicininis perinatalinės mirties liudijimas“, ištisinis tyrimas.		
Periodiškumas	Metinis		
	Rodiklis	Dokumentas	
Susiję rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	–	–	
Identiški rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	Naujagimių iki vienerių metų mirtingumas	Nacionalinė darnaus vystymosi strategija	
Susiję EBPO rodikliai	Mažas gimimo svoris	„Health at a Glance“	Eurostato duomenų bazė
Identiški EBPO rodikliai	Kūdikių mirtingumas	„Health at a Glance“ EBPO duomenų bazė	
Susiję PSO rodikliai	Kvalifikuotų sveikatos priežiūros darbuotojų priimtų gimdymų dalis	Darnaus vystymosi rodikliai	
	Naujagimių ir vaikų iki 5 metų amžiaus mirtingumas		
Identiški PSO rodikliai	Kūdikių mirtingumas	Sveikata visiems duomenų bazė	

Pavadinimas	Mirtingumas dėl savižudybių 100 tūkst. gyventojų	
Apibrėžimas	Tai mirusiųjų dėl savižudybių skaičius per metus (pagal TLK kodus X60-X84) 100 000 gyv.	
Pagrindimas	Lietuvoje jau daugelį metų dėl savižudybių miršta daugiausia žmonių ES. Visuomenei būtina sutelktai spręsti savižudybių problemą. Duomenys apie mirties priežastis nušviečia mirtingumo tendencijas. Tai svarbu planuojant sveikatos priežiūrą ir prevenciją, vertinant politiką.	
Rodiklio sudedamosios dalys ir sąvokų apibrėžimai	<p><i>Mirtis</i> – negrįžtama žmogaus organizmo, kaip visumos, žūtis.</p> <p><i>Gyventojai</i> – asmenų, nuolat gyvenančių tam tikroje teritorijoje, visuma, kintanti dėl gimimų, mirimų ir migracijos.</p> <p><i>Vidutinis metinis gyventojų skaičius</i> – tai vidutinis gyventojų skaičius atitinkamu laikotarpiu, apskaičiuojamas sudėjus gyventojų skaičių laikotarpio pradžioje ir pabaigoje bei padalijus iš dviejų.</p>	
Skaičiavimas	$\frac{\text{mirusių skaičius per metus}}{\text{vidutinis metinis gyventojų skaičius}} \times 100\ 000$	
Matavimo vienetai	Asmenys	
Duomenų valdytojas ir teikėjas	Higienos institutas, Mirties atvejų ir jų priežasčių valstybės registras	
Surinkimo metodas ir duomenų šaltinis	Mirties atvejų ir jų priežasčių valstybės registras, sveikatos statistinės apskaitos forma Nr. 106/a „Medicininis mirties liudijimas“, Nr. 106-2-1/a „Medicininis perinatalinės mirties liudijimas“, ištisinis tyrimas	
Periodiškumas	Metinis	
	Rodiklis	Dokumentas
Susiję rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	Per 2 mėnesius nė karto patyčių nepatyrusių mokinių dalis	Valstybinė švietimo 2013–2022 m. strategija
	Patyčių ir smurto prevencijos programos įgyvendinančių bendrojo ugdymo mokyklų, dalis, procentais	LR švietimo, mokslo, sporto ministerijos 2019–2021 m. strateginis veiklos planas
	Gyventojų dalyvaujančių kultūros ir/ar meno veiklose, renginiuose	LR kultūros ministro valdymo sričių 2019–2021 m. strateginis veiklos planas
	Jaunimo užimtumas	Nacionalinė demografinės (gyventojų) politikos strategija
	Ikteisminių tyrimų, susijusių su smurtu artimoje aplinkoje, atliktų ir per 48 h. perduotų prokuratūrai procesiniam sprendimui, ar kurių metu kreiptasi dėl kardamosios priemonės įtariamajam paskyrimo, dalis	LR vidaus reikalų ministrui pavestų valdymo sričių 2018–2020 m. ir 2019–2021 m. strateginis veiklos planas
	Tiriamųjų, kuriems atlikta specializuotoji medicinos ekspertizė, skaičius tūkst.	
Suteikta privalomų profilaktinių sveikatos patikrinimų pareigūnams, nemažiau kaip, skaičius tūkst.		

Vaikų, nukentėjusių nuo nusikaltimų žmogaus gyvybei ir sveikatai, skaičius, tenkantis 100 tūkst. vaikų.	
Jaunimo (15-24 m.) nedarbo lygis	Socialinės įtraukties didinimo 2014–2020 m. veiksmų planas
Vyresnio amžiaus (55-64 m.) gyventojų užimtumo lygis	
Vaikų, nukentėjusių nuo smurto, ir jų šeimų narių, gavusių kompleksinę pagalbą (socialines, psichologines, teisines, laikino apgyvendinimo ir kt. paslaugas)	
Remiamų projektų, skirtų smurtui artimoje aplinkoje mažinti ir kompleksinei pagalbai smurto artimoje aplinkoje subjektams teikti	
Vyresnio amžiaus žmonių užimtumo lygis	Nacionalinė gyventojų senėjimo pasekmių įveikimo strategija
Smurtą patyrusių asmenų dalis	Strateginis SAM planas
Smurtą artimoje aplinkoje patyrusių asmenų, gavusių pagalbą specializuotos pagalbos centruose, dalis nuo visų asmenų, patyrusių smurtą	
Vyresnių nei 60 m. asmenų, dalyvavusių sveikatos mokymo renginiuose ir sveikatos stiprinimo programose, dalis	Sveiko senėjimo užtikrinimo Lietuvoje 2014–2023 m. veiksmų planas
Vyresnių kaip 55 m. amžiaus grupės žmonėms suteiktų psichikos sveikatos paslaugų skaičiaus padidėjimas 30 proc.	
Mirtingumo dėl savižudybių mažėjimas bandomąjį tyrimą atliekančiuose Lietuvos rajonuose	Sveikatos netolygumų mažinimo Lietuvoje 2014–2023 m. veiksmų planas
Savivaldybių, kuriose įgyvendinta integruota sveikatos priežiūra socialinės rizikos šeimoms	
Asmenų, piktnaudžiaujančių alkoholiu, kurie gavo gydymo ir socialinės integracijos paslaugas psichikos sveikatos centruose aprėptis, lyginant su asmenų, kuriems reikalingos šios paslaugos, skaičiumi savivaldybėje pagal atskiras kategorijas	
Tėvų, auginančių vaikus, turinčius raidos, elgesio, emocinių sutrikimų ir (arba) neįgalius vaikus, kurie baigė mokymus pagal pozityvios tėvystės, įgūdžių mokymo programas	

Tėvų, kurie baigė mokymus pagal parengtą tėvystės įgūdžių ugdymo ir tėvų konsultavimo programą, skirtą šeimoms, kuriuose bent vienas iš tėvų serga psichikos liga; šeimoms, kuriuose bent vienas vaikas serga psichikos liga ir socialinės rizikos šeimoms	
Sergamumas alkoholinėmis psichozėmis	Strateginis SAM planas
Sergamumo alkoholinėmis psichozėmis skaičius 100 tūkst. gyv.	
Vaikų, nukentėjusių nuo nusikaltimų žmogaus gyvybei ir sveikatai	Viešojo saugumo plėtros 2015–2025 m. programos įgyvendinimo tarpinstitucinis veiklos planas
Laisvės atėmimo vietose laikomų asmenų, sėkmingai baigusių socialinių įgūdžių lavinimo programas	
Neformaliojo vaikų švietimo prieinamumas	LR narkotikų, tabako ir alkoholio prevencijos tarpinstitucinis veiklos planas
Per 2 mėnesius nė karto patyčių nepatyrusių mokinių dalis	2014–2020 m. Nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Sveikata visiems“ tarpinstitucinis veiklos planas
Vyresnių nei 60 m. asmenų, dalyvavusių sveikatos mokymo renginiuose	
Gyventojų (15-64 m.) užimtumo lygis	Užimtumo didinimo 2014–2020 m. programos įgyvendinimo tarpinstitucinis veiklos planas
Mokymosi visą gyvenimą lygis tarp 25-64 m. gyventojų	
Jaunimo (15-24 m.) nedarbo lygis	
Vyresnių nei 54 m. asmenų, dalyvavusių aktyviam senėjimui skirtose iš Europos socialinio fondo finansuojamuose veiklose	
Smurtą patyrusių asmenų dalis	LRV programos įgyvendinimo planas
Gyventojų, manančių, kad smurtas artimoje aplinkoje yra nepateisinamas reiškinys	
Mokykloje nė karto per 2 mėnesius patyčių nepatyrusių mokinių dalis	
Neformaliojo vaikų švietimo prieinamumas	
25-64 m. gyventojų, per 4 paskutines savaites dalyvavusių švietimo ir profesinio mokymo veikloje	
25–64 m. gyventojų, per 4 paskutines savaites dalyvavusių švietimo ir profesinio mokymo veikloje	Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi 2016–2023 m. plėtros programa
Suaugusiųjų (24-64 m.) dalyvavimo neformaliajame mokymosi lygis	

	Per 2 mėnesius nė karto patyčių nepatyrusių mokinių dalis	Nacionalinis visuomenės sveikatos priežiūros 2016–2023 m. plėtros programa	
	Nepilnamečių padarytų nusikalstamų veikų procentinė dalis per metus	2011–2020 m. valstybinės sporto plėtros strategijos	
Identiški rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	Mirtingumas dėl savižudybių	Strateginis SAM planas	
		LRV programos įgyvendinimo planas	
		Nacionalinis visuomenės sveikatos priežiūros 2016–2023 m. plėtros programa	
Susiję EBPO rodikliai	Asmenų, teigiančių, kad serga lėtine depresija, dalis (proc.)	„Health at a Glance“	Eurostato duomenų bazė
	Mirtys dėl psichikos sutrikimų ir savižudybių pagal amžiaus grupes		
	Vyrų savižudybės		
	Gyventojų dalis, mažiau dirbanti dėl lėtinės depresijos		
	Alkoholio vartojimas tarp vyresnio amžiaus gyventojų	Health at a Glance“	EBPO duomenų bazė
	Užimtumo lygis	EBPO duomenų bazė	
	Užimtumo lygis pagal amžiaus grupes, išsilavinimą, veiklą		
	Užimtumas ne visą darbo dieną, savarankiškas darbas, laikinas darbas		
	Jauni nedirbantys ir nesimokantys asmenys		
Identiški EBPO rodikliai	Mirtingumas dėl savižudybių	EBPO duomenų bazė	
Susiję PSO rodikliai	Kada nors partnerį turėjusių 15-49 m. moterų, per paskutinius 12 mėn. patyrusių fizinį, seksualinį arba psichologinį buvusio lytinio partnerio smurtą, dalis pagal smurto pobūdį	Nacionaliniai darnaus vystymosi rodikliai	
	Nesimokančio ir nedirbančio jaunimo (15-24 m.) dalis		
	Nedarbo lygis		
Identiški PSO rodikliai	Mirtingumas dėl savižudybių	Darnaus vystymosi rodikliai	
Pastabos	Galimi pjūviai: nacionalinis, apskritys, savivaldybės: pagal lytį ir amžiaus grupes.		

Pavadinimas	Skurdo riziką ar socialinę atskirtį patiriančių asmenų dalis	
Apibrėžimas	Šis rodiklis atitinka asmenis, kurie yra skurdo rizikos grupėje po socialinių išmokų arba gyvena namų ūkyje su labai mažu darbo intensyvumu.	
Pagrindimas	Skurdas ir socialinė atskirtis kenkia žmonių gyvenimui, veikia jų sveikatą, gerovę ir išsilavinimo lygį ir taip riboja jų galimybes pasiekti visą savo potencialą. Tai savo ruožtu sumažina galimybes sėkmingai gyventi ir toliau didina skurdo riziką.	
Rodiklio sudedamosios dalys ir sąvokų apibrėžimai	<p><i>Skurdas</i> – šeimos arba asmens padėtis, kai turimų pajamų nepakanka normaliam gyvenimui</p> <p><i>Socialinė atskirtis</i> – asmenys arba šeimos skursta, jeigu jų ištekliai: materialiniai, kultūriniai, ir socialiniai yra tokie riboti, kad neužtikrina šalies minimalaus gyvenimo būdo.</p> <p><i>Labai mažas namų ūkio darbo intensyvumas</i> – tai namų ūkyje gyvenantys žmonės, kurie dirbo tik 20 proc. ar mažiau savo bendro darbo potencialo praeitais metais.</p> <p><i>Skurdo rizikos grupė po socialinių išmokų</i> – kai žmonių ekvivalentiškos disponuojamos pajamos po socialinių išmokų yra mažesnės už skurdo rizikos ribą, kuri yra 60 proc. nacionalinio ekvivalentiško disponuojamo pajamų vidurkio.</p>	
Skaičiavimas	$\frac{\text{skurdo riziką ar socialinę atskirtį patiriančių asmenų skaičius}}{\text{vidutinis metinis gyventojų skaičius}} \times 100$	
Matavimo vienetai	Procentai	
Duomenų valdytojas ir teikėjas	Eurostat	
Surinkimo metodas ir duomenų šaltinis	Tęstinis	
Periodiškumas	Metinis	
	Rodiklis	Dokumentas
Susiję rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	Socialinės rizikos šeimų skaičius	Nacionalinė demografinės (gyventojų) politikos strategija
	Santykinis šeimų, auginančių vaikų, skurdo lygis	
	Išlaidos paramai šeimoms, auginančioms vaikus	
	Namų ūkių su vaikais skurdo rizikos lygis	Socialinės įtraukties didinimo 2014–2020 m. veiksmų planas
	Vyresnio amžiaus (55-64 m) gyventojų užimtumo lygis	
	Skurdo rizikos lygio iki ir po socialinių išmokų skirtumas	
	Dienos centruose socialines paslaugas gavusių vaikų skaičius: socialinės rizikos vaikai ir neįgalūs vaikai	
	Vyresnio amžiaus žmonių skurdo rizikos lygis po socialinių išmokų	Nacionalinė gyventojų senėjimo pasekmių įveikimo
Vyresnio amžiaus žmonių skurdo rizikos lygis iki socialinių išmokų		

		strategija
	Gyventojų 15–64 m. užimtumo lygis	Strateginis SADM planas
	Nedarbo lygis	
	Asmenų, gyvenančių namų ūkiuose su vaikais, skurdo rizikos lygis	
	Skurdo rizikos lygis	
	Neįgaliųjų, pasinaudojusių socialinės integracijos priemonėmis skirtomis jų socialinei atskirčiai mažinti	
	Socialiai pažeidžiamų asmenų, dalyvavusių socialinei integracijai skirtose ESF veiklose	
	Neįgaliųjų gyvenimo kokybės indekso padidėjimas	Nacionalinės neįgaliųjų socialinės integracijos 2013–2019 m. programa
	Laisvės atėmimo vietose laikomų asmenų, sėkmingai baigusių socialinių įgūdžių lavinimo programos, skaičius	Viešojo saugumo plėtros 2015–2025 m. programos įgyvendinimo tarpinstitucinis veiklos planas
	Vaikų, nukentėjusių nuo nusikaltimų žmogaus gyvybei ir sveikatai skaičius	
	Savivaldybių, kuriose įgyvendinta integruota sveikatos priežiūra socialinės rizikos šeimoms, skaičius	Sveikatos netolygumų mažinimo Lietuvoje 2014–2023 m. veiksmų planas
	Asmenų, piktnaudžiaujančių alkoholiu, kurie gavo gydymo ir socialinės integracijos paslaugas psichikos sveikatos centruose aprėptis, lyginant su asmenų, kuriems reikalingos šios paslaugos, skaičiumi savivaldybėje pagal atskiras kategorijas (suaugę, vaikai)	
	Socialinės rizikos šeimų ir jose gyvenančių vaikų, gavusių psichikos sveikatos priežiūros paslaugas, skaičius	
	Sergamumo alkoholinėmis psichozėmis 100 tūkst. gyventojų sumažėjimas kasmet (proc.)	Strateginis SAM planas Lietuvos Respublikos narkotikų, tabako ir alkoholio prevencijos tarpinstitucinis veiklos planas
	Sergamumas alkoholinėmis psichozėmis	Strateginis SAM planas

	Alkoholio suvartojimas vienam šalies gyventojui, vyresniam nei 15 m. litrais absoliutaus alkoholio	LR narkotikų, tabako ir alkoholio prevencijos tarpinstitucinis veiklos planas
	Lietuvos gyventojų, nurodžiusių, kad vartoja alų arba kitus alkoholio gėrimus per paskutines 30 dienų, dalis	
	Specialistų, apmokytų taikyti psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos kokybės standartus, dalis nuo visų specialistų, dirbančių psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos srityje (procentais)	
	Socialines paslaugas gavę tikslinių grupių asmenys	2014–2020 m. nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Sveikata visiems“ tarpinstitucinis veiklos planas
	Gyventojų (15-64 m.) užimtumo lygis	LRV programos įgyvendinimo planas
	Smurtą artimoje aplinkoje patyrusių asmenų skaičius	Valstybinės smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo nukentėjusiems asmenims 2014–2020 m. programa
	Namų ūkis su vaikais skurdo rizikos lygis	Nacionalinė pažangos programa 2014–2020 m.
	Skurdo rizikos lygio iki sumokant ir išmokėjus socialines išmokas skirtumas	
Identiški rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	Asmenų, patiriančių skurdo riziką ar socialinę atskirtį	Socialinės įtraukties didinimo 2014–2020 m. veiksmų planas
		Strateginis

		SADM planas LRV programos įgyvendinimo planas Nacionalinė pažangos programa 2014–2020 m.
Susiję EBPO rodikliai	Reikalingas darbo valandų skaičius, norint išėiti iš skurdo	EBPO duomenų bazė
	Nedarbingumo lygis	
	Ilgalaikis nedarbingumo lygis	
	Jaunimo nedarbingumo lygis	
	Skurdo lygis	
	Skurdo atotrūkis (angl. <i>Poverty gap</i>) https://data.oecd.org/inequality/poverty-gap.htm?fbclid=IwAR0G1C1jHt7r1eJnrHe4CLeBNLGsTsY0qV8n06mRbhy46Yw0BDGkrXkkLSk	
Identiški EBPO rodikliai	–	–
Susiję PSO rodikliai	Žemiau tarptautinės skurdo ribos (1,9 JAV dol. per dieną) gyvenančių gyventojų dalis	Darnaus vystymosi rodikliai
	Skurdo rizikos lygis (gyventojų, gyvenančių žemiau 60 proc. pajamų medianos, dalis) pagal amžiaus grupes ir lytį	
	Valstybiniu socialiniu draudimu apdraustų ir socialinę paramą gaunančių gyventojų dalis	
	Asmenų, gaunančių socialinę paramą, dalis	
	Gyventojų dalis, gyvenančių skurde bei namuose, kuriuose pranešama apie drėgmę	Sveikata visiems duomenų bazė
Identiški PSO rodikliai	Skurdo rizikoje ar socialinėje atskirtyje gyvenančių gyventojų dalis	Darnaus vystymosi rodikliai Sveikata visiems duomenų bazė
Pastabos	–	

Pavadinimas	Asmenų, gyvenančių namų ūkiuose, susiduriančiuose su ekonominiais sunkumais, dalis (negali sau leisti bent kas antrą dieną valgyti mėsos, žuvies ar analogiško vegetariško maisto)	
Apibrėžimas	Asmenys, kurie gyvena namų ūkiuose, susiduriančiuose su ekonominiais sunkumais, ir negali sau leisti bent kas antrą dieną valgyti mėsos, žuvies ar analogiško vegetariško maisto	
Pagrindimas	Statistinė informacija apie namų ūkių gyvenimo sąlygas rengiama pajamų ir gyvenimo sąlygų tyrimo duomenų pagrindu.	
Rodiklio sudedamosios dalys ir sąvokų apibrėžimai	<p><i>Namų ūkis</i> – atskirai gyvenantis vienas asmuo arba grupė viename būste gyvenančių asmenų, kurie dalijasi išlaidas ir bendrai apsirūpina gyventi būtinomis priemonėmis.</p> <p><i>Ekonominiai sunkumai</i> – kai namų ūkis dėl pinigų stokos negali laiku sumokėti būsto nuomos, komunalinių mokesčių, būsto ar kitų paskolų, kredito įmokų, neturi galimybės praleisti bent savaitės atostogų ne namuose, negali sau leisti bent kas antrą dieną valgyti mėsos, žuvies ar lygiaverčio vegetariško maisto, pakankamai šildyti būsto, negalėtų apmokėti nenumatytų išlaidų (išlaidų suma lygi ankstesnių metų vidutinei mėnesinei skurdo rizikos ribai) iš savo lėšų.</p>	
Skaičiavimas	-	
Matavimo vienetai	Procentai	
Duomenų valdytojas ir teikėjas	Lietuvos statistikos departamentas	
Surinkimo metodas ir duomenų šaltinis	Tęstinis	
Periodiškumas	Metinis	
	Rodiklis	Dokumentas
Susiję rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	–	–
Identiški rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	–	–
Susiję EBPO rodikliai	Namų ūkio finansinis turtas	EBPO duomenų bazė

	Namų ūkio finansiniai sandoriai	
	Namų ūkio grynoji vertė	
Susiję EBPO rodikliai	–	–
Susiję PSO rodikliai	Namų ūkių, kuriems labai lengva ar lengva naudotis paslaugomis (atsižvelgiant į namų ūkio narių fizines galimybes, atstumą iki teikiamų paslaugų vietos, įstaigų darbo laiką): maisto ir kitų būtiniausių prekių parduotuvių paslaugos	Darnaus vystymosi rodikliai
	Nepakankama mityba	
	Vidutinio arba didelio maisto stygiaus paplitimas pagal maisto stygiaus skalę	
Identiški PSO rodikliai	–	–
Pastabos	–	

Pavadinimas	Mirtingumas dėl išorinių priežasčių 100 tūkst. gyventojų	
Apibrėžimas	Tai mirusių skaičius per metus nuo išorinių priežasčių (pagal TLK kodus V00-Y89) 100 000 gyventojų.	
Pagrindimas	Lietuvos gyventojų mirtingumas dėl išorinių mirties priežasčių, kurias sudaro tyčiniai ir netyčiniai sužalojimai, yra trečioje vietoje po mirtingumo nuo kraujotakos sistemos ligų ir piktybinių navikų. Traumų prevencija pasirinkta viena iš prioritetinių visuomenės sveikatos veiklos sričių. Duomenys apie mirties priežastis nušviečia mirtingumo tendencijas. Tai svarbu planuojant sveikatos priežiūrą ir prevenciją, vertinant politiką.	
Rodiklio sudedamosios dalys ir sąvokų apibrėžimai	<p><i>Mirtis</i> – negrįžtama žmogaus organizmo, kaip visumos, žūtis.</p> <p><i>Gyventojai</i> – asmenų, nuolat gyvenančių tam tikroje teritorijoje, visuma, kintanti dėl gimimų, mirimų, migracijos.</p> <p><i>Vidutinis metinis gyventojų skaičius</i> – tai vidutinis gyventojų skaičius atitinkamu laikotarpiu, apskaičiuojamas sudėjus gyventojų skaičių laikotarpio pradžioje ir pabaigoje bei padalijus iš dviejų.</p>	
Skaičiavimas	$\frac{\text{mirusių skaičius per metus}}{\text{vidutinis metinis gyventojų skaičius}} \times 100\,000$	
Matavimo vienetai	Asmenys	
Duomenų valdytojas ir teikėjas	Higienos institutas, Mirties atvejų ir jų priežasčių valstybės registras	
Surinkimo metodas ir duomenų šaltinis	Mirties atvejų ir jų priežasčių valstybės registras, sveikatos statistinės apskaitos forma Nr. 106/a „Medicininis mirties liudijimas“, ištisinis tyrimas	
Periodiškumas	Metinis	
	Rodiklis	Dokumentas
Susiję rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	Žuvusių keliuose skaičius	LR susisiekimo ministro valdymo sričių 2019-2021 m. strateginis veiklos planas
	Įrengta eismo saugą užtikrinančių techninių priemonių skaičius	Nacionalinė susisiekimo plėtros 2014-2022 m. programa
	Gaisruose žuvusių asmenų skaičius, tenkantis 100 tūkst. gyventojų	LR vidaus reikalų ministrui pavestų valdymo sričių 2018-2020 m. ir 2019-2021 m. strateginis veiklos planas
	Ugniagesių gelbėtojų, aprūpintų pagal nustatytus standartus, dalis (proc.)	
	Mokytų plaukti ir saugiai elgtis vandenyje ir prie vandens mokinių skaičius	2011-2020 m. valstybinės sporto plėtros strategijos įgyvendinimo tarpinstitucinis veiklos planas
	Surengtų konferencijų, seminarų (skirtų mokyti saugiai elgtis vandenyje ir prie vandens) skaičius	
	Sumažėjęs vyresnių kaip 60 m. pacientų, gydytų stacionare ir ambulatoriškai dėl griuvimų lygioje	Sveiko senėjimo užtikrinimo Lietuvoje 2014-2023 m. veiksmų planas

	vietoje paslydus, einant ar užkliuvus, skaičius		
	Apsinuodijimo atvejų skaičius	Sveikatos netolygumų mažinimo Lietuvoje 2014-2023 m. veiksmų planas	
	Išorinių priežasčių sukeltos negalios skaičius		
	Tikslinių teritorijų gyventojų, turinčių galimybę pasinaudoti pagerintomis sveikatos priežiūros paslaugomis, skaičius		
	Standartizuoto 0-64 m. gyventojų mirtingumo dėl išorinių priežasčių rodiklio mažėjimas tikslinėse teritorijose	Strateginis SAM planas 2014-2020 m. metų nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Sveikata visiems“ tarpinstitucinis veiklos planas Sveikatos netolygumų mažinimo Lietuvoje 2014-2023 m. veiksmų planas	
	Alkoholio suvartojimas vienam šalies gyventojui, vyresniam nei 15 metų, litrais absoliutaus alkoholio	Strateginis SAM planas	
	Asmenų, dėl profesinės ligos netekusių 45 ir daugiau procentų darbingumo, dalis	Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros 2016-2023 metų plėtros programa	
	Dirbančių asmenų, kuriems prieinamos profesinės sveikatos priežiūros paslaugos, tai yra paslaugos, kurias teikia profesinės sveikatos priežiūros specialistai, dalis		
	Įrengta eismo saugą užtikrinančių techninių priemonių (saugos salelės, pervažų užtvagai, mobili stebėjimo įranga ir kt.), skaičius	Nacionalinė susisiekimo plėtros 2014-2022 metų programa	
	Įdiegtų saugą ir saugumą didinančių bei eismo valdymą gerinančių ITS ir kitų inovacijų projektai, vienetais		
Identiški rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	Mirtingumas dėl išorinių priežasčių	Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros 2016-2023 metų plėtros programa	
Susiję EBPO rodikliai	Pagrindinės mirties priežastys dalimis, proc.	„Health at a Glance“	Eurostato duomenų bazė
	Mirtys dėl ekstremalių oro sąlygų		
	Mirtingumas dėl savižudybių	EBPO duomenų bazė	
Identiški EBPO	–	–	

rodikliai		
Susiję PSO rodikliai	Kelių eismo įvykiuose patirtų traumų skaičius	Darnaus vystymosi rodikliai
	Mirtingumas dėl atsitiktinio apsinuodijimo ir nuo diarėjos, žarnyno kirmėlių sukeltų infekcijų ir prastos mitybos sukeltų ligų	
	Nelaimingi atsitikimai darbe pagal lytį, žuvusių asmenų skaičius bei netekę darbingumo asmenys	
	Mirtingumas dėl savižudybių	
	Mirtingumas dėl savižudybių ir savęs žalojimas	Sveikata visiems duomenų bazė
Identiški PSO rodikliai	Mirtingumas dėl išorinių priežasčių	Sveikata visiems duomenų bazė
Pastabos	Galimi pjūviai: nacionalinis, apskritis, savivaldybės, pagal lytį ir amžiaus grupes.	

Pavadinimas	Legalaus alkoholio suvartojimas vienam gyventojui per metus	
Apibrėžimas	Rodiklis parodo kiek legalaus alkoholio suvartojo vienas gyventojas per metus. Rodiklis yra matuojamas litrais absoliutaus alkoholio.	
Pagrindimas	Alkoholinių gėrimų vartojimas ir priklausomybė nuo alkoholio Lietuvoje ir visame pasaulyje yra didelė sveikatos ir socialinė problema. Alkoholis kenkia ne tik pačiam vartotojui, bet ir jo aplinkiniams (vaikams, taip pat ir negimusiems kūdikiams, kitiems šeimos nariams), įskaitant ir nukentėjusiuosius nuo nusikaltimų, smurto bei neblaivių vairuotojų sukeltų eismo įvykių. Nesaikingas alkoholinių gėrimų vartojimas lemia ne tik priklausomybes ir įvairius sveikatos sutrikimus (suskaičiuota apie 60), bet ir plačiai paplitusią socialinę, psichinę bei emocinę žalą	
Rodiklio sudedamosios dalys ir sąvokų apibrėžimai	<i>Legalaus alkoholio suvartojimas</i> – mažmeninėje prekyboje ir maitinimo įmonėse įsigytų alkoholinių gėrimų kiekis litrais, įvertinus atvykusių ir išvykusių turistų įsigytą alkoholį, perskaičiuotas į absoliutų alkoholį (100 proc.), tenkantis vienam gyventojui arba vienam 15 metų ir vyresniam gyventojui. <i>Gyventojai</i> – asmenų, nuolat gyvenančių tam tikroje teritorijoje, visuma, kintanti dėl gimimų, mirimų, migracijos.	
Skaičiavimas	Legalus alkoholis: Legalaus alkoholio pardavimai + Užsienyje lietuvių turistų išgertas alkoholis – Pasienio kontrolės postuose ir Duty Free parduotuvėse parduotas alkoholis – Atvykusių turistų Lietuvoje išgertas alkoholis	
Matavimo vienetai	Litrai absoliutaus alkoholio	
Duomenų valdytojas ir teikėjas	Lietuvos statistikos departamentas	
Surinkimo metodas ir duomenų šaltinis	Tęstinis	
Periodiškumas	Metinis	
	Rodiklis	Dokumentas
Susiję rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	Sergamumo alkoholinėmis psichozėmis skaičiaus sumažėjimas	Strateginis SAM planas
	Sergamumo alkoholinėmis psichozėmis skaičius 100 tūkst. sumažėjimas, proc.	
	Lietuvos gyventojų, nurodžiusių, kad vartoja alų arba kitus alkoholinius gėrimus per paskutines 30 dienų, dalis	LR narkotikų, tabako ir alkoholio prevencijos tarpinstitucinis veiklos planas
	Sergamumo alkoholinėmis psichozėmis sumažėjimas	

	Specialistų, apmokytų taikyti psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos kokybės standartus, dalis nuo visų specialistų, dirbančių psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos srityje		
	Gyventojų, pakeitusių gyvenimą dėl sveikatos, dalis	2014-2020 m. nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Sveikata visiems“ tarpinstitucinis veiklos planas	
		Nacionalinė pažangos programa 2014-2020 m.	
	Sergamumas alkoholinėmis psichozėmis	LRV programos įgyvendinimo planas	
	Gyvensenos pokyčiai dėl sveikatos	Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros 2016-2023 m. plėtros programa	
	20-64 m. asmenų, įvertinusių savo gyvenimo kokybę labai gerai arba gerai, dalis		
Identiški rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	Alkoholio suvartojimas vienam šalies gyventojui, vyresniam nei 15 m.	Strateginis SAM planas	
		LR narkotikų, tabako ir alkoholio prevencijos tarpinstitucinis veiklos planas	
		LRV programos įgyvendinimo planas	
Susiję EBPO rodikliai	Sunkiojo epizodinio gėrimo santykio pokyčiai per pastaruosius 30 dienų tarp 15–16 m. paauglių	„Health at a Glance“	Alkoholio ir kitų narkotikų tyrimas Europos mokyklose
	Alkoholio vartojimas tarp suaugusiųjų		EBPO duomenų bazė
	Sunkiojo epizodinio gėrimo skirtumas tarp vyrų ir moterų pagal amžiaus grupes		Eurostato duomenų bazė
	Alkoholio vartojimas		EBPO duomenų bazė
Identiški EBPO rodikliai	–	–	
Susiję PSO rodikliai	Alkoholio suvartojimas	Sveikata visiems duomenų bazė	
	Jaunų asmenų, pirmą kartą gėrusių alkoholį esant 13 m. ir jaunesniems, dalis		
	Mirtys dėl atsitiktinio apsinuodijimo alkoholiu		
	Mirtys dėl alkoholio vartojimo (įtraukiant alkoholinę psichozę)		

	Su alkoholiu susijusių nelaimingų atsitikimų keliuose skaičius	
	Sergamumas alkoholine psichoze	
Identiški PSO rodikliai	Vienam 15 metų ir vyresniam gyventojui teko absoliutaus alkoholio	Darnaus vystymosi rodikliai
	Absoliutaus alkoholio suvartojimas vienam gyventojui, vyresniam nei 15 m.	Sveikata visiems duomenų bazė
Pastabos	–	

Pavadinimas	Tabako suvartojimas vienam gyventojui per metus	
Apibrėžimas	Rodiklis parodo, kiek vidutiniškai tabako gaminių (cigarečių) suvartoja vienas gyventojas per metus	
Pagrindimas	Tabako rūkymas yra susijęs su kai kuriomis ligomis (kraujotakos sistemos ir kvėpavimo sistemos ligomis, piktybiniais navikais) bei yra vienas pagrindinių veiksnių, didinančių priešlaikinį mirtingumą. Šis žalingas įprotis labai paplitęs tarp Lietuvos gyventojų, ypač tarp vyrų. Per dvidešimt metų rūkančių žmonių dalis keitėsi.	
Rodiklio sudedamosios dalys ir sąvokų apibrėžimai	<p><i>Legalių tabako gaminių suvartojimas</i> – mažmeninėje prekyboje ir maitinimo įmonėse įsigytų tabako gaminių, perskaičiuotų į cigaretes, kiekis, tenkantis vienam gyventojui.</p> <p><i>Vidutinis metinis gyventojų skaičius</i> – tai vidutinis gyventojų skaičius, kuris apskaičiuojamas sudėjus nuolatinių gyventojų skaičių metų pradžioje ir pabaigoje ir padalijus iš dviejų.</p>	
Skaičiavimas	$\frac{\text{cigarečių skaičius}}{\text{vidutinis metinis gyventojų skaičius}}$	
Matavimo vienetai	Cigarečių skaičius	
Duomenų valdytojas ir teikėjas	Lietuvos sveikatos departamentas	
Surinkimo metodas ir duomenų šaltinis	Tęstinis	
Periodiškumas	Metinis	
	Rodiklis	Dokumentas
Susiję rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	Kasdien rūkančių gyventojų dalies mažėjimas	Sveikatos netolygumų mažinimo Lietuvoje 2014–2023 m. veiksmų planas
	Asmenų, kurių pagrindinė mirties priežastis su rūkymu susiję navikai, skaičiaus sumažėjimas kasmet	Strateginis SAM planas
	Lietuvos gyventojų, nurodžiusių, kad rūkė tabako gaminius per paskutinį mėnesį, dalis	LR narkotikų, tabako ir alkoholio prevencijos tarpinstitucinis veiklos planas
	Lietuvos gyventojų, nurodžiusių, kad sėkmingai metė rūkyti, dalis nuo mėginusių mesti rūkyti	
	Asmenų, kurių pagrindinė mirties priežastis su rūkymu susiję piktybiniai navikai, skaičiaus sumažėjimas kasmet	
	Gyvensenos pokyčiai dėl sveikatos	Nacionalinis visuomenės sveikatos priežiūros 2016-2023 m. plėtros programa

Identiški rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	–	–	
Susiję EBPO rodikliai	15–16 m. amžiaus vaikų, rūkančių per pastarąsias 30 dienų, dalis	„Health at a Glance“	Alkoholio ir kitų narkotikų tyrimas Europos mokyklose
	15–16 m. amžiaus paauglių, rūkančių per pastarąsias 30 dienų, dalis pagal lytį		
	Kasdien rūkančiųjų 15 metų ir vyresnio amžiaus gyventojų dalis		EBPO duomenų bazė
	Pagrindinės mirties priežastys dėl piktybinių navikų		Eurostato duomenų bazė
	Kasdien rūkančiųjų dalis		EBPO duomenų bazė
Identiški EBPO rodikliai	–	–	
Susiję PSO rodikliai	Tabaką vartojančių 15 metų ir vyresnio amžiaus gyventojų dalis pagal amžiaus grupes ir lytį	Darnaus vystymosi rodikliai	
Identiški PSO rodikliai	–	–	
Pastabos	–		

Pavadinimas	Mirčių dėl narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo skaičius	
Apibrėžimas	Tai mirusių skaičius per metus dėl narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo.	
Pagrindimas	Neteisėtas narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimas turi įtakos psichikos ir elgesio sutrikimams, apsinuodijimams, užkrečiamųjų ligų ir įgyto imuninio nepakankamumo sindromo (ŽIV, AIDS) plitimui, nusikalstamumo, traumų ir savižudybių didėjimui bei su tuo susijusiam mirtingumui. Duomenys apie mirties priežastis parodo mirtingumo tendencijas. Tai svarbu planuojant sveikatos priežiūrą ir prevenciją, vertinant politiką.	
Rodiklio sudedamosios dalys ir sąvokų apibrėžimai	<p><i>Mirtis</i> – negrįžtama žmogaus organizmo, kaip visumos, žūtis.</p> <p><i>Narkotinės ir psichotropinės medžiagos</i> – į Sveikatos apsaugos ministerijos patvirtintus kontroliuojamų medžiagų sąrašus įrašytos gamtinės ar sintetinės medžiagos, kurios dėl kenksmingo poveikio ar piktnaudžiavimo jomis sukelia sunkų žmogaus sveikatos sutrikimą, pasireiškiantį asmens psichine ir fizine priklausomybe nuo jų, ar pavojų žmogaus sveikatai. Gyventojai – asmenų, nuolat gyvenančių tam tikroje teritorijoje, visuma, kintanti dėl gimimų, mirimų, migracijos.</p> <p><i>Vidutinis metinis gyventojų skaičius</i> – tai vidutinis gyventojų skaičius atitinkamu laikotarpiu, apskaičiuojamas sudėjus gyventojų skaičių laikotarpio pradžioje ir pabaigoje bei padalijus iš dviejų.</p>	
Skaičiavimas	–	
Matavimo vienetai	Skaičius	
Duomenų valdytojas ir teikėjas	Higienos institutas, Mirties atvejų ir jų priežasčių stebėsenos skyrius	
Surinkimo metodas ir duomenų šaltinis	Mirties atvejų ir jų priežasčių valstybės registras, sveikatos statistinės apskaitos forma Nr. 106/a „Medicininis mirties liudijimas“, ištisinis tyrimas	
Periodiškumas	Metinis	
	Rodiklis	Dokumentas
Susiję rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	Savivaldybių, kuriose buvo prieinamas pakaitinis gydymas ir socialinės integracijos paslaugos, skaičius	Sveikatos netolygumų mažinimo Lietuvoje 2014-2023 m. veiksmų planas
	Pakaitiniame gydyme esančių priklausomų opioidų asmenų aprėptis nuo visų probleminių opioidų vartotojų Lietuvoje	
	Naujų ŽIV atvejų, susijusių su narkotikų švirkštimu, skaičius Lietuvoje	
	Savivaldybių, kuriose teikiamos žemo slenksčio paslaugos, skaičius	
	Žemo slenksčio paslaugų gavėjų skaičius (aprėptis) Lietuvoje	
	15-64 m. Lietuvos gyventojų,	LR narkotikų, tabako ir alkoholio

	vartojusių narkotines ir psichotropines medžiagas per paskutinius 12 mėnesių, dalis	prevencijos tarpinstitucinis veiklos planas	
	Narkotinių ir psichotropinių medžiagų, jų pirmtakų, tabako ir alkoholio sulaikymo atvejų skaičius		
	Lietuvos gyventojų, nurodžiusių, kad vartojo narkotines ir psichotropines medžiagas per paskutinį mėnesį, dalis		
	Gyvensenos pokyčiai dėl sveikatos	Nacionalinė visuomenės sveikatos priežiūros 2016-2023 m. plėtros programa	
	20-64 m. asmenų, įvertinusių savo gyvenimo kokybę labai gerai arba gerai dalis		
Identiški rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	–	–	
Susiję EBPO rodikliai	Kanapių vartojimo paplitimas per paskutines 30 dienų tarp 15–16 m. amžiaus paauglių	„Health at a Glance“	Alkoholio ir kitų narkotikų tyrimas Europos mokyklose
	Nors kartą gyvenime pabandę kitą neteisėtą narkotinę medžiagą nei kanapes, tarp 15-16 m. amžiaus paauglių		
	Kanapių vartojimas per paskutinius 12 mėnesius tarp 15–34 m. amžiaus žmonių		
	Kokaino vartojimas per paskutines 12 mėnesių tarp 15–34 m. amžiaus žmonių		Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras
	Vėlai diagnozuoti ŽIV atvejai		
	Nauji ŽIV atvejai		
Identiški EBPO rodikliai	–	–	
Susiję PSO rodikliai	Naujai nustatytų ŽIV nešiotojų skaičius pagal lytį	Darnaus vystymosi rodikliai	
Identiški PSO rodikliai	–	–	
Pastabos	Galimi pjūviai: nacionalinis, apskritys, savivaldybės, pagal lytį ir amžiaus grupes.		

Pavadinimas	Nutukusių vyrų dalis tarp Lietuvos 20–64 m. amžiaus vyrų	
Apibrėžimas	Nutukusių vyrų dalis tarp visų Lietuvos 20–64 m. amžiaus vyrų	
Pagrindimas	Tai visuomenės sveikatos problema, turinti didelę reikšmę daugelio šalių gyventojų sergamumui ir mirtingumui. Siekiant pagerinti visuomenės sveikatą, būtina įgyvendinti nutukimo profilaktikos ir kontrolės priemonės, kurių efektyvumo vertinimui reikia pastoviai stebėti nutukimo paplitimo kitimą.	
Rodiklio sudedamosios dalys ir sąvokų apibrėžimai	<i>Nutukimas</i> – žmonės, kurių KMI yra 30 kg/m ² arba daugiau <i>Gyventojai</i> – asmenų, nuolat gyvenančių tam tikroje teritorijoje, visuma, kintanti dėl gimimų, mirimų, migracijos.	
Skaičiavimas	$\frac{\text{nutukę Lietuvos 20-64 m.amžiaus vyrai}}{\text{visi Lietuvos 20-64 m.amžiaus vyrai}} \times 100$	
Matavimo vienetai	Procentai	
Duomenų valdytojas ir teikėjas	LSMU	
Surinkimo metodas ir duomenų šaltinis	Tyrimas	
Periodiškumas	4 metai	
	Rodiklis	Dokumentas
Susiję rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	Šviežių daržovių ir vaisių kiekio suvartojimo pokyčiai, matuojant vienam gyventojui	Socialinės įtraukties didinimo 2014-2020 m. veiksmų planas
	Gyventojų, priklausančių žemo fizinio aktyvumo grupei, dalis	
	Sportuojančių ir besimankštinančių LR gyventojų dalis	2011–2020 m. valstybinės sporto plėtros strategijos įgyvendinimo tarpinstitucinis veiklos planas
	Sportui, fiziniam aktyvumui ir sveikai gyvensenai propaguoti skirtų laidų procentinė dalis Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos programoje	
	Fiziškai aktyvių vyresnių nei 60 m. žmonių dalis	Sveiko senėjimo užtikrinimo Lietuvoje 2014–2023 m. veiksmų planas
	Šviežių daržovių ir vaisių suvartojimo kiekio vienam gyventojui pokyčiai	Sveikos netolygumų mažinimo Lietuvoje 2014–2023 m. veiksmų planas
	Mažo fizinio aktyvumo grupei priskirtų suaugusių gyventojų dalies mažėjimas	
	Nutukusių ir antsvorį turinčių žmonių dalies mažėjimas	
	Daržovių ir vaisių suvartojimas vienam gyventojui	Strateginis SAM planas
	Gyventojų, priklausančių mažo fizinio	

	aktyvumo grupei, dalis		
	Gyventojų, pakeitusių gyvenseną dėl sveikatos, dalis		
	Nutukusių 18-75 m. Lietuvos gyventojų dalis		
	Daržovių ir vaisių suvartojimas vienam gyventojui	2014-2020 m. nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Sveikata visiems“ tarpinstitucinis veiklos planas	
	Gyventojų, priklausančių mažo fizinio aktyvumo grupei, dalis		
	Gyventojų, priklausančių mažo fizinio aktyvumo grupei	LRV programos įgyvendinimo planas	
	Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per dieną valgo daržoves, dalis		
	Gyvensenos pokyčiai dėl sveikatos 20–64 m. asmenų, įvertinusių savo gyvenimo kokybę labai gerai ar gerai, dalis	Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros 2016-2023 m. plėtros programa	
	Nutukusių 18-75 m. Lietuvos gyventojų dalis		
	Daržovių ir vaisių suvartojimas vienam gyventojui		
	Sveikatai palankių maisto produktų, paženklintų simboliu „Rakto skylute“, skaičius		
	Gyventojų, priklausančių mažo fizinio aktyvumo grupei, dalis		
	Daržovių ir vaisių suvartojimas vienam gyventojui	Nacionalinė pažangos programa 2014–2020	
	Gyventojų, priklausančių mažo fizinio aktyvumo grupei, dalis		
	Sportuojančių ir besimankštinančių gyventojų dalis Lietuvos visuomenėje	2011–2020 m. valstybinio sporto plėtros strategija	
	Organizuotai sportuojančių gyventojų dalis Lietuvos visuomenėje		
	Sporto infrastruktūros objektų, tenkančių 10 000 gyventojų, skaičius		
Identiški rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	–	–	–
Susiję EBPO rodikliai	Žmonių, sergančių cukriniu diabetu skaičius	„Health at a Glance“	Tarptautine diabeto federacija
	Žmonių, sergančių cukriniu diabetu skaičius pagal lytį ir amžiaus grupes		
	Asmenų, teigiančių, kad jie yra nutukę, dalis		Eurostato duomenų bazė
	Teigiančių asmenų, kad jie yra		

	nutukę, dalis pagal išsilavinimą		
	Suaugusiųjų dalis, kuriems nustatytas nutukimas		EBPO duomenų bazė
	Antsvorio ir nutukimo paplitimas	EBPO duomenų bazė	
Identiški EBPO rodikliai	–	–	
Susiję PSO rodikliai	–	–	
Identiški PSO rodikliai	–	–	
Pastabos	–		

Pavadinimas	Nutukusių moterų dalis tarp Lietuvos 20–64 m. amžiaus moterų	
Apibrėžimas	Nutukusių moterų dalis tarp visų Lietuvos 20–64 m. amžiaus moterų	
Pagrindimas	Didžiausia nepripažinta visuomenės sveikatos problema, turinti didelę reikšmę daugelio šalių gyventojų sergamumui ir mirtingumui. Siekiant pagerinti visuomenės sveikatą, būtina įgyvendinti nutukimo profilaktikos ir kontrolės priemonės, kurių efektyvumo vertinimui reikia pastoviai stebėti nutukimo paplitimo kitimą.	
Rodiklio sudedamosios dalys ir sąvokų apibrėžimai	<i>Nutukimas</i> – žmonės, kurių KMI yra 30 kg/m ² arba daugiau <i>Gyventojai</i> – asmenų, nuolat gyvenančių tam tikroje teritorijoje, visuma, kintanti dėl gimimų, mirimų, migracijos.	
Skaičiavimas	$\frac{\text{nutukusios Lietuvos 20–64 m.amžiaus moterys}}{\text{visos Lietuvos 20–64 m.amžiaus moterys}} \times 100$	
Matavimo vienetai	Procentai	
Duomenų valdytojas ir teikėjas	LSMU	
Surinkimo metodas ir duomenų šaltinis	Suaugusių Lietuvos žmonių gyvenamosios tyrimas	
Periodiškumas	4 metai	
	Rodiklis	Dokumentas
Susiję rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	Šviežių daržovių ir vaisių kiekio suvartojimo pokyčiai, matuojant vienam gyventojui	Socialinės įtraukties didinimo 2014–2020 m. veiksmų planas
	Gyventojų, priklausančių žemo fizinio aktyvumo grupei, dalis	
	Sportuojančių ir besimankštinančių LR gyventojų dalis	2011–2020 m. valstybinės sporto plėtros strategijos įgyvendinimo tarpinstitucinis veiklos planas
	Sportui, fiziniam aktyvumui ir sveikai gyvensenai propaguoti skirtų laidų procentinė dalis Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos programoje	
	Fiziškai aktyvių vyresnių nei 60 m. žmonių dalis	Sveiko senėjimo užtikrinimo Lietuvoje 2014–2023 m. veiksmų planas
	Šviežių daržovių ir vaisių suvartojimo kiekio vienam gyventojui pokyčiai	Sveikos netolygumų mažinimo Lietuvoje 2014–2023 m. veiksmų planas
	Mažo fizinio aktyvumo grupei priskirtų suaugusių gyventojų dalies mažėjimas	
	Nutukusių ir antsvorį turinčių žmonių dalies mažėjimas	
	Daržovių ir vaisių suvartojimas vienam gyventojui	Strateginis SAM planas
	Gyventojų, priklausančių mažo fizinio aktyvumo grupei, dalis	

	Gyventojų, pakeitusių gyvenimą dėl sveikatos, dalis	
	Nutukusių 18-75 m. Lietuvos gyventojų dalis	
	Daržovių ir vaisių suvartojimas vienam gyventojui	2014-2020 m. nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Sveikata visiems“ tarpinstitucinis veiklos planas
	Gyventojų, priklausančių mažo fizinio aktyvumo grupei, dalis	LRV programos įgyvendinimo planas
	Gyventojų, priklausančių mažo fizinio aktyvumo grupei	
	Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per dieną valgo daržoves, dalis	
	Gyvensenos pokyčiai dėl sveikatos 20–64 m. asmenų, įvertinusių savo gyvenimo kokybę labai gerai ar gerai, dalis	Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros 2016-2023 m. plėtros programa
	Nutukusių 18-75 m. Lietuvos gyventojų dalis	
	Daržovių ir vaisių suvartojimas vienam gyventojui	
	Sveikatai palankių maisto produktų, paženklintų simboliu „Rakto skylute“, skaičius	
	Gyventojų, priklausančių mažo fizinio aktyvumo grupei, dalis	
	Daržovių ir vaisių suvartojimas vienam gyventojui	Nacionalinė pažangos programa 2014–2020
	Gyventojų, priklausančių mažo fizinio aktyvumo grupei, dalis	
	Sportuojančių ir besimankštinančių gyventojų dalis Lietuvos visuomenėje	2011–2020 m. valstybinio sporto plėtros strategija
	Organizuotai sportuojančių gyventojų dalis Lietuvos visuomenėje	
	Sporto infrastruktūros objektų, tenkančių 10 000 gyventojų, skaičius	
Identiški rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	–	–
Susiję EBPO rodikliai	Žmonių, sergančių cukriniu diabetu skaičius	„Health at a Glance“
	Žmonių, sergančių cukriniu diabetu skaičius pagal lytį ir amžiaus grupes	
	Asmenų, teigiančių, kad jie yra nutukę, dalis	
	Suaugusiųjų dalis, kuriems nustatytas	

	nutukimas	
	Teigiančių asmenų, kad jie yra nutukę, dalis pagal išsilavinimą	Eurostato duomenų bazė
	Atsvorio ir nutukimo paplitimas	EBPO duomenų bazė
Identiški EBPO rodikliai	–	–
Susiję PSO rodikliai	–	–
Identiški PSO rodikliai	–	–
Pastabos	–	

Pavadinimas	Šeimos gydytojų skaičius 10 tūkst. gyventojų	
Apibrėžimas	Rodiklis nurodo kiek šeimos gydytojų atitenka 10 tūkst. gyventojams.	
Pagrindimas	<p>Nors Lietuvos gyventojų sveikatos priežiūros poreikiams patenkinti dabartinis aprūpinimas gydytojais yra pakankamas, gydytojai šalyje yra pasiskirstę labai netolygiai: miestuose dirba didžioji visų gydytojų dalis – daugiau kaip 73 proc., – o rajonuose suteikiama 60 proc. visų rajonų gyventojams reikalingų sveikatos priežiūros paslaugų.</p> <p>Rodiklis plačiai taikomas, vertinant sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir efektyvumą. Juo apibūdinamas personalo prieinamumas visoje šalyje ir jo pasiskirstymas. Laiko tendencijos gali padėti nustatyti personalo trūkumą dėl tokių demografinių pokyčių, kaip migracija.</p>	
Rodiklio sudedamosios dalys ir sąvokų apibrėžimai	<p><i>Gydytojas</i> – asmuo, turintis universitetinį medicininį išsilavinimą ir galintis teikti sveikatos priežiūros paslaugas. Į gydytojų skaičių neįeina: nedirbantys gydytojai, dirbantys už šalies ribų, dirbantys pramonėje ir verslo bendrovėse.</p> <p><i>Gyventojai</i> – asmenų, nuolat gyvenančių tam tikroje teritorijoje, visuma, kintanti dėl gimimų, mirimų, migracijos.</p>	
Skaičiavimas	$\frac{\text{šeimo gydytojų skaičius metų pabaigoje}}{\text{gyventojų skaičius metų pabaigoje}} \times 10\,000$	
Matavimo vienetai	Asmenys	
Duomenų valdytojas ir teikėjas	Higienos institutas	
Surinkimo metodas ir duomenų šaltinis	Suvestinės metinės sveikatos statistikos ataskaitos, „Metų personalo ataskaita Nr. 3 (sveikata)“, „Privačios asmens sveikatos priežiūros įstaigos metų veiklos ataskaita Nr. 1-PER“, ištisinis tyrimas	
Periodiškumas	Metinis	
	Rodiklis	Dokumentas
Susiję rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	Apsilankymų pas gydytojus skaičiaus, tenkančio vienam gydytojui, skirtumas tarp miestų ir rajonų savivaldybių gyventojų	Socialinės įtraukties didinimo 2014–2020 m. veiksmų planas
	Pacientų dalis, dėl planinės pagalbos patenkanti pas šeimos gydytoją per 7 kalendorines dienas	Strateginis SAM planas
	Apsilankymų pas gydytojus skaičiaus, tenkančio vienam gydytojui, skirtumas tarp miestų ir rajonų savivaldybių gyventojų	
	Apsilankymų pas gydytojus skaičiaus, tenkančio vienam gyventojui, skirtumui tarp miestų ir rajonų savivaldybių	2014–2020 m. nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Sveikata visiems“ tarpinstitucinis veiklos planas
Identiški rodikliai iš	Šeimos gydytojų skaičius 10 tūkst. gyv.	Strateginis SAM planas

Lietuvos strateginio planavimo dokumentų		LRV programos įgyvendinimo planas	
Susiję EBPO rodikliai	Pakankamas skirtas laikas pacientams gydytojo konsultacijos metu, standartizuotas 100 pacientų rodiklis	„Health at a Glance“	Nacionaliniai šaltiniai
	Gydytojas priėmęs paciento sprendimus dėl priežiūros ir gydymo		
	Šeimos gydytojo ar sveikatos centro paslaugų suvokimas		Europos gyvenimo kokybės tyrimas
	Praktikuojantys gydytojai 1000 gyv.		EBPO duomenų bazė
	Gydytojai pagal specializaciją		
	Gydytojų konsultacijų skaičius vienam pacientui		
	Numatomas konsultacijų skaičius vienam gydytojui		
	Gydytojų skaičius 1000 gyv.		EBPO duomenų bazė
Identiški EBPO rodikliai	–	–	
Susiję PSO rodikliai	Gydytojų skaičius 10 000 gyv.	Darnaus vystymosi rodikliai	
Identiški PSO rodikliai	–	–	
Pastabos	Galimi pjūviai: nacionalinis, apskritys, savivaldybės.		

Pavadinimas	Slaugytojų (įskaitant akušerius), tenkančių vienam gydytojui, skaičius		
Apibrėžimas	Slaugytojų (įskaitant akušerius), tenkančių vienam gydytojui, skaičius. Aktyvūs slaugytojai – asmenys, įgiję slaugos studijų baigimo diplomą, taip pat bendrosios praktikos ir (ar) atitinkamą specialiosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją, ir dirbantys sveikatos priežiūros, sveikatos valdymo, mokslo ir mokymo įstaigose. Paprastai į slaugytojų skaičių įtraukiamas ir akušerių skaičius.		
Pagrindimas	Rodiklis plačiai taikomas vertinant sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir efektyvumą. Juo apibūdinamas personalo prieinamumas visoje šalyje ir jo pasiskirstymas. Laiko tendencijos gali padėti nustatyti personalo trūkumą dėl tokių demografinių pokyčių, kaip migracija.		
Rodiklio sudedamosios dalys ir sąvokų apibrėžimai	<i>Slaugytojas</i> – asmuo, įgijęs slaugos studijų baigimo diplomą, taip pat bendrosios praktikos ir (ar) atitinkamą specialiosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją. Slaugytojų skaičius pateikiamas metų gale. <i>Gydytojas</i> – asmuo, turintis universitetinį medicininį išsilavinimą ir galintis teikti sveikatos priežiūros paslaugas. Į gydytojų skaičių neįeina: nedirbantys gydytojai, dirbantys už šalies ribų, dirbantys pramonėje ir verslo bendrovėse.		
Skaičiavimas	<i>slaugytojų skaičius metų pabaigoje</i> <i>gydytojų skaičius metų pabaigoje</i>		
Matavimo vienetai	Asmenys		
Duomenų valdytojas ir teikėjas	Higienos institutas		
Surinkimo metodas ir duomenų šaltinis	Suvestinės metinės sveikatos statistikos ataskaitos, „Metų personalo ataskaita Nr. 3 (sveikata)“, „Privačios asmens sveikatos priežiūros įstaigos metų veiklos ataskaita Nr. 1-per“, „Privačios odontologijos įstaigos metų veiklos ataskaita Nr. 25-PER“, ištisinis tyrimas		
Periodiškumas	Metinis		
	Rodiklis	Dokumentas	
Susiję rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	–	–	
Identiški rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	Slaugytojų, įskaitant akušerius, tenkančių vienam gydytojui, skaičiaus didėjimas	Strateginis SAM planas	
		LRV programos įgyvendinimo planas	
Susiję EBPO rodikliai	Praktikuojančios slaugytojos 1000 gyv.	„Health at a Glance“	EBPO duomenų bazė
	Slaugytojos, dirbančios ligoninėse		
	Slaugytojų skaičius 1000 gyv.	EBPO duomenų bazė	
	Slaugos absolventai 100 000 gyv.		
Identiški	–	–	

EBPO rodikliai		
Susiję PSO rodikliai	Slaugytojų ir akušerių skaičius 10 000 gyv.	Darnaus vystymosi rodikliai
Identiški PSO rodikliai	–	–
Pastabos	Galimi pjūviai: nacionalinis, apskritis, savivaldybės.	

Pavadinimas	Mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų, standartizuotas mirtingumo rodiklis 100 tūkst. gyventojų
Apibrėžimas	Rodiklis, parodantis, koks būtų nagrinėjamos populiacijos mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų, jei mirtingumas amžiaus grupėse nesikeistų, o gyventojų skaičius amžiaus grupėse būtų proporcingas standartinės (Europos) populiacijos gyventojų skaičiui.
Pagrindimas	Lėtinės neinfekcinės ligos XXI amžiuje tapo globalia sveikatos problema, keliančia vis didesnius iššūkius kiekvienai šaliai, nepriklausomai nuo jos socialinio ir ekonominio išsivystymo. Pagrindinės lėtinių neinfekcinių ligų priežastys susijusios su žmogaus elgesiu, vadinasi, jų galima išvengti. Pagrindiniai rizikos veiksniai, turintys didžiausios įtakos sergamumui ir mirtingumui pasauliniu mastu, yra šie: aukštas kraujospūdis, rūkymas, padidėjęs gliukozės kiekis kraujyje, fizinio aktyvumo stoka, atsivoris ir nutukimas, padidėjęs cholesterolio kiekis kraujyje, nesaugus lytinis elgesys, piktnaudžiavimas alkoholiu. Kovoiant su šiais rizikos veiksniais efektyviausios yra visuomenės sveikatos strategijos, kuriomis siekiama pakeisti socialines normas – skatina sveika gyvensena, sveikas elgesys ir mažinamas rizikos veiksnių paplitimas bei jų poveikis. Duomenys apie mirties priežastis nurodo mirtingumo tendencijas. Tai svarbu planuojant sveikatos priežiūrą ir prevenciją, vertinant politiką.
Rodiklio sudedamosios dalys ir sąvokų apibrėžimai	<i>Mirtis</i> – negrįžtama žmogaus organizmo, kaip visumos, žūtis. <i>Gyventojai</i> – asmenų, nuolat gyvenančių tam tikroje teritorijoje, visuma, kintanti dėl gimimų, mirimų ir migracijos. <i>Vidutinis metinis gyventojų skaičius</i> – tai vidutinis gyventojų skaičius atitinkamu laikotarpiu, apskaičiuojamas sudėjus gyventojų skaičių laikotarpio pradžioje ir pabaigoje bei padalijus iš dviejų.
Skaičiavimas	$M = \frac{\sum W_i M_i}{\sum W_i} \times 100\,000$ M – standartizuotas mirtingumas 100 000 gyventojų; W _i – standartinė Europos populiacija W _i = 1600, 6400, 7000, ..., 7000, 6000, 5000, 4000, 3000, 2000, 1000, 1000), i – amžiaus grupės (0 m., 1–4 m., 5–9 m., ..., 50–54 m., 55–59 m., 60–64 m., 65–69 m., 70–74 m., 75–79 m., 80–84 m., 85+ m.); M _i – mirtingumas i-tojoje amžiaus grupėje (mirčių skaičius, padalytas iš vidutinio metinio gyventojų skaičiaus).
Matavimo vienetai	Asmenys
Duomenų valdytojas ir teikėjas	Higienos institutas, Mirties atvejų ir jų priežasčių valstybės registras.
Surinkimo metodas ir duomenų šaltinis	Mirties atvejų ir jų priežasčių valstybės registras, sveikatos statistinės apskaitos forma Nr. 106/a „Medicininis mirties liudijimas“, Nr. 106-2-1/a „Medicininis perinatalinės mirties liudijimas“, ištisinis tyrimas
Periodiškumas	Metinis

	Rodiklis	Dokumentas
Susiję rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	Standartizuoto 0–64 m. amžiaus gyventojų mirtingumo sumažėjimas tikslinėse teritorijose pagal atskiras ligas	Socialinės įtrauktiems didinimo 2014–2020 m. veiksmų planas
	Standartizuoto 0–64 m. amžiaus gyventojų mirtingumo mažėjimas nuo kraujotakos sistemos ligų atskirose amžiaus grupėse, tikslinėse teritorijose	Sveikatos netolygumų mažinimo Lietuvoje 2014–2023 m. veiksmų planas
	Standartizuotas 0–64 m. amžiaus gyventojų mirtingumo nuo galvos smegenų kraujotakos ligų tikslinėse teritorijose	
	Tikslinėse teritorijose gyvenančių asmenų, dalyvaujančių Lietuvos širdies ir kraujagyslių ligų prevencijos programoje, apimties didėjimas	
	Tikslinių teritorijų gyventojų ambulatorinių apsilankymų pas kardiologą skaičius, tenkančio vienam gyventojui, didėjimas ir kt.	
	Standartizuoto 0–64 m. gyventojų mirtingumo nuo kraujotakos sistemos ligų rodiklio mažėjimas tikslinėse teritorijose	Strateginis SAM planas
	Standartizuoto 0–64 m. gyventojų mirtingumo nuo cerebrovaskulinių ligų rodiklio mažėjimas tikslinėse teritorijose	
	Standartizuoto 0–64 m. gyventojų mirtingumo nuo kraujotakos sistemos ligų rodiklio mažėjimas tikslinėse teritorijose	2014–2020 m. nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Sveikata visiems“ tarpinstitucinis veiklos planas
	Standartizuoto 0–64 m. gyventojų mirtingumo nuo cerebrovaskulinių ligų rodiklio mažėjimas tikslinėse teritorijose	
	Mirtingumas dėl kraujotakos ligų procentinė dalis bendroje mirtingumo struktūroje	2011–2020 m. valstybinė sporto plėtros strategija
Identiški rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	Mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų, SMR 100 tūkst. gyv.	Strateginis SAM planas
		LRV programos įgyvendinimo planas

Susiję EBPO rodikliai	Mirtingumas dėl išeminių širdies ligų	„Health at a Glance“	Eurostato duomenų bazė
	Kasdien rūkantys	EBPO duomenų bazė	
	Alkoholio vartojimas		
	Nutukimo ir antsvorio paplitimas		
Identiški EBPO rodikliai	–	–	
Susiję PSO rodikliai	Mirtingumas dėl kraujotakos sistemos ligų 100 000 gyv.	Darnaus vystymosi rodikliai	
Identiški PSO rodikliai	–	–	
Pastabos	Galimi pjūviai: nacionalinis, apskritys, savivaldybės: pagal lytį ir amžiaus grupes.		

Pavadinimas	Mirtingumas nuo piktybinių navikų, standartizuotas mirtingumo rodiklis 100 tūkst. gyventojų
Apibrėžimas	Rodiklis, parodantis, koks būtų nagrinėjamos populiacijos mirtingumas dėl piktybinių navikų, jei mirtingumas amžiaus grupėse nesikeistų, o gyventojų skaičius amžiaus grupėse būtų proporcingas standartinės (Europos) populiacijos gyventojų skaičiui.
Pagrindimas	Lėtinės neinfekcinės ligos XXI amžiuje tapo globalia sveikatos problema, keliančia vis didesnius iššūkius kiekvienai šaliai, nepriklausomai nuo jos socialinio ir ekonominio išsivystymo. Pagrindinės lėtinių neinfekcinių ligų priežastys susijusios su žmogaus elgesiu, vadinasi, jų galima išvengti. Pagrindiniai rizikos veiksniai, turintys didžiausios įtakos sergamumui ir mirtingumui pasauliniu mastu, yra šie: aukštas kraujospūdis, rūkymas, padidėjęs gliukozės kiekis kraujyje, fizinio aktyvumo stoka, atsvoris ir nutukimas, padidėjęs cholesterolio kiekis kraujyje, nesaugus lytinis elgesys, piktnaudžiavimas alkoholiu. Kovoiant su šiais rizikos veiksniais efektyviausios yra visuomenės sveikatos strategijos, kuriomis siekiama pakeisti socialines normas – skatina sveika gyvenšana, sveikas elgesys ir mažinamas rizikos veiksnių paplitimas bei jų poveikis. Duomenys apie mirties priežastis nurodo mirtingumo tendencijas. Tai svarbu planuojant sveikatos priežiūrą ir prevenciją, vertinant politiką.
Rodiklio sudedamosios dalys ir sąvokų apibrėžimai	<i>Mirtis</i> – negrįžtama žmogaus organizmo, kaip visumos, žūtis. <i>Gyventojai</i> – asmenų, nuolat gyvenančių tam tikroje teritorijoje, visuma, kintanti dėl gimimų, mirimų ir migracijos. <i>Vidutinis metinis gyventojų skaičius</i> – tai vidutinis gyventojų skaičius atitinkamu laikotarpiu, apskaičiuojamas sudėjus gyventojų skaičių laikotarpio pradžioje ir pabaigoje bei padalijus iš dviejų.
Skaičiavimas	$M = \frac{\sum W_i M_i}{\sum W_i} \times 100\ 000$ M – standartizuotas mirtingumas 100 000 gyventojų; W _i – standartinė Europos populiacija W _i = 1600, 6400, 7000, ..., 7000, 6000, 5000, 4000, 3000, 2000, 1000, 1000), i – amžiaus grupės (0 m., 1–4 m., 5–9 m., ..., 50–54 m., 55–59 m., 60–64 m., 65–69 m., 70–74 m., 75–79 m., 80–84 m., 85+ m.); M _i – mirtingumas i-tojoje amžiaus grupėje (mirčių skaičius, padalytas iš vidutinio metinio gyventojų skaičiaus).
Matavimo vienetai	Asmenys
Duomenų valdytojas ir teikėjas	Higienos institutas, Mirties atvejų ir jų priežasčių valstybės registras.
Surinkimo metodas ir duomenų šaltinis	Mirties atvejų ir jų priežasčių valstybės registras, sveikatos statistinės apskaitos forma Nr. 106/a „Medicininis mirties liudijimas“, Nr. 106-2-1/a „Medicininis perinatalinės mirties liudijimas“, ištisinis tyrimas
Periodiškumas	Metinis

	Rodiklis	Dokumentas	
Susiję rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	Standartizuoto 0–64 m. amžiaus gyventojų mirtingumo sumažėjimas tikslinėse teritorijose pagal atskiras ligas	Socialinės įtraukties didinimo 2014–2020 m. veiksmų planas	
	Gyventojų, dalyvaujančių prevencinėse programose, skaičiaus didėjimas: krūties vėžio patikra, gimdos kaklelio vėžio patikra		
	Standartizuoto 0–64 m. gyventojų mirtingumo nuo piktybinių navikų rodiklio mažėjimas tikslinėse teritorijose	Strateginis SAM planas	
	Asmenų, kurių pagrindinė mirties priežastis su rūkymu susiję navikai, skaičiaus sumažėjimas kasmet		
	Standartizuoto 0–64 m. gyventojų mirtingumo nuo piktybinių navikų rodiklio mažėjimas tikslinėse teritorijose	2014–2020 m. nacionalinės pažangos horizontaliojo prioriteto „Sveikata visiems“ tarpinstitucinis veiklos planas	
	Vyrų, patikrintų dėl prostatos vėžio, skaičius	Valstybinės moterų ir vyrų lygių galimybių 2015–2021 m. programa	
	Moterų, patikrintų dėl gimdos kaklelio vėžio, skaičius		
	Moterų, patikrintų dėl krūties vėžio, skaičius		
Identiški rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	Mirtingumas nuo piktybinių navikų, 100 tūkst. gyv.	Nacionalinė vėžio profilaktikos ir kontrolės 2014–2025 m. programa	
		Strateginis SAM planas	
		LRV programos įgyvendinimo planas	
Susiję EBPO rodikliai	Numatomas naujų vėžio atvejų skaičius	„Health at a Glance“	Eurostato duomenų bazė
	Numatomas visų vėžio atvejų skaičius		
	Mirtingumas dėl piktybinių navikų		
	Pagrindinės mirties priežastys dėl piktybinių navikų pagal lytį		
	Kasdien rūkantys	EBPO duomenų bazė	
	Mirtingumas dėl piktybinių navikų		
Identiški EBPO rodikliai	–	–	
Susiję PSO rodikliai	Mirtingumas dėl piktybinių navikų 100 000 gyv.	Darnaus vystymosi rodikliai	
Identiški PSO rodikliai	–	–	
Pastabos	Galimi pjūviai: nacionalinis, apskritys, savivaldybės: pagal lytį ir amžiaus		

	grupės.		
Pavadinimas	Bendrosios sveikatos priežiūros išlaidos		
Apibrėžimas	Sveikatos priežiūros prekių ir paslaugų galutinio vartojimo išlaidų ir sveikatos priežiūros paslaugų teikėjų įstaigų (įstaigų, kurių pagrindinė veikla yra sveikatos priežiūra) bendrojo kapitalo formavimo išlaidų suma.		
Pagrindimas	Sveikatos priežiūros išteklių susideda iš žmogiškųjų išteklių, stacionaro lovų fondo, sveikatos priežiūros finansavimo ir išlaidų.		
Rodiklio sudedamosios dalys ir sąvokų apibrėžimai	<p><i>Sveikatos priežiūros išlaidos</i> - išlaidos sveikatos priežiūros prekėms ir paslaugoms.</p> <p><i>Bendras vidaus produktas</i> – tai ekonominis rodiklis, parodantis už kokią vertę per tam tikrą laikotarpį šalyje buvo sukurta prekių ir paslaugų. Bendrojo vidaus produkto statistika skaičiuojama bei pateikiama ketvirčiais (taip pat pateikiama ir pilnų metų statistika) ir gali būti vertinama tiek vienam gyventojui (parodo ekonominį išsivystymo lygį), tiek ir bendrai visai valstybei (parodo jos bendrą ekonominį pajėgumą).</p>		
Skaičiavimas	$\frac{\textit{sveikatos priežiūros išlaidos}}{\textit{Lietuvos BVP}} \times 100$		
Matavimo vienetai	Procentai		
Duomenų valdytojas ir teikėjas	Lietuvos statistikos departamentas		
Surinkimo metodas ir duomenų šaltinis	Tęstinis		
Periodiškumas	Metinis		
	Rodiklis		Dokumentas
Susiję rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	Apdraustų privalomuoju sveikatos draudimu asmenų skaičiaus santykis su draudžiamų privalomuoju sveikatos draudimu asmenų skaičiumi		Strateginis SAM planas
	Pirminei asmens sveikatos priežiūrai tenkančios PSDF biudžeto lėšos, palyginti su visomis asmens sveikatos priežiūros paslaugomis tenkančiomis lėšomis		
Identiški rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	–		–
Susiję EBPO rodikliai	Sveikatos priežiūros išlaidos gyventojui	„Health at a Glance“	EBPO duomenų bazė
	Sveikatos priežiūros išlaidos pagal prekę ir paslaugą		

	Sveikatos priežiūros išlaidos ligoninėse		
	Farmacijos išlaidos		
	Sveikatos išlaidų kompensavimas		
	BVP	EBPO duomenų bazė	
	BVP pagal ketvirčius		
Identiški EBPO rodikliai	Sveikatos išlaidos nuo BVP	„Health at a Glance“	Europos komisijos modelis
Susiję PSO rodikliai	Savivaldybių administracijos direktoriaus rezervo lėšos, panaudotos ekstremalioms situacijoms palyginti su BVP	Darnaus vystymosi rodikliai	
	Metinio realiojo BVP, tenkančio vienam gyventojui, augimo tempas		
	Dirbančių asmenų pajamos, kurias sudaro darbo užmokestis ir socialinės darbdavio įmokos, palyginti su BVP		
	Bendros valdžios sektoriaus pajamos, palyginti su BVP		
	BVP pokyčiai		
	BVP, tenkantis 1 gyventojui		
	Einamosios sąskaitos balansas, palyginti su BVP		
	Valdžios sektoriaus deficitas / perteklius, palyginti su BVP		
	Valdžios sektoriaus skola, palyginti su BVP		
Identiški PSO rodikliai	–	–	
Pastabos	–	–	

Pavadinimas	Valdžios sektoriaus išlaidų dalis tarp visų sveikatos priežiūros išlaidų	
Apibrėžimas	Sveikatos priežiūros išlaidos, kurios yra apmokėtos iš valdžios sektoriaus.	
Pagrindimas	Sveikatai priežiūrai yra būtina gauti finansavimą iš valdžios sektoriaus.	
Rodiklio sudedamosios dalys ir sąvokų apibrėžimai	<i>Valdžios sektorius</i> – sektorius, apimantis iš privalomųjų mokėjimų finansuojamus institucinius vienetų, kurių pagrindinė veikla – ne rinkos paslaugų teikimas ir (ar) nacionalinių pajamų ir turto perskirstymas. <i>Sveikatos priežiūros išlaidos</i> - išlaidos sveikatos priežiūros prekėms ir paslaugoms.	
Skaičiavimas	$\frac{\text{valdžios sektoriaus išlaidų dalis}}{\text{sveikatos priežiūros išlaidos}} \times 100$	
Matavimo vienetai	Procentai	
Duomenų valdytojas ir teikėjas	Lietuvos statistikos departamentas	
Surinkimo metodas ir duomenų šaltinis	Tęstinis	
Periodiškumas	Metinis	
	Rodiklis	Dokumentas
Susiję rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	–	–
Identiški rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	–	–
Susiję EBPO rodikliai	Sveikatos priežiūra pagal finansavimo šaltinius	„Health at a Glance“
	Nepatenkinti sveikatos priežiūros poreikiai	Eurostato duomenų bazė
	Mokėjimas iš savo finansinių lėšų	
	Savanoriškas sveikatos draudimas	
	Privalomas sveikatos draudimas	
Identiški EBPO rodikliai	–	–
Susiję PSO rodikliai	Valdžios sektoriaus tiesiogiai skurdo mažinimo programoms skiriamų išteklių dalis	Darnaus vystymosi rodikliai
	Valdžios sektoriaus išlaidų dalis švietimui	
	Valdžios sektoriaus išlaidų dalis socialinei apsaugai	

	Bendros valdžios sektoriaus pajamos, palyginti su BVP	
	Viešojo ir privataus sektoriaus ir pilietinės visuomenės partnerystės organizacijoms skatinti ir remti skiriamos lėšos	
	Valdžios sektoriaus deficitas / perteklius, palyginti su BVP	
	Valdžios sektoriaus skola, palyginti su BVP	
Identiški PSO rodikliai	Valdžios sektoriaus išlaidų dalis sveikatai	Darnaus vystymosi rodikliai
Pastabos	–	

Pavadinimas	Išlaidų prevencijai ir visuomenės sveikatos priežiūrai dalis tarp einamųjų sveikatos priežiūros išlaidų	
Apibrėžimas	Sveikatos priežiūros išlaidos, kurios yra skirtos prevencijai ir visuomenės sveikatos priežiūrai.	
Pagrindimas	Kasmet sveikatos priežiūros išlaidos yra skirstomos prevencijai ir visuomenės sveikatai, medicinos prekėms, pagalbiniams paslaugoms, ilgalaikiai priežiūrai, reabilitacijai, gydymui, valdymui, sveikatos priežiūros sistemai ir finansavimo administravimui.	
Rodiklio sudedamosios dalys ir sąvokų apibrėžimai	<i>Prevencija</i> – tai priemonės, kuriomis siekiama užkirsti kelią socialinės rizikos veiksniams – formuojama sveika gyvensena, ugdomas atsparumas neigiamiems reiškiniams, dar prieš susiduriant su jais. <i>Sveikatos priežiūros išlaidos</i> - išlaidos sveikatos priežiūros prekėms ir paslaugoms.	
Skaičiavimas	$\frac{\text{išlaidos prevencijai ir visuomenės sveikatai}}{\text{sveikatos priežiūros išlaidos}} \times 100$	
Matavimo vienetai	Procentai	
Duomenų valdytojas ir teikėjas	Lietuvos statistikos departamentas	
Surinkimo metodas ir duomenų šaltinis	Tęstinis	
Periodiškumas	Metinis	
	Rodiklis	Dokumentas
Susiję rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	Ligų prevencija	Sveikatos netolygumų mažinimo Lietuvoje 2014–2023 m. veiksmų planas
Identiški rodikliai iš Lietuvos strateginio planavimo dokumentų	Prevencijos ir visuomenės sveikatos priežiūros išlaidų dalis	Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros 2016–2023 m. plėtros programa
Susiję EBPO rodikliai	–	–
Identiški EBPO rodikliai	–	–
Susiję PSO rodikliai	–	–
Identiški PSO rodikliai	–	–
Pastabos	–	

Naudoti duomenų šaltiniai:

Pasaulio sveikatos organizacijos Europos regioninio biuro duomenų bazė „Sveikata visiems“ (HFA) <http://data.euro.who.int/hfad/>;

Eurostato duomenų bazė <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>;

Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) duomenų portalas http://stats.oecd.org/index.aspx?DataSetCode=HEALTH_STAT;

Žurnalas Health at a Glance: Europe 2018

https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/state/docs/2018_healthatglance_rep_en.pdf;

Nacionaliniai darnaus vystymosi rodikliai <https://osp.stat.gov.lt/nacionaliniai-darnaus-vystymosi-rodikliai>.